

Nguyệt San

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Tháng Ba, 2024 - Số 480

THÔNG TIN
VĂN HÓA
SINH HOẠT
CỘNG ĐỒNG

Vietnamese Community Magazine

MARCH 2024 - Issue 480

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS CHÀO MỪNG NĂM MỚI

NGÀY 24 THÁNG 2 NĂM 2024 TẠI NHÀ HÀNG FURAMA

Người Việt ILLINOIS

Nguyệt San THÔNG TIN . VĂN HÓA
SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG
do
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Chủ trương

Chủ Nhiệm/ Chairman
Chủ tịch HĐQT: Thảo(Duckie)Huỳnh

Chủ Bút/ Editor-in-Chief
Francis C. Khuc

Cộng tác thường trực/ Contributions
Phạm Thành Châu, Trần Trung Đạo,
cố Bs.Nguyễn Ý Đức, Phan Nhật Nam,
Hoàng Đức Nhã, Huy Phương (đã mất),
Đỗ Văn Phúc, Phó tế Ng. Mạnh San,
Tina Trần, Tưởng Năng Tiến, Việt Tiến,
Huy Vũ và một số thân hữu,
với sự đóng góp của toàn thể Nhân viên.

Điểm Tin Tức/ News Compilers
Phạm Tiến Liễu

Quảng cáo / Liên lạc / Tài Ngân
Shara Châu

Thư từ, bài vở, ngân phiếu xin gửi:
Letters, Articles, Contributions, Checks can be sent to:
Vietnamese Association of Illinois
5110 N. Broadway, Chicago, Illinois 60640
Tel: (773) 728- 3700 - Fax: (773) 728-0497
Email: infovai@hnvi.org
or shara.chau@hnvi.org
website: www.hnvi.org

**BÀI VỞ, QUẢNG CÁO HỖ TRỢ
XIN VUI LÒNG GỬI VỀ
TRƯỚC
NGÀY 15 MỖI THÁNG**

TRONG SỔ NÀY

Số 480 - Tháng 3, Năm 2024

- Chương trình của HNVI phục vụ cộng đồng 4
- Tin Thế Giới 12
- Tin Hoa Kỳ 18
- Tin Việt Nam 26
- Tin Cộng đồng Hải ngoại 33
- Kể về TT VNCH Ng.V.Thiệu (Quốc Phương) 39
- Tháng Ba di tản (Trọng Đạt) 41
- Trang Tạp ghi của Huy Phương 47
- Trang dành cho quý Cao niên 50
- Nên ở hay nên về? (Một Cao niên) 53
- Miền Nam còn đó, nhưng...(Phạm Thanh Tòng) 56
- Hồn Nước (Tưởng Năng Tiên) 56
- Sự khác biệt (Mai Thị Mùi) 59
- Chữ Tín của người cộng sản (Ngô Trường An) 62
- Câu chuyện kỳ tích (Ngvcuong st) 61
- Trang viết về luật Di trú (Francis Khuc) 65
- Pho-mát (cố Bs. Nguyễn Ý Đức) 67
- Ước làm Tiến sĩ (Nguyễn Văn Hoa) 72
- Chuyện chữ nghĩa (Đỗ Văn Phúc) 76
- Chuyện Đùa với tử thần (Tổng hợp) 78
- Primaries và Caucuses (Đỗ Văn Phúc) 82
- Trang Phân ưu (Cụ Lê Văn Tính) 84
- VAI Newsletters 85
- Hỗ trợ quảng cáo 91

QUÝ VỊ CẦN XIN, GIA HẠN HAY BÁO CÁO NHỮNG THAY ĐỔI VỀ TRỢ CẤP XÃ HỘI

**Chương trình
trợ cấp về
thực phẩm**

**Hỗ trợ y tế
cho các gia đình
có lợi tức thấp**

**Bảo hiểm
sức khỏe
cho trẻ em**

**XIN LIÊN LẠC VỚI CHÚNG TÔI
ĐỂ ĐƯỢC HỖ TRỢ XIN TRỢ CẤP
VỀ THỰC PHẨM
VÀ CÁC DỊCH VỤ Y TẾ**

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - Chicago
5110 N. Broadway St., Chicago, IL60640
THAO TRUONG
Điện thoại: (815) 900-9019
Email: t.truong@hnvi.org

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DuPage
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
NGOC LE
Điện thoại: (630) 480-0224
Email: ngoc.le@hnvi.org

THÔNG BÁO

DẠY TIẾNG ANH VÀ LUYỆN THI NHẬP TỊCH DÀNH CHO NGƯỜI LỚN

- Nhận ghi danh cho mọi trình độ
- Lịch trình dạy có thể được sắp xếp
- Dạy kèm từng cá nhân hoặc theo nhóm
- Nội dung giảng dạy xếp đặt theo trình độ học sinh

For details, please contact Adult Literacy Coordinator,
Matt – matt.small@hnvi.org
(708) 603-0396

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ
Phục Vụ Tại Văn Phòng
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - CHICAGO

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT
XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH
HẸN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(773) 728-3700

vaiappointments@hnvi.org

Scan to make an
appointment:
Quét mã để tạo cuộc hẹn:

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng CHICAGO
5110 N Broadway St.
Chicago, IL 60640

IMMIGRATION PROGRAM

CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ

Phục Vụ Tại Văn Phòng

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS - DUPAGE

NHẬP TỊCH (NATURALIZATION)

ĐỔI THẺ XANH (GREEN CARD RENEWAL)

XIN GIẤY PHÉP LÀM VIỆC (EMPLOYMENT AUTHORIZATION)

THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ (REMOVAL CONDITIONS)

XIN GIẤY THÔNG HÀNH (TRAVEL DOCUMENT)

ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG DI TRÚ (ADJUSTMENT STATUS)

BẢO LÃNH THÂN NHÂN (FAMILY PETITION)

YÊU CẦU TRUY XUẤT THÔNG TIN HỒ SƠ DI TRÚ (FOIA REQUESTS)

LÝ LỊCH FBI (FBI PRINTS)

DỊCH THUẬT (TRANSLATION SERVICES)

PLEASE CALL TO MAKE AN APPOINTMENT

XIN VUI LÒNG LIÊN LẠC VÀ ĐẶT LỊCH

HẸN:

Thứ hai-Thứ năm / Monday-Thursday

9am- 5pm

(630) 480-0224

ngoc.le@hnvi.org

Hội Người Việt Illinois - Văn Phòng DUPAGE
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188

Nếu Quý vị đã:

- Là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 4 năm 9 tháng?
- KẾT HÔN VỚI CÔNG DÂN MỸ, và là THƯỜNG TRÚ NHÂN ít nhất là 2 năm 9 tháng?

Quý vị đã hội đủ điều kiện tối thiểu để NỘP ĐƠN XIN NHẬP TỊCH MỸ!

If you...

- have been a Legal Permanent Resident for at least 4 years and 9 months?
- married to a US Citizen, and have been a Legal Permanent Resident for at least 2 years and 9 months?

You are eligible for US CITIZENSHIP!

Hội Người Việt sẽ giúp Quý vị thiết lập mọi thủ tục cần thiết từ điền đơn đến các dịch vụ dịch thuật với Sở Di Trú (USCIS).

• *VAI will guide you through the Naturalization process, assist paperwork and translation services with USCIS.*

Muốn biết thêm chi tiết, vui lòng liên lạc:

For more information, please contact:

CHICAGO OFFICE

(815) 770-5261

DUPAGE OFFICE

(779) 601-4368

CẦN TUYỂN

NHÂN VIÊN CHĂM SÓC

Người Cao Niên Tại Gia

\$16.5 / Giờ

Chương trình Chăm sóc Cao niên đang phát triển, và chúng tôi cần tuyển chọn thêm nhân viên giúp đỡ phục vụ chăm sóc tại gia cho cao niên, đa ngôn ngữ, có trình độ chuyên môn về văn hóa nơi các Quận Hạt Cook, Dupage, Kane và Will trong các sinh hoạt hằng ngày, các công việc gia đình để giúp họ sống độc lập trong nhà cũng như trong cộng đồng.

Điều kiện:

- Có bằng Trung học hoặc bằng giáo dục nói chung.
- Có 1 năm kinh nghiệm chăm sóc con cái hay các thành viên trong gia đình.
- 18 tuổi trở lên
- Có đủ điều kiện làm việc tại Hoa Kỳ
- Có khả năng, đọc, viết và nói, hiểu tiếng Mỹ
- Có thể lực để khiêng, kéo, bế được 25 ki-lô

• HUẤN LUYỆN CÓ TRẢ LƯƠNG

• LỊCH LÀM VIỆC LINH ĐỘNG

• CÓ THỂ
LÀM VIỆC BÀN THỜI GIAN

• CÓ BẢO HIỂM Y TẾ/ NHA KHOA
KHI LÀM VIỆC TỪ 30 G/TUẦN

• LƯƠNG BỔNG HẬU/
CÓ THƯỜNG CUỐI NĂM

**Xin nhanh chóng liên lạc với chúng
tôi để sớm được ghi danh làm việc:**

Nguyen Tran

Email: nguyen.tran@hnvi.org

(309) 388-2137

Chicago, Cook County & Skokie area:
5110 N. Broadway Street, Chicago, IL 60640
Tel: (773)728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Dupage, Kane & Will County area:
640 E. St. Charles Rd., Suite 200
Carol Stream, IL 60188
Tel: (331)806-3155 - Fax: (331)806-3155

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN

Chương trình trực thuộc chính phủ liên bang phục vụ quý cao niên già yếu, bệnh tật sống neo đơn cần có người giúp đỡ công việc nhà hay chăm sóc sức khỏe.

Chúng tôi sẵn sàng tiếp nhận làm thủ tục cho Quý Cao niên muốn **ĐƯỢC** chăm sóc hay **PHỤC VỤ** cho chương trình.

Xin liên lạc:

NGUYEN TRAN

(309) 388-2137

nguyen.tran@hnvi.org

Muốn thụ hưởng, Quý Cao niên cần:

- 60 tuổi trở lên - Có quốc tịch hay Thường Trú -
- Đang cư ngụ tại Illinois - Có bảo hiểm sức khỏe
- Tài sản không quá \$17,500.
- Được bác sĩ chấp thuận cho hưởng dịch vụ

Hội Người Việt Illinois

5110 N. Broadway St., Chicago, IL 60640

Tel. (773) 728-3700 - Fax: (773) 728-0497

Hoặc:

640 E. St. Charles Rd., Suite 200

Tel. (630) 580-9438 - Fax: (331) 806-3155

MUTUAL AID FREE

Groceries
and
Hygiene Supplies

CUNG CẤP THỰC PHẨM và ĐỒ DÙNG VỆ SINH MIỄN PHÍ tại HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Đây là Chương trình Tương Trợ vì sự an toàn và sức khỏe dành cho mọi người có nhu cầu, ưu tiên cho Quý Cao Niên và người khuyết tật.

Thời gian từ 12:00g đến 1:30g chiều

Thứ Ba, 5 tháng 3, 2024

(Xin mang KHẨU TRANG)

Cô LÊ LINH (773)728-3700 - Email: linh.le@hnvi.org / or b.batts@hnvi.org

Người Việt ILLINOIS

Vietnamese Community Magazine

NGƯỜI VIỆT ILLINOIS do Hội Người Việt thực hiện phát hành hàng tháng, ngoài việc phát huy văn học, nghệ thuật còn có mục đích cung cấp tin tức, các sinh hoạt cộng đồng tại Chicago và hải ngoại, thông báo các chương trình và dịch vụ xã hội của Hội – Bài của các tác giả cộng tác không nhất thiết là quan điểm của Hội. – Bài được đăng hay không sẽ không hoàn trả bản thảo – Tòa soạn dành quyền cắt bỏ, sửa chữa và nhuận sắc lại bản thảo nếu cần.

The NGUOI VIET ILLINOIS is published monthly by the Vietnamese Association of Illinois (VAI). Along with developments in Vietnamese art and literature, the NGUOI VIET ILLINOIS also provides local news; community activities in the Chicagoland area, the United States and overseas. It also updates information of extensive programs and its social services.

The viewpoint expressed in the articles written by contributors do not always reflect that of VAI's. Material submitted, published or not, will not be returned to sender. VAI reserves the right to edit and revise accordingly.

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

Advertising Rates

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang màu (Colored pages)

Inside cover: \$300
Outside back cover: \$400

Muốn nhận được báo hàng tháng, xin gửi \$50 bưu phí cho một năm 12 số.
To receive NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
Please send for one year subscriptions:
First Class: \$50

BẢN TIN

Tổng Hợp:
• VIỆT TIẾN •

TIN THẾ GIỚI

CỰU THỦ TƯỚNG PAKISTAN VỪA LÃNH 10 NĂM LẠI BỊ THÊM ÁN 14 NĂM TÙ NGAY TRƯỚC CUỘC BẦU CỬ

ISLAMABAD, Pakistan (NV)- Cựu Thủ Tướng Pakistan Imran Khan (ảnh dưới) đã bị kết tội tham nhũng và phải lãnh án 14 năm tù, giáng thêm một đòn nặng nữa vào nhà lãnh đạo đảng bình dân chỉ mấy ngày trước khi đảng của ông muốn quay trở lại nắm quyền qua cuộc bầu cử quốc hội sắp tới.

Đây là bản án thứ nhì của ông theo sau bản án 10 năm tù vừa tuyên phạt ngày hôm trước và là bản án khắc nghiệt nhất. Đây cũng là trận cuối trong cuộc chiến đấu giữa giới lãnh đạo quân nhân chống lại giới lãnh đạo dân sự trong một liên minh Tây Phương đầy những rắc rối và xáo trộn.

Vị cựu thủ tướng cùng với bà vợ, là Bushara Bibi, người cũng bị kết tội cùng ngày, đã bị cáo buộc cất giữ và đem bán đi những quà cáp thuộc tài sản quốc gia lúc đương quyền, tức là vi phạm luật lệ chính phủ. Ngoài thời hạn ở tù, ông Khan còn không được quyền giữ các chức vụ

khác trong chính quyền trong 10 năm. Luật sư của ông, là Babar Awan, bác bỏ bản án, vì nó vi phạm quyền căn bản của ông Khan, lập luận rằng vị cựu thủ tướng đã bị buộc tội và bị kết án quá sức vội vàng, khiến nhóm luật sư của ông chẳng kịp tới nơi để tranh biện.

Cựu Thủ Tướng Khan, mà trong những ngày cuối của nhiệm kỳ

thủ tướng bắt đầu thách thức nền quân phiệt của Pakistan, đã bị loại khỏi quyền lực qua một cuộc bỏ phiếu bất tín nhiệm vào Tháng Tư năm 2022. Ngay bây giờ, ông vẫn còn phải đối phó với 150 vụ kiện khác nữa đang treo trên đầu. Ấy vậy mà cựu ngôi sao môn cầu cricket này vẫn rất được lòng dân. Sau khi ông Khan bị bắt giam, đất nước Pakistan trải qua nhiều cuộc biểu tình bạo động dữ dội, trong đó có một vụ nhắm thẳng vào giới quân phiệt đang cai trị Pakistan.

Từ đó, nhà cầm quyền bèn ra tay đàn áp mạnh những người ủng hộ ông Khan cùng với Đảng Tehreek-e-Insaf của ông, khiến họ không thể nào tổ chức những cuộc tụ tập phản đối được trong khi nhiều ứng cử viên của đảng bị cho là không đủ điều kiện tranh cử trong cuộc bầu cử quốc hội tới đây.

Pakistan có một lịch sử lâu dài trong thành tích bắt bớ các vị cựu thủ tướng hoặc cho họ ra rìa trước các cuộc tuyển cử nếu nhà cầm quyền nghĩ rằng mấy vị này có ý thách thức vị thế đang vững chắc của họ trong guồng máy cai trị. Hơn hai phần ba các nhà lãnh đạo dân sự trong nước đã bị bắt giữ, rồi bị kết án và bị tước mất quyền hoạt động chính trị, tính từ lúc Pakistan giành được độc lập khỏi tay Đế Quốc Anh hồi năm 1947 cho tới nay. (TTHN)

QUÂN MỸ CHẾT Ở TRUNG ĐÔNG, BIDEN MỆT VÌ BỊ ÁP LỰC

WASHINGTON, DC (NV) - Cái chết của ba quân nhân Mỹ cùng với việc nhiều quân nhân khác bị thương trong một cuộc tấn công bằng drone của bọn khủng bố vào một căn cứ Mỹ ở Jordan đã tạo áp lực nặng nề lên Tổng Thống Joe Biden, tổng tư lệnh quân lực Mỹ, bởi vì đây là lần đầu tiên mà binh lính Mỹ đã bị giết vì hỏa lực địch kể từ khi cuộc chiến tranh Israel-Hamas bùng nổ tại Gaza, Đài BBC cho hay hôm Chủ Nhật, 28 Tháng Giêng.

Cuộc leo thang xung đột tại Trung Đông coi như không thể nào tránh khỏi. Kể từ trung tuần Tháng Mười năm ngoái, các cơ sở và căn cứ Mỹ tại Iraq và Syria đã liên tiếp bị quân bạo động do Iran hậu thuẫn tấn công, làm bị thương ngày càng nhiều binh lính Mỹ tại những nơi đó. Hoa Kỳ vẫn liên tiếp trả đũa bằng các cuộc oanh kích xuống

các mục tiêu tại hai quốc gia nói trên.

Nhưng lần này thì Hoa Kỳ cần phải cân nhắc xem liệu có nên mạnh mẽ quy trách nhiệm cho Iran hay không. Đây là một chọn lựa mà cũng là một sự leo thang xung đột chứa đựng nhiều rủi ro.

“Chúng tôi sẽ bắt những kẻ liên quan trong vụ này phải chịu trách nhiệm vào thời gian và theo cách thế nào mà chúng tôi chọn lựa,” đó là tuyên bố của vị tổng thống Mỹ trong lời cảnh cáo mơ hồ đầu tiên. Hoa Kỳ biết rất rõ rằng bây giờ là lúc Mỹ phải hành động nhằm bảo vệ mạng sống của các binh lính, nam cũng như nữ, của mình.

Những kẻ chuyên chỉ trích tổng thống sẽ nhân có cuộc khủng hoảng này mà tiếp tục cáo buộc ông Biden là “mềm yếu với Iran.” Nhưng vì nhiệm kỳ tổng thống của ông Biden được coi như có sứ mạng phải chiến đấu trong những cuộc chiến tranh xa nhà khi nào mà lần ranh đỏ bị xâm phạm, miễn sao tránh được chuyện lôi kéo Hoa Kỳ vào các cuộc xung đột tốn kém hơn thì thôi.

Cả Washington lẫn Tehran, từ lâu trong bụng vẫn sôi sục hận thù nhau, đã hết sức cẩn thận tránh né chuyện đụng độ trực tiếp với nhau vì cái lò lửa đang cháy đỏ trong vùng. Ngay cả Iran nữa cũng đang bị áp lực trong nội bộ và phải giảm bớt các cuộc tấn công vào Israel hoặc vào các căn cứ Mỹ để trả thù cho vụ ám sát các tư lệnh cao cấp thuộc lực lượng Vệ Binh Cách Mạng Iran mà họ vẫn coi Israel là thủ phạm thực hiện các vụ tấn công đó. Hồi đầu tháng này, trong hành động trực tiếp đánh trả đầu tiên của mình, Iran đã thực hiện cuộc tấn công vào một “mục tiêu nhẹ” là cơ sở tình báo Mossad của Israel tại vùng bán tự trị của người Kurds ở Iraq. (TTHN)

BẮC HÀN THỬ HỎA TIẾN HÀNH TRÌNH PHÓNG TỬ TÀU NGẦM

SEOUL, Nam Hàn (NV) - Bắc Hàn tiếp tục thử hỏa tiễn hành trình chiến lược mới lần thứ hai trong một tuần vào Chủ Nhật, gọi đây là hỏa tiễn hành trình phóng từ tàu ngầm (SLCM) mới được cải tiến, nhằm tăng tốc vũ khí hạt nhân của hải quân, truyền thông nhà nước Bắc Hàn đưa tin.

Hãng thông tấn nhà nước KCNA và tờ báo chính thức Rodong Sinmun cho biết, các hỏa tiễn đã bay ngoài khơi bờ biển phía Đông nước này trong

7,421 giây và 7,445 giây, bắn trúng một mục tiêu trên một đảo không xác định, cho thấy thời gian bay vượt quá hai giờ.

Ông Kim gọi cuộc thử nghiệm là một thành công, KCNA cho biết, “có ý nghĩa chiến lược trong việc thực hiện kế hoạch... hiện đại hóa quân đội nhằm xây dựng một lực lượng hải quân hùng mạnh.”

Quân đội Nam Hàn cho biết Bắc Hàn đã bắn nhiều hỏa tiễn hành trình ra ngoài bờ biển nước này nhưng không cung cấp thông tin chi tiết.

Tuần trước, Bắc Hàn cho biết họ đã thử một hỏa tiễn hành trình chiến lược mới, cho thấy đây là loại được chế tạo để mang đầu đạn nguyên tử, nhưng vào thời điểm đó không đề cập đến việc hỏa tiễn đang được phát triển để phóng từ tàu ngầm.

MÁY BAY QUÂN SỰ TRUNG QUỐC ÁP SÁT ĐÀI LOAN, MỸ LÊN TIẾNG

Cơ quan Phòng vệ Đài Loan mới đây nói rằng trong 24 giờ trước đó, 10 máy bay quân sự Trung Quốc đã vượt qua đường trung tuyến của eo biển Đài Loan, theo Reuters.

Trước đó, vào những ngày cuối tháng 1, Cơ quan Phòng vệ Đài Loan nói rằng họ đã phát hiện 18 máy bay của lực lượng không quân Trung Quốc hoạt động quanh Đài Loan và thực hiện “các cuộc tuần tra sẵn sàng chiến đấu chung” với các tàu chiến Trung Quốc. Đây là hoạt động quân sự quy mô lớn đầu tiên của Trung Quốc xung quanh Đài Loan kể từ sau cuộc bầu cử lãnh đạo và nghị viện ở Đài Loan, diễn ra ngày 13.1, theo Reuters.

Hiện chưa có thông tin về phản ứng của Trung

Quốc đối với cáo buộc và tuyên bố trên của phía Đài Loan.

Trước đó, Văn phòng các vấn đề Đài Loan của Trung Quốc cho hay quan điểm của Bắc Kinh - theo đó sẽ không từ bỏ khả năng sử dụng vũ lực để đặt Đài Loan dưới sự kiểm soát của mình - là nhằm vào sự can thiệp của nước ngoài và một số ít thành phần ly khai, nhưng nhấn mạnh người Đài Loan cần được loại bỏ “thành kiến” chống lại Trung Quốc, theo Reuters.

Trong khi đó, một phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao Mỹ cho hay Washington đang theo dõi chặt chẽ các hành động của Bắc Kinh và kêu gọi Trung Quốc không sử dụng cuộc bầu cử vừa qua ở Đài Loan làm “cái cớ để leo thang”.

Reuters dẫn một nguồn tin hiểu rõ tư duy của chính quyền Tổng thống Mỹ Joe Biden cho rằng “sẽ không ngạc nhiên khi thấy Bắc Kinh sử dụng vài tháng tới để tăng dần áp lực lên Đài Loan”.

Ông Lại Thanh Đức, đã thắng cử trong cuộc bầu cử lãnh đạo Đài Loan ngày 13.1 và sẽ nhậm chức vào ngày 20.5, đã nhiều lần đề nghị đàm phán với Trung Quốc nhưng đều bị từ chối. Ông Lại nói rằng ông sẽ duy trì hòa bình và ổn định ở eo biển Đài Loan, nhưng chỉ người dân Đài Loan mới có thể quyết định tương lai của vùng lãnh thổ này, theo Reuters.

TRUNG QUỐC CẢNH BÁO PHILIPPINES: “KHÔNG NÊN ĐÙA VỚI LỬA”

Trong cuộc họp báo mới đây, phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc Mao Ninh nói rằng Trung Quốc “rất không hài lòng và kiên quyết phản đối những phát ngôn này”, đề cập đến việc

Tổng thống Marcos ngày 15.1 chúc mừng ông Lai Thanh Đức (ảnh) thăng cử ở Đài Loan và đề cập ông Lai là lãnh đạo tiếp theo của Đài Loan, theo Reuters. (LTS. Ông Lai Thành Đức (Lai Ching-te, sinh ngày 6/10/1959) , nguyên Phó Tổng Thống kế tục lãnh đạo Đài Loan thay thế bà Thái Anh Văn đã hết hai nhiệm kỳ).

“Những phát ngôn liên quan của Tổng thống Marcos cấu thành sự vi phạm nghiêm trọng nguyên tắc “Một Trung Quốc” và... vi phạm nghiêm trọng các cam kết chính trị mà Philippines đã đưa ra với phía Trung Quốc, đồng thời can thiệp trắng trợn vào công việc nội bộ của Trung Quốc”, bà Mao nhấn mạnh.

Bà Mao còn nói rằng phía Trung Quốc “đã phản đối mạnh mẽ Philippines trong thời gian sớm nhất” và đã triệu tập đại sứ Philippines “để đưa ra lời giải thích có trách nhiệm cho Trung Quốc”.

Khi được yêu cầu bình luận về việc Bắc Kinh triệu tập đại sứ Philippines, văn phòng của Tổng thống Marcos nhắc lại tuyên bố trước đó về “chính sách sách Một Trung Quốc”.

Trong một tuyên bố trước đó, Bộ Ngoại giao Philippines đã tái khẳng định “chính sách Một Trung Quốc” của nước này và khẳng định thông điệp của Tổng thống Marcos nhằm công nhận “lợi ích chung” của Philippines và Đài Loan, bao gồm 200.000 lao động Philippines ở nước ngoài tại Đài Loan. Trong khi đó, Cơ quan Đối Ngoại Đài Loan đã bày tỏ lời cảm ơn tới Tổng thống Marcos, nói rằng Đài Loan sẽ tăng cường hợp tác và trao đổi sâu sắc hơn nữa với Philippines, theo Reuters.

THÊM MỘT CHIẾN ĐẤU CƠ F-16 MỸ LAO XUỐNG BIỂN HÀN QUỐC

Mới đây, thêm một chiếc máy bay chiến đấu

lao xuống vùng biển của Hàn Quốc. Đây là vụ tai nạn thứ hai đối với máy bay F-16 của Không quân Mỹ tại Hàn Quốc khi chưa đầy 2 tháng.

Tờ Washington Post cho hay, ngày 31 tháng 1, chiếc máy bay chiến đấu F-16 bị rơi xuống vùng biển ngoài khơi bờ biển phía Tây Nam Hàn Quốc, một phi công của Lực lượng Không quân Mỹ đã nhảy dù an toàn thoát hiểm.

Đây là vụ tai nạn máy bay thứ hai trong vòng chưa đầy hai tháng với lực lượng Không quân Mỹ. Hiện phi công chưa rõ danh tính vẫn tỉnh táo và được chuyển đến cơ sở y tế để đánh giá.

Phi đội máy bay chiến đấu số 8 Không quân Mỹ cho biết, họ đã hợp tác chặt chẽ với các đối tác Hàn Quốc để giải cứu phi công nói trên. Nguyên nhân vụ tai nạn đang được điều tra.

Đại tá Matthew C. Gaetke - chỉ huy trưởng Phi đội số 8 cho hay: “Chúng tôi rất biết ơn lực lượng cứu hộ Hàn Quốc, họ đã giúp phi công của chúng tôi phục hồi nhanh chóng. Bây giờ chúng tôi sẽ chuyển trọng tâm sang tìm kiếm và trục vớt máy bay.”

Được biết trước đó, vào tháng 12 năm 2023, phi đội máy bay chiến đấu số 8, bao gồm hai đội F-16 đã từng bị tai nạn tương tự. Đơn vị này nói rằng phi công gặp trở ngại trong chuyến bay huấn luyện định kỳ và đã phóng ra an toàn trước khi máy bay lao xuống biển.

TỔNG THỐNG IRAN TUYÊN BỐ SẼ ĐÁP TRẢ ‘NHỮNG KẺ BẮT NẠT’

Tổng thống Iran Raisi tuyên bố nước này sẽ không khơi mào cuộc chiến nào, nhưng sẽ “đáp trả quyết liệt” bất cứ ai muốn bắt nạt Tehran.

“Trước đây Mỹ nói lựa chọn quân sự đã được cân nhắc. Bây giờ họ nói không có ý định xung đột với Iran”, Tổng thống Iran Ebrahim Raisi phát biểu trên truyền hình ngày 2/2. “Chúng tôi không khởi mào bất kỳ cuộc chiến nào, nhưng nếu ai đó muốn bắt nạt Iran, họ sẽ bị đáp trả quyết liệt”, ông Raisi nhấn mạnh.

Tuyên bố của Tổng thống Iran được đưa ra giữa suy đoán Mỹ có thể trả đũa vụ máy bay không người lái (UAV) tấn công căn cứ Mỹ tại Jordan, khiến ba binh sĩ nước này thiệt mạng và hơn 40 người bị thương cuối tuần trước. CBS News ngày 1/2 dẫn lời quan chức Mỹ nói Washington đã phê duyệt kế hoạch tấn công nhiều ngày nhằm vào các mục tiêu ở Iraq và Syria, trong đó có quân nhân và các cơ sở của Iran.

“Sức mạnh quân sự của Iran trong khu vực không phải và chưa bao giờ là mối đe dọa đối với bất kỳ quốc gia nào. Thay vào đó, nó đảm bảo an ninh để các quốc gia trong khu vực có thể trông cậy và tin tưởng”, ông Raisi nói thêm.

Khi được hỏi liệu ông có quy trách nhiệm cho Iran về vụ tấn công căn cứ hay không, Tổng thống Biden cáo buộc Tehran “cung cấp vũ khí cho những người gây ra sự việc”. 4 quan chức Mỹ nói Washington đánh giá máy bay không người lái tấn công căn cứ do Iran chế tạo.

Lực lượng Vệ binh Cách mạng Iran được cho là đang rút sĩ quan cấp cao khỏi Syria. Cố vấn Iran đóng vai trò hỗ trợ các nhóm vũ trang ở cả Iraq, nơi Mỹ duy trì khoảng 2.500 binh sĩ, và Syria, nơi Mỹ triển khai 900 lính.

Giới chuyên gia cảnh báo Washington có thể đối mặt nguy cơ bị Tehran và lực lượng ủy nhiệm đáp trả nặng nề, lún sâu thêm vào khủng hoảng ở Trung Đông nếu phát động tấn công nhằm vào mục tiêu Iran. Hành động trả đũa của Iran sẽ rất đa dạng, từ sử dụng tên lửa đạn đạo tấn công các căn cứ Mỹ ở Iraq và Syria cho đến tăng cường cung cấp vũ khí cho các nhóm vũ trang trong khu vực.

(Theo Reuters)

TRUNG QUỐC HỨA KHÔNG CAN THIỆP VÀO CUỘC BẦU CỬ MỸ NĂM 2024

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình được cho là đã nói với Tổng thống Joe Biden rằng Bắc Kinh

sẽ không can thiệp vào cuộc bầu cử Mỹ năm 2024.

Hôm 30/1, CNN đưa tin, Tổng thống Mỹ Joe Biden đã yêu cầu người đồng cấp Trung Quốc Tập Cận Bình không “can thiệp vào cuộc bầu cử tổng thống Mỹ năm 2024” khi hai người gặp nhau vào tháng 11.

Theo nguồn tin của CNN, cuộc trao đổi giữa lãnh đạo Mỹ - Trung Quốc được cho là diễn ra trong các cuộc thảo luận cấp cao song phương, bên lề thượng đỉnh Diễn đàn Hợp tác Kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) ở California vào năm ngoái. Trong cuộc gặp này, Tổng thống Joe Biden là người nêu ra vấn đề.

Kể từ khi ông Donald Trump đắc cử Tổng thống Mỹ năm 2016, các quan chức Mỹ - thường là thành viên đảng Dân chủ, nhiều lần cáo buộc các thế lực nước ngoài (Nga, Trung Quốc, Iran...) “can thiệp” vào bầu cử Mỹ. Thế nhưng, những cáo buộc này thường không có căn cứ. Bắc Kinh và Moskva nhiều lần phủ nhận cáo buộc can thiệp vào cuộc bầu cử ở Mỹ.

Trong cuộc gặp với Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị tại Bangkok vào tuần trước, Ngoại trưởng Mỹ Antony Blinken yêu cầu người đồng cấp Trung Quốc đưa ra lời đảm bảo tương tự như ông Tập Cận Bình đã hứa với ông Biden vào tháng 11 năm ngoái. Đáp lại đề nghị này, Ngoại trưởng Vương Nghị cho biết Trung Quốc sẽ không can thiệp vào cuộc bầu cử Mỹ năm nay.

Nguồn tin của CNN cho biết: “Khả năng Trung Quốc can thiệp hoặc gây ảnh hưởng tới bầu cử Mỹ liên tục được đề cập tại các cuộc gặp cấp cao giữa hai nước trong những tháng gần đây”.

Trong cuộc gặp giữa lãnh đạo Mỹ - Trung vào năm ngoái, Tổng thống Joe Biden nói rằng hai

nước nên cố gắng đảm bảo mối quan hệ Mỹ - Trung Quốc không “đi vào xung đột” và quản lý mối quan hệ này một cách “có trách nhiệm”.

Trong khi đó, Chủ tịch Tập Cận Bình gọi quan hệ Mỹ - Trung là “mối quan hệ song phương quan trọng nhất trên thế giới”, đồng thời cho biết ông và Tổng thống Joe Biden “gánh vác trách nhiệm nặng nề đối với hai dân tộc, đối với thế giới và đối với lịch sử”.(Nguồn: CNN)

HOUTHİ NẢ TÊN LỬA VỀ TÀU CHIẾN MỸ

CNN cho biết, một tên lửa hành trình của Houthi phóng xuống Biển Đỏ đã bay cách một tàu khu trục Mỹ trong phạm vi rất gần.

Nguồn tin quan chức Mỹ nói với hãng tin CNN rằng, một tên lửa hành trình do lực lượng Houthi phóng xuống Biển Đỏ vào tối 30/1 đã bay cách một tàu khu trục Mỹ trong phạm vi 1 dặm (khoảng 1,6km) trước khi bị bắn hạ. Đây là lần tấn công gần nhất từ phía Houthi nhắm vào một tàu chiến Mỹ.

Các quan chức cho biết trong quá khứ, những tên lửa này bị các tàu khu trục Mỹ đánh chặn trong phạm vi 8 dặm hoặc hơn. Tuy nhiên, lần này, tàu khu trục của Mỹ USS Gravely đã phải sử dụng Hệ thống vũ khí tầm gần (CIWS) lần đầu tiên kể từ khi Mỹ bắt đầu đánh chặn tên lửa của Houthi vào cuối năm ngoái.

CIWS là một hệ thống được thiết kế để đánh chặn ở khoảng cách gần. Đây là một trong những tuyến phòng thủ cuối cùng mà tàu khu trục sử dụng để bắn hạ một tên lửa đang lao tới khi các lớp phòng thủ khác không phát huy được tác dụng.

Theo đánh giá của CNN, sự việc khẳng định mối đe dọa mà Houthi đang tiếp tục tạo ra đối với

lực lượng hải quân và dịch vụ vận chuyển thương mại của Mỹ trên Biển Đỏ, bất chấp nhiều cuộc tấn công của Mỹ và Anh vào cơ sở hạ tầng của lực lượng này bên trong Yemen.

Hôm 31/1, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Lloyd Austin đã lên án các cuộc tấn công của Houthi nhằm vào tàu chiến và tàu thương mại của Mỹ trong khu vực. Trong cuộc gặp song phương với người đồng cấp Anh, ông Austin cho rằng tình trạng này có liên quan tới Iran.

Giám đốc Dự án Phòng thủ Tên lửa tại Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế (CSIS) Tom Karako bày tỏ lo ngại khi tên lửa Houthi tiến đến một tàu chiến Mỹ với cự ly gần như vậy.

Ông Karako cho biết, Houthi mua phần lớn công nghệ vũ khí từ Iran. Đồng thời ông cũng chỉ ra, thách thức phòng không mà lực lượng Mỹ phải đối mặt là vấn đề về năng lực vì các tàu chiến Mỹ có nguồn cung tên lửa hữu hạn. “Chúng ta không thể ngồi đây và chơi trò đuổi bắt vô thời hạn (với Houthi),” ông Karako nói.

MỸ KHÔNG MUỐN MỘT CUỘC CHIẾN VỚI IRAN

Houthi vẫn tiếp tục phóng tên lửa và máy bay không người lái vào các tàu ở Biển Đỏ. Nhưng sáng 31/1, lực lượng này đã chuẩn bị phóng một tên lửa đất đối không, đe dọa tới các máy bay Mỹ hoạt động trong khu vực, Bộ Chỉ huy Trung ương Mỹ (CENTCOM) cho biết. Cơ quan này cũng cho biết thêm, lực lượng Mỹ đã phá hủy thành công tên lửa trước khi nó được phóng.

Một quan chức Mỹ nói với CNN hôm 31/1 rằng Mỹ đã tiến hành các cuộc không kích nhằm vào một số máy bay không người lái của Houthi ở Yemen - đây là cuộc tấn công mới nhất trong một loạt các cuộc tấn công của Mỹ vào nguồn vũ khí của Houthi trước khi chúng được sử dụng để nhắm vào các tuyến đường vận chuyển quốc tế và các tàu chiến của Mỹ trong khu vực. Các quan chức quân sự cho biết, kể từ ngày 11/1, Mỹ đã thực hiện nhiều cuộc tấn công bên trong Yemen nhằm vào các kho vũ khí, nút chỉ huy và kiểm soát cũng như các cơ sở lưu trữ của Houthi. Các quan chức đã từ chối nêu chi tiết bao nhiêu phần trăm khả năng vũ khí của Houthi bị suy giảm.

TIN HOA KỲ

MỸ ĐƯA PHIÊN QUÂN HOUSHI YEMEN VÀO DANH SÁCH “TỔ CHỨC KHỦNG BỐ”

Trong chưa đầy một tuần quân đội Mỹ đã bốn lần oanh kích vào các cơ sở của phiến quân Houthi tại Yemen. Bộ tư lệnh quân đội Hoa Kỳ tại Trung Đông (Centcom) cho biết đã bắn 14 tên lửa trong đêm 17 rạng sáng 18/01/2024 nhằm ngăn chặn « những mối đe dọa trực tiếp nhắm vào tàu chở hàng và các cơ sở của Hải Quân Hoa Kỳ trong khu vực » Hồng Hải.

Hôm qua, chính quyền tổng thống Joe Biden đã đưa lực lượng Houthi trở lại danh sách các « tổ chức khủng bố » được Iran yểm trợ.

Từ Washington, thông tin viên Guillaume Naudin tường trình: “Đây là một bước mới trong số những áp lực của Mỹ nhắm vào lực lượng Houthi với mục đích buộc phe này phải thay đổi thái độ. Theo lời ông Jake Sullivan, cố vấn an ninh quốc gia của Nhà Trắng, việc đưa Houthi trở lại danh sách khủng bố nhằm chặn các nguồn tài trợ của lực lượng này và hạn chế khả năng Houthi tiếp cận với các thị trường tài chính.

Chính quyền Mỹ nhấn mạnh quyết định sẽ chỉ

có hiệu lực vào tháng tới. Như vậy, Washington gián tiếp để ngỏ cơ hội cho phong trào Hồi Giáo Yemen này ngừng các cuộc tấn công trong khu vực nhằm vào các tàu thuyền được cho là có liên hệ với Israel.

Vấn ông Sullivan lưu ý là nếu Houthi ngừng tấn công thì lập tức Hoa Kỳ sẽ rút lại quyết định xem lực lượng này là một tổ chức khủng bố. Ngoài ra, Washington khẳng định bằng mọi cách tránh cho quyết định nói trên ảnh hưởng đến thường dân Yemen, vốn đang đối mặt với nạn đói. Lệnh trừng phạt không liên quan đến các hoạt động cung cấp lương thực, thuốc men và xăng dầu.

Chắc chắn là bối cảnh trong khu vực, đặc biệt là tình hình nhân đạo ở Gaza, buộc Washington phải thận trọng. Phe Houthi chỉ bị xếp vào một trong hai danh sách các tổ chức khủng bố của Hoa Kỳ. Danh sách thứ nhì có những quy định còn khắt khe hơn nhiều. Ngoài ra còn phải kể đến bối cảnh chính trị. Từ nhiều ngày qua ê kíp vận động tranh cử tổng thống của ông Trump nhắc lại rằng trước khi rời khỏi Nhà Trắng, cựu tổng thống Hoa Kỳ đã từng đưa Houthi vào cả hai danh sách trừng phạt của Mỹ. Chính ông Joe Biden sau khi lên cầm quyền đã rút tổ chức này ra khỏi hai danh sách đó.

MỸ LÊN DANH SÁCH MỤC TIÊU TRẢ ĐŨA, IRAN RÚT SĨ QUAN KHỎI SYRIA

Để đáp trả vụ ba binh lính Mỹ thiệt mạng ở Jordan, Mỹ đã lên kế hoạch tấn công nhiều mục tiêu ở Iraq và Syria, bao gồm “người và cơ sở của Iran”, CBS dẫn thông tin từ các quan chức Mỹ cho biết.

Mỹ đánh giá chiếc máy bay không người lái được sử dụng để tấn công tiền đồn quân sự trên sa mạc ở Jordan khiến ba lính Mỹ thiệt mạng là do Iran chế tạo. Các nguồn tin cho biết, Lực lượng Vệ binh cách mạng Hồi giáo Iran đang rút sĩ quan khỏi Syria.

Dù chiến sự vẫn ác liệt trong tuần này, nhưng các nỗ lực ngoại giao nhằm đạt được thỏa thuận ngừng bắn ở vùng đất của người Palestine cũng đang được đẩy mạnh.

Các nhà hòa giải của Qatar và Ai Cập đã chuyển cho Hamas đề xuất cụ thể đầu tiên để tiến tới việc ngừng bắn. Israel và Mỹ đã đồng ý với đề xuất này tại hội nghị ở Paris tuần trước.

Một quan chức Palestine nắm được tình hình đàm phán nói với Reuters rằng đề xuất dự kiến giai đoạn ngừng bắn đầu tiên kéo dài 40 ngày. Trong thời gian này, giao tranh sẽ dừng lại và Hamas thả tất cả hơn 100 con tin mà họ vẫn giữ. Các giai đoạn sau đó sẽ diễn ra việc trao trả binh lính và thi thể những con tin đã chết.

Nếu được triển khai, đó sẽ là giai đoạn đình chiến dài ngày đầu tiên kể từ khi cuộc xung đột nổ ra ngày 7/10/2023. Các quan chức y tế ở Dải Gaza cho biết, tổng số người thiệt mạng trong cuộc xung đột đã vượt mốc 27.000, chưa kể hàng ngàn người thiệt mạng vẫn nằm dưới đống đổ nát.

Theo một quan chức Palestine, Hamas có thể không gạt bỏ hoàn toàn đề xuất này, nhưng sẽ yêu cầu phải bảo đảm rằng chiến sự sẽ không nổi lại, điều mà Israel chưa đồng ý.

Bộ trưởng Quốc phòng Israel Yoav Gallant khẳng định lực lượng của nước này đã phá tan một lữ đoàn của Hamas ở Khan Younis, loại bỏ 10.000 tay súng Hamas và số lượng tương tự bị thương kể từ khi mở chiến dịch tấn công vào Dải Gaza cách đây gần 4 tháng.

Những lời kêu gọi từ Mỹ - đồng minh chính của Israel - có vẻ không mấy tác dụng trong việc giảm bớt sự thống khổ của thường dân ở Dải Gaza. Tuy nhiên, Washington đang gia tăng áp lực gián tiếp.

Tổng thống Mỹ Joe Biden vừa ký lệnh hành pháp để trừng phạt những người định cư Do Thái tấn công người Palestine ở Bờ Tây, trong bối cảnh bạo lực gia tăng ở vùng đất này từ khi xung đột nổ ra ở Dải Gaza. Ông Biden chịu áp lực phải hành động mạnh mẽ sau vụ ba lính Mỹ thiệt mạng mà Washington cho rằng mang dấu ấn của Kataib Hezbollah, một nhóm thân Iran ở Iraq.

Reuters dẫn các nguồn tin cho biết, Lực lượng Vệ binh cách mạng Hồi giáo Iran đang rút các sĩ quan cấp cao khỏi Syria. Lực lượng cố vấn Iran

hỗ trợ các nhóm vũ trang ở cả Iraq và Syria, nơi Mỹ đang duy trì lực lượng đồn trú gồm tương ứng 2.500 và 900 binh lính. Iran đã mất gần chục thành viên cấp cao trong các cuộc tấn công của Israel từ tháng 12 vừa qua.

TỔNG THỐNG BIDEN ĐÓN THI THỂ BA LÍNH MỸ THIẾT MẠNG Ở JORDAN

Với sự chứng kiến của Tổng thống Joe Biden, thi thể của ba lính Mỹ thiệt mạng trong cuộc tấn công bằng máy bay không người lái vào căn cứ quân sự ở Jordan vừa được đưa về nước. Ba quân nhân thiệt mạng trong vụ tấn công ngày 28/1 gồm Trung sĩ William Jerome Rivers, 46 tuổi; Kennedy Ladon Sanders, 24 tuổi, và Breonna Alexsondria

Moffett, 23 tuổi.

Đệ nhất phu nhân Jill Biden, Bộ trưởng Quốc phòng Lloyd Austin và tướng không quân Charles Q Brown, Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng liên quân, cũng có mặt tại lễ đón.

Cha mẹ của Sanders, 23 tuổi, chia sẻ với báo chí địa phương đoạn video về cuộc gọi trước đó của Tổng thống Biden để an ủi gia đình. “Tôi biết không ai có thể nói hay làm gì để xoa dịu nỗi đau, tôi đã từng như vậy”, ông Biden nói, và nhắc đến nỗi đau của ông khi người vợ đầu tiên, con gái sơ sinh và con trai lớn Beau của ông qua đời.

Cuộc tấn công của lực lượng thân Iran vào tiền đồn mang tên Tháp 22 của Mỹ ở Jordan cũng khiến hơn 40 người bị thương, làm dấy lên lo ngại về nguy cơ chiến tranh lan rộng.

Ngày 2/2, quân đội Mỹ tiến hành không kích trả đũa lực lượng của Iran và các nhóm dân quân

được Tehran hậu thuẫn ở Iraq và Syria.

“Sự đáp trả của chúng tôi bắt đầu từ hôm nay. Nó sẽ tiếp tục vào thời gian và địa điểm mà chúng tôi lựa chọn”, ông Biden tuyên bố.

“Mỹ không tìm kiếm xung đột ở Trung Đông hay bất kỳ nơi nào khác trên thế giới. Nhưng hãy để tất cả những ai có thể tìm cách làm hại chúng tôi biết điều này: Nếu họ làm hại một người Mỹ, chúng tôi sẽ đáp trả”, ông Biden nói.

MỸ TẤN CÔNG CÁC MỤC TIÊU Ở IRAQ VÀ SYRIA CÓ LIÊN KẾT VỚI IRAN

Washington đã tiến hành các cuộc tấn công vào 85 mục tiêu ở Syria và Iraq để trả đũa vụ tập kích bằng thiết bị bay không người lái vào căn cứ quân

sự của Mỹ khiến ba binh sĩ thiệt mạng hôm 28/1.

Bộ Tư lệnh Trung tâm Mỹ (US Centcom) cho biết quân đội của họ đã tiến hành các cuộc không kích nhằm vào lực lượng Quds của Quân đoàn Vệ binh Cách mạng Hồi giáo Iran và các nhóm dân quân trực thuộc.

“Lời đáp trả của chúng tôi bắt đầu từ hôm nay. Nó sẽ tiếp tục vào thời gian và địa điểm mà chúng tôi chọn,” Tổng thống Biden cho biết trong một thông cáo hôm 2/2.

Ba lính Mỹ đã thiệt mạng và 41 người khác bị thương trong cuộc tấn công bằng thiết bị bay không người lái vào căn cứ quân sự Tower 22 của Mỹ tại Jordan, gần biên giới với Syria.

Tòa Bạch Ốc cáo buộc Iran đứng đằng sau các hoạt động tấn công kiểu này và tuyên bố sẽ “đáp trả rất mạnh mẽ”.

Iran phủ nhận sự liên quan, gọi những cáo buộc

trên là “vô căn cứ” và nói rằng họ “không liên quan đến việc ra quyết định của các nhóm dân quân”.

Gần một tuần sau vụ tập kích, các cuộc tấn công trả đũa nhằm vào lực lượng dân quân được Iran hậu thuẫn của Mỹ đã bắt đầu.

Các đòn tấn công đã được lên kế hoạch trong vài ngày và trong thời gian đó, chính quyền Biden phải đối mặt với những câu hỏi và chỉ trích từ Đảng Cộng hòa về thời điểm và mức độ đáp trả của Mỹ.

Nhưng các chuyên gia đối ngoại tin rằng cách tiếp cận này cho phép Iran rút về, có khả năng tránh được xung đột rộng hơn giữa Mỹ và Iran.

“Điều này sẽ cho phép họ làm giảm khả năng tấn công vào quân đội Mỹ của lực lượng dân quân được Iran hậu thuẫn, nhưng không làm leo thang căng thẳng. Mặc dù nó có thể sẽ không ngăn cản được các cuộc tấn công trong tương lai,” Mick Mulroy, cựu Phó trợ lý Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ phụ trách Trung Đông, nói với BBC.

Theo ông, lợi ích cuối cùng sẽ là “tránh một cuộc chiến tranh trực tiếp” giữa Mỹ và Iran.

Mỹ đã tấn công lực lượng Quds của Quân đoàn Vệ binh Cách mạng Iran (IRGC) và các lực lượng dân quân trực thuộc ở Iraq và Syria, tại tổng cộng 7 địa điểm. Theo các quan chức quốc phòng Mỹ, máy bay ném bom đã oanh kích 85 mục tiêu riêng lẻ.

“Hãy để tất cả những ai muốn làm hại chúng ta biết điều này: Nếu họ làm hại một công dân Mỹ, chúng tôi sẽ đáp trả,” Tổng thống Joe Biden tuyên bố.

Các quan chức Mỹ đã cáo buộc nhóm dân quân được Iran hậu thuẫn, lực lượng kháng chiến Hồi giáo ở Iraq, là thủ phạm vụ tấn công ở Jordan. Tổ chức này - bao gồm nhiều tay súng - được cho là đã được Iran trang bị vũ khí, tài trợ và huấn luyện.

DRONE QUÂN SỰ THỔNG TRỊ THỊ TRƯỜNG

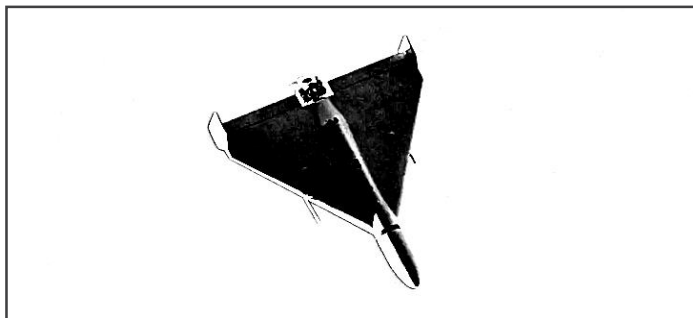
Theo trang tin Eurasian Times, vụ việc 3 lính Mỹ thiệt mạng và hơn 40 binh sĩ khác bị thương khi căn cứ tại Jordan của Mỹ bị thiết bị bay không người lái (drone) tấn công cho thấy sức mạnh của

loại vũ khí này trong chiến tranh hiện đại, dù cuộc chiến là lớn hay nhỏ, và do các chủ thể là nhà nước hay phi nhà nước thực hiện.

Theo đó, việc drone “cắm tử” có thể xuyên thủng hệ thống phòng không và phát nổ khi tiếp cận mục tiêu là điều mà các nhà phân tích quân sự xem là một “bất cần” nghiêm trọng.

Như trong vụ tấn công căn cứ Mỹ ở Jordan, các chuyên gia không cảm thấy thuyết phục khi thông báo chính thức nói rằng một drone cắm tử tầm bay thấp đã tiếp cận căn cứ cùng lúc với một drone do thám sắp đáp của Mỹ, khiến hệ thống phòng không khi đó không có phản ứng.

Theo Eurasian Times, các kẻ thù của Mỹ ở Trung Đông trong nhiều tháng gần đây đã khai thác lỗi không xác định được drone đang tiếp cận

là bạn hay thù của hệ thống phòng không Mỹ.

Thực tế cho thấy chỉ khoảng 1,5 giờ sau cuộc tấn công vào Tháp 22, lực lượng ủy nhiệm của Iran đã phóng một drone nhắm vào một đồn trú al-Tanf của Mỹ ở biên giới Syria. Tuy nhiên, hệ thống drone RTX Coyote của Mỹ lần này đã bắn hạ được drone địch.

Kể từ khi xung đột Israel - Hamas bùng nổ vào tháng 10-2023, theo ghi nhận có khoảng 165 cuộc tấn công nhằm vào các căn cứ Mỹ tại Iraq và Syria do các nhóm kháng chiến Hồi giáo được Iran hậu thuẫn thực hiện. Các cuộc tấn công này tuy không gây chết người, nhưng vẫn khiến khoảng 170 binh sĩ Mỹ bị thương.

Đáng chú ý, Iran là nước đi đầu trong việc sản xuất drone cắm tử với đa dạng chủng loại, như Shahed-136 và Shahed-131. Iran cung cấp đáng kể drone cho các lực lượng ủy nhiệm trong khu vực như nhóm Hamas, Hezbollah và lực lượng

Houthi ở Yemen. Các drone này cũng được cung cấp cho Nga trong cuộc chiến tại Ukraine, EurAsian Times đưa tin. Tuy nhiên Iran đã phủ nhận mọi liên quan đến cuộc tấn công bằng thiết bị bay không người lái, khiến 41 lính Mỹ bị thương.

Xét thực tế, quân đội Mỹ hiện nay (cũng như quân đội của nhiều nước khác) đối diện với áp lực phải phát minh và phát triển các khả năng chống drone hiệu quả hơn - một nhiệm vụ đầy thách thức.

Vì drone là một loại vũ khí giá rẻ, việc sử dụng các biện pháp đối phó có chi phí cao, đơn cử như tổ hợp tên lửa phòng không Patriot (từ 3-4 triệu USD cho mỗi tên lửa), không phải là điều lý tưởng.

Bên cạnh đó, cách mạng trí tuệ nhân tạo (AI) đang tạo điều kiện để drone ngày càng trở nên mạnh hơn.

TÂM QUAN TRỌNG CỦA CUỘC HỌP KÍN IOWA

Hội nghị kín (caucus) là một trong những cách để đề cử ứng cử viên tổng thống của một đảng chính trị, trong đó yêu cầu các thành viên của đảng phải trực tiếp đến một địa điểm - chẳng hạn như trường học và nhà thờ - vào một thời điểm cụ thể.

Tại các hội nghị kín này, đại diện các ứng cử viên sẽ phát biểu trước khi diễn ra việc bỏ phiếu bằng cách viết tên.

Hội nghị kín ở Iowa quan trọng vì đây là cuộc họp kín đầu tiên. Kết quả tích cực giúp nâng cao sự tự tin cho người ủng hộ và gia tăng các nguồn đầu tư cho các ứng cử viên tổng thống.

Tuy nhiên, trong vòng 20 năm qua, chỉ có hai người đã chiến thắng ở Iowa về sau nhận được sự đề cử của Đảng [Cộng hòa] là Donald Trump (vào năm 2020) và George W. Bush (vào năm 2000).

Sau bài phát biểu dài cảm ơn những người ủng hộ, ông Trump đã mô tả kế hoạch của mình nếu có được nhiệm kỳ thứ hai tại Tòa Bạch Ốc, sơ lược như sau:

Với khẩu hiệu “Drill, baby, drill” (“Khoan đi cưng, khoan đi!” - khẩu hiệu bày tỏ sự ủng hộ việc tăng cường khai thác dầu khí làm nguồn năng

lượng bổ sung), ông Trump bày tỏ quyết tâm sẽ tăng cường việc sản xuất năng lượng nội địa.

“Chúng ta sẽ phong tỏa biên giới,” ông nói. “Hiện chúng ta đang đối mặt với một cuộc xâm

lược”.

Gần đây, ông đã nói rằng người nhập cư đang gây “ô nhiễm huyết thống” của Mỹ, cáo buộc họ đến từ những “nhà tù”, “viện tâm thần”, “cơ sở đào tạo khủng bố” và các quốc gia mà người dân chưa từng nghe tới.

Ông Trump hứa sẽ thực hiện việc trục xuất người nhập cư ở một mức độ “đã chưa được chứng kiến từ rất lâu”.

Ông còn cam kết sẽ “sửa chữa hệ thống bầu cử” cũng như giải quyết các cuộc chiến tranh ở Ukraine và dải Gaza “một cách nhanh chóng”.

Trước khi rời khỏi sân khấu, Donald Trump nói với cử tri rằng đêm “rất đặc biệt” này chỉ là đêm đầu tiên, “đêm lớn sẽ là vào tháng 11”.

SÁT HẠI HÀNG XÓM VÌ BỊ NHẮC NGỦ NGÁY TO

Sau cuộc cãi vã do Christopher James Casey, 55 tuổi, ngáy to khiến hàng xóm sát vách mất ngủ ban đêm, án mạng đã xảy ra.

Christopher vừa bị văn phòng công tố quận Montgomery (Lycoming County, Pennsylvania) truy tố tội giết người cấp độ 3 và sở hữu hung khí phạm tội. Nạn nhân là ông Robert Wallace, 62 tuổi, hàng xóm.

Theo cáo buộc, hai người đàn ông sống sát vách đã có mâu thuẫn suốt 18 tháng qua vì chuyện tiếng ngáy to của bị cáo vào ban đêm, khiến ông hàng xóm Robert không thể ngủ ngon. Ông Robert nhiều

lần gọi điện thoại cho cảnh sát nhờ can thiệp nhưng mọi chuyện vẫn tiếp diễn.

Tối 14/1, khi bị cáo đang ngồi ăn tối tại nhà, ông Robert mở cửa sổ nói lại câu chuyện cũ. Đồi bên bắt đầu lớn tiếng hét vào mặt nhau, căng thẳng kéo dài suốt 20 phút.

Ông hàng xóm sau đó tỏ ra bình tĩnh, muốn bắt tay giảng hòa và đề nghị giúp trả tiền phẫu thuật mũi để giảm bớt chứng ngáy của bị cáo để đôi bên cùng được sống bình yên. Christopher sau đó mở khóa cửa cho hàng xóm đi vào nhà mình.

Nhưng theo lời khai sau đó, vì “biết ông hàng xóm tâm tính rất không ổn định, hay nổi nóng thất thường”, bị cáo thủ một con dao và súng điện sau lưng khi ra mở cửa và sát hại ngay lập tức. “Tôi chủ động tấn công vì tôi biết ông ta đến để tấn công tôi”, bị cáo khai.

Sau cuộc vật lộn, người hàng xóm tử vong, còn bị cáo bị thương nặng ở đùi, chủ động gọi 911 để báo án.

MỸ ÂM THẨM TRỤC XUẤT DI DÂN MEXICO

WASHINGTON, DC (NV) - Mỹ âm thầm tiếp tục trục xuất di dân Mexico về nước bằng những chuyến bay chở họ ra xa khỏi biên giới Mỹ-Mexico, giới chức hai quốc gia này cho hay, theo New York Times hôm Thứ Bảy, 3 Tháng Hai.

Đây là biện pháp ngăn cản di dân Mexico liên tục tìm cách vượt biên vô Mỹ.

Di dân xếp hàng chờ Biên Phòng Mỹ xem xét giấy tờ tại trại dã chiến gần biên giới Mỹ-Mexico phía Đông Jacumba, San Diego County, California, hôm 2 Tháng Hai. Chuyến bay trục xuất đầu tiên cất cánh hôm Thứ Ba tuần này, chở hơn 100 người Mexico tới Morelia, thành phố miền Trung Mexico cách cửa khẩu biên giới gần nhất với Mỹ hàng trăm dặm, hai giới chức Mỹ yêu cầu giấu tên cho biết.

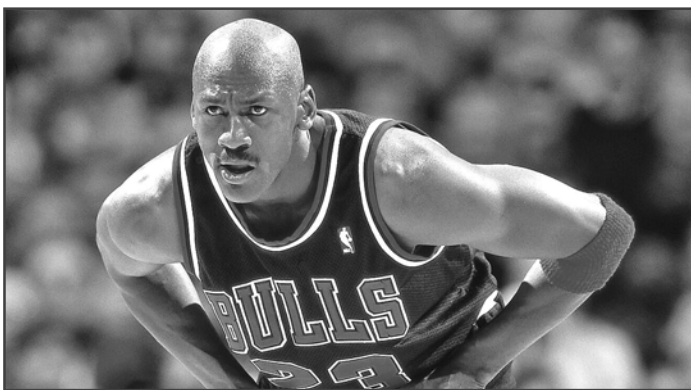
Một giới chức Mexico cao cấp, cũng yêu cầu giấu tên, cho hay những chuyến bay tương tự dự trù sẽ được thực hiện thường xuyên.

Chuyến bay hôm Thứ Ba là chuyến bay đầu tiên trục xuất di dân Mexico trong gần hai năm qua.

Thông thường, chính quyền Mỹ trục xuất di dân Mexico bằng đường bộ, gần biên giới. Nhưng mấy tháng gần đây, số lượng di dân Mexico vượt biên giới vô Mỹ tăng vọt, khiến chính quyền Mỹ tìm biện pháp mạnh hơn ngăn cản người dân Mexico làm như vậy. Chính quyền Tổng Thống Joe Biden đang khó nhọc giải quyết làn sóng di dân thuộc loại lớn nhất lịch sử Mỹ. Những di dân đó đang chạy lánh đói nghèo, bất ổn chính trị và bạo lực ở Trung Mỹ, Nam Mỹ và một số nơi khác. Tuần trước, ông Biden thậm chí khẩn cầu Quốc Hội ban cho ông quyền đóng cửa biên giới. Mỹ tạm ngưng chuyển bay trục xuất di dân Mexico hồi năm 2022, năm mà giới chức Mỹ chuyển sang chú ý số lượng di dân từ những quốc gia khác như Haiti và Venezuela tăng vọt. (Th.Long) [qd]

GIÀY CỦA MICHAEL JORDAN BÁN ĐẦU GIÁ KỶ LỤC \$8 TRIỆU

NEW YORK, New York (NV) - Bộ sưu tập sáu chiếc giày Air Jordan mà cựu ngôi sao bóng rổ Michael Jordan (ảnh) mang trong sáu lần vô địch chung kết NBA bán đầu giá được \$8 triệu ở New York, lập kỷ lục thế giới về tiền bán đầu giá giày thi đấu, nhà đấu giá Sotheby's loan báo hôm Thứ Sáu, 2 Tháng Hai, theo Reuters.

Riêng với Jordan, đây là tiền bán đầu giá cao thứ nhì trong số đồ thể thao lưu niệm của ông.

“Số tiền kỷ lục hôm nay là bằng chứng cho thấy ông là cầu thủ xuất sắc nhất mọi thời đại,” ông Brahm Wachter, giám đốc phụ trách đồ sưu tập hiện đại của Sotheby's, cho hay. “Giây phút thực sự có một không hai và là cột mốc trong lịch sử

đấu giá, tiền bán những chiếc giày vô địch này có lẽ sẽ không bao giờ có nữa.”

Hồi Tháng Chín, 2022, chiếc áo Jordan mặc trong trận mở màn vòng chung kết NBA năm 1998 bán được \$10.1 triệu, tới nay vẫn là kỷ lục thế giới về tiền bán đầu giá đồ thể thao lưu niệm.

Jordan năm nay 60 tuổi, hiện là thương gia. Ông từng là ngôi sao bóng rổ, chơi 15 mùa ở giải NBA từ năm 1984 tới 2003, trong đó, sáu lần đoạt chức vô địch cùng với đội Chicago Bulls. (Th.Long) [qd]

HÀNG TRĂM NGƯỜI BỊ BẮT TRÊN TOÀN TIỂU BANG TRONG CHIẾN DỊCH CHỐNG BUÔN NGƯỜI

54 người lớn và 11 trẻ vị thành niên đã được giải cứu, trong đó có một bé gái 14 tuổi

Hôm thứ Ba 6/2, Cảnh sát trưởng Hạt Los Angeles Robert Luna đã công bố kết quả của chiến dịch chống buôn người trong cuộc họp báo tại Hall of Justice ở trung tâm thành phố Los Angeles.

Đây là một chiến dịch kéo dài một tuần trên toàn tiểu bang, bao gồm các nhân viên của Sở Cảnh Sát Los Angeles và Sở Cảnh sát Hạt Los Angeles với hơn 500 vụ bắt giữ.

Chiến dịch Reclaim and Rebuild thường niên lần thứ 10, có sự tham gia của hơn 95 cơ quan liên bang, tiểu bang và địa phương, bao gồm cả nhân viên của Lực lượng đặc nhiệm chống buôn người khu vực Los Angeles. Luna cho biết nhà chức trách đã thực hiện 539 vụ bắt giữ trong chiến dịch này, trong đó có 40 người bị tình nghi là “kẻ buôn người hoặc bóc lột tình dục” và 271 người bị tình nghi là “người mua dâm”.

Ngoài ra, 54 người lớn và 11 trẻ vị thành niên đã được giải cứu, trong đó có một bé gái 14 tuổi. Không rõ có bao nhiêu vụ bắt giữ đã được thực hiện ở Hạt Los Angeles. Luna nói: “Buôn người và bóc lột trẻ em là những tội ác tàn khốc nhắm vào những thành viên dễ bị tổn thương nhất trong cộng đồng của chúng ta. Hoạt động kéo dài một tuần này chứng tỏ rằng nếu tham gia vào các hoạt động buôn người, làm hại trẻ em của chúng tôi và hủy hoại sinh mạng thì các người sẽ phải gánh

chịu hậu quả nặng nề; và không có nơi ẩn náu cho những kẻ săn mồi ở tiểu bang California.”

Luna cho biết, trong một hoạt động của Hạt Los Angeles, nhân viên lực lượng đặc nhiệm đã tiến hành một hoạt động giả dạng “mua bán tình dục” trên một đoạn Holt Avenue ở Pomona. Luna cho biết 12 người đàn ông, trong đó có 2 người là tội phạm tình dục phải ghi danh, đã bị bắt vì nghi ngờ mồi chài mại dâm.

Ở Hạt San Diego, một cô gái 17 tuổi đang ở khu mua sắm Parkway Plaza ở El Cajon thì bị một người đàn ông tiếp xúc và nói rằng “cô nên làm người mẫu” và đưa cho cô một tấm danh thiếp có số điện thoại. Cô đã gọi đến số đó và được thông báo rằng cô sẽ “hẹn hò tình dục với các chàng trai ở khách sạn”. Cô gái nói với mẹ mình, người đã liên lạc với chính quyền và nghi phạm đã bị bắt vì nghi ngờ buôn trẻ vị thành niên và các tội danh khác, Luna nói.

Tham gia cuộc họp báo với Luna có Biện lý Hạt Los Angeles George Gascón và các đại diện của LAPD, Bộ An ninh Nội địa liên bang và các cơ quan khác. Luna lưu ý rằng mặc dù hoạt động hàng năm trên toàn tiểu bang được tiến hành vào tháng 1 hàng năm, tức là Tháng Nhận Thức về nạn buôn người, nhưng các nhân viên thực thi pháp luật vẫn làm việc quanh năm để nhắm mục tiêu vào những kẻ buôn người đó.

ÔNG TRUMP KÊU GỌI ĐẢNG CỘNG HÒA CHẶN DỰ LUẬT VIỆN TRỢ UKRAINE

Cựu tổng thống Trump kêu gọi đảng Cộng hòa chặn dự luật ngân sách do Thượng viện đề xuất, trong đó có 60 tỷ USD viện trợ cho Ukraine.

“Đừng ngu ngốc! Chúng ta cần một đạo luật về nhập cư và biên giới riêng biệt. Không nên để dự luật đó bị ràng buộc với viện trợ cho nước ngoài dù dưới bất cứ hình thức nào!”, cựu tổng thống Mỹ Donald Trump nhấn nhủ các đảng viên Cộng hòa ngày 5/2.

Ông Trump đề cập tới dự luật ngân sách 118 tỷ USD được Thượng viện Mỹ xây dựng, trong đó dành 20,23 tỷ USD để thắt chặt an ninh biên giới, 60 tỷ USD viện trợ Ukraine, 14,1 tỷ USD hỗ trợ an

ninh cho Israel, 2,44 tỷ USD cho Bộ tư lệnh Trung tâm thuộc quân đội Mỹ và các hoạt động tại Biển Đỏ.

4,83 tỷ USD sẽ được chi cho hỗ trợ các đối tác của Washington tại Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, cùng 10 tỷ USD dành để cung cấp viện trợ nhân đạo cho dân thường ở Dải Gaza, Bờ Tây và Ukraine. Cựu tổng thống Mỹ gọi dự luật chi tiêu trên là “món quà cho đảng Dân chủ và là lời trăn trối đảng Cộng hòa”. Ông Trump cho rằng dự luật sẽ giúp phe Dân chủ thoát gánh nặng về vấn đề nhập cư và biên giới, đẩy trách nhiệm đó sang phe Cộng hòa.

Tổng thống Mỹ Joe Biden khẳng định “ủng hộ mạnh mẽ” dự luật này và kêu gọi quốc hội nhanh chóng thông qua thỏa thuận ngân sách trong vài ngày tới để ông ký thành luật. Tuy nhiên, triển vọng phê chuẩn dự luật chưa rõ ràng, do vấp phải sự phản đối từ một số nghị sĩ lưỡng đảng.

Cựu tổng thống Trump vẫn có ảnh hưởng lớn trong phe Cộng hòa, đảng đang kiểm soát Hạ viện Mỹ. Ông còn là ứng viên hàng đầu của đảng Cộng hòa cho cuộc bầu cử tổng thống Mỹ tháng 11. Ukraine và nhiều đồng minh phương Tây lo ngại rằng nếu đắc cử, ông Trump sẽ chấm dứt hoàn toàn hỗ trợ của Mỹ cho Kiev.

DÂN QUÂN THÂN IRAN TẬP KÍCH CĂN CỨ MỸ Ở SYRIA

Căn cứ quân sự Mỹ ở miền đông Syria bị dân quân do Iran hậu thuẫn tập kích bằng UAV, khiến 5 tay súng người Kurd thiệt mạng.

Lực lượng Kháng chiến Hồi giáo tại Iraq (IRI) ngày 4/2 thông báo triển khai thiết bị bay không người lái (UAV) tập kích căn cứ quân sự Mỹ gần

mở đầu Al-Omar ở tỉnh Deir ez-Zor, miền đông Syria. Đây là căn cứ lớn nhất do Mỹ và đồng minh vận hành tại quốc gia Trung Đông.

Tổ chức Giám sát Nhân quyền Syria (SOHR), cho biết cuộc tập kích đã đánh trúng khu vực dành cho Lực lượng Dân chủ Syria (SDF) của người Kurd ở bên trong căn cứ, khiến 5 tay súng lực lượng này thiệt mạng và khoảng 20 người bị thương. Mỹ hậu thuẫn các nhóm dân quân người Kurd ở khu vực.

Bộ Quốc phòng Mỹ chưa bình luận về thông tin. Hiện chưa có ghi nhận về thương vong của lực lượng nước này sau cuộc tập kích.

IRI là liên minh các nhóm dân quân do Iran hậu thuẫn ở Iraq, đã tiến hành hơn 150 vụ tấn công nhằm vào cơ sở quân sự và đơn vị Mỹ tại Iraq và Syria trong hơn ba tháng qua, kể từ khi chiến sự nổ ra tại Dải Gaza.

Căng thẳng ở Trung Đông gia tăng sau khi căn cứ Mỹ ở Jordan hôm 28/1 bị UAV tấn công khiến ba quân nhân nước này thiệt mạng. Washington cáo buộc IRI thực hiện vụ tập kích và hôm 2/2 đã tiến hành một cuộc không kích quy mô lớn vào lực lượng đặc nhiệm Quds thuộc Vệ binh Cách mạng Hồi giáo Iran (IRGC) cùng các nhóm dân quân được Tehran hậu thuẫn ở Iraq và Syria.

Đòn không kích của Mỹ đã phá hủy hoặc làm hư hại 84 mục tiêu tại hai quốc gia này, nhưng dường như không gây thương vong cho lực lượng Iran. Cố vấn An ninh Quốc gia Tòa Bạch Ốc Jake Sullivan ngày 4/2 cảnh báo đòn trả đũa này chỉ là “sự khởi đầu”.

Sự việc hôm 4/2 là là cuộc tấn công thứ hai của IRI vào căn cứ Mỹ tại Trung Đông sau khi Washington tiến hành đợt không kích. IRI hôm 3/2 thông báo đã tấn công hàng loạt sân bay ở Iraq và Syria, nơi đóng quân của nhiều binh sĩ Mỹ.

THỐNG ĐỐC CÁC TIỂU BANG CỘNG HOÀ TỚI TEXAS ĐỂ PHẢN ĐỐI TT JOE BIDEN

Các thống đốc tiểu bang Cộng hoà đã có mặt khu vực biên giới Texas - Mexico để lên tiếng chỉ trích Tổng thống Joe Biden vì những chính sách nhập cư, an ninh biên giới.

Hôm Chủ nhật ngày 4 tháng 2, Thống đốc Texas Greg Abbott (ảnh) cùng với 13 thống đốc các tiểu

bang Cộng hòa đã tới khu vực biên giới ở Texas, nhằm thể hiện sự phản đối trước những chính sách biên giới cũng như cách xử lý vấn đề người nhập cư của chính quyền Tổng thống Mỹ Joe Biden.

Theo Reuters, ông Abbott từ lâu đã mâu thuẫn với Tổng thống Joe Biden về vấn đề ngăn chặn người di cư ở biên giới phía nam nước Mỹ. Thống đốc Texas đơn phương áp đặt các quy định mạnh mẽ nhằm ngăn người di cư, gồm lập hàng rào thép gai dọc biên giới.

Trong khi đó, chính quyền Tổng thống Joe Biden lại tìm cách giúp người nhập cư bước qua biên giới nước Mỹ. Cuối tháng trước, chính quyền liên bang được Tòa án Tối cao cho phép cắt hàng rào thép gai của Texas ở biên giới.

Hôm 4 tháng 2, ông Abbott cùng 13 thống đốc đảng Cộng hòa đã tới khu vực công viên Shelby nằm sát lãnh thổ Mexico - một trong những điểm nóng trong vấn đề người di cư.

“Texas vẫn sẽ kiểm soát chặt khu vực biên giới này đến chừng nào còn cần thiết để đảm bảo an ninh, ngăn chặn người di cư vượt biên.”, ông Abbott phát biểu.

“Chúng tôi có thể từ bỏ những nỗ lực này ngay từ ngày mai nếu như ông Biden đứng lên và làm đúng như những gì chúng tôi đang làm để ngăn chặn vượt biên”, ông Abbott nói thêm.

Ngoài ông Abbott, 4 thống đốc Cộng hoà khác bao gồm Thống đốc Bill Lee của Tennessee, Brian Kemp của Georgia, Greg Gianforte của Montana và Sarah Huckabee của Arkansas cũng lên tiếng chỉ trích Tổng thống Biden quá mềm mỏng về chính sách an ninh biên giới.

TRÍCH TRONG BÀI VĂN CỦA MỘT EM HỌC SINH TRUNG HỌC TẠI HÀ NỘI, VIỆT NAM:

Đề tài: Em hãy phân tích tấm lòng người mẹ của bà cụ Tú trong chuyện ‘Vợ nhặt’ của nhà văn Kim Lân.

Mở bài: Trong cuộc sống sinh hoạt đời thường, hàng ngày chúng ta đã từng được thưởng thức rất nhiều loại lòng, như lòng lợn, lòng bò, lòng gà, lòng vịt. Chúng đều rất ngon và có vị riêng biệt khác nhau, nhưng tất cả đều không thể bằng lòng.... mẹ...

TIẾC NUÔI KIỆT TÁC TƯỢNG RỒNG NỔI TIẾNG Ở HUẾ

Trước thông tin bức tượng rồng ở công viên Thủy Tiên tại TP. Huế sắp bị dỡ bỏ, nhiều du khách nước ngoài hết sức tiếc nuối, đua nhau tới check-in.

Đây là công viên nước hồ Thủy Tiên nằm ở xã Thủy Bằng, TP. Huế, tỉnh Thừa Thiên - Huế. Địa điểm này được khởi công xây dựng năm 2001 với số vốn đầu tư hơn 70 tỷ đồng, đi vào hoạt động năm 2004 nhưng sau đó bị bỏ hoang vì hiệu quả kinh tế không đạt như mong đợi.

Tại công viên, hạng mục tượng rồng khổng lồ luôn nổi bật bởi có vẻ đẹp hoang sơ, huyền bí. Tuy nhiên, công trình này sắp bị dỡ bỏ sau Tết Nguyên đán 2024.

Sau 6 năm bị thu hồi do khả năng đầu tư hạn chế của doanh nghiệp, khu công viên “rừng rợn, ma mị” xứ Huế thuộc dự án Trung tâm vui chơi giải trí hồ Thủy Tiên (xã Thủy Bằng, TP Huế) vẫn trong cảnh hoang phế, xuống cấp kéo dài, chưa thể đầu tư chỉnh trang phục vụ cộng đồng theo chủ trương của chính quyền địa phương.

LIÊN TIẾP XẢY RA ĐỘNG ĐẤT Ở KON TUM NGÀY GIÁP TẾT

Những ngày cuối năm, tại khu vực huyện Kon

Plông, tỉnh Kon Tum liên tiếp xảy ra động đất với các cường độ khác nhau.

Sáng 8-2, Trung tâm báo tin động đất và cảnh báo sóng thần (Viện Vật lý Địa cầu) đang theo dõi trận động đất có độ lớn 2.8 xảy ra tại huyện Kon Plông, tỉnh Kon Tum.

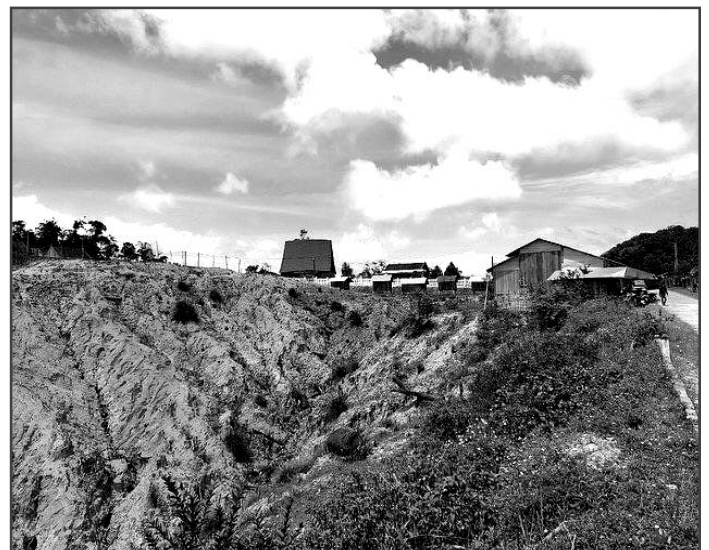
Vào lúc 6 giờ 53 phút sáng cùng ngày, Trung tâm báo tin động đất và cảnh báo sóng thần đã ghi nhận trận động đất có độ lớn 2.8 xảy ra tại vị trí có tọa độ 14.852 độ vĩ Bắc, 108.281 độ kinh Đông, độ sâu chấn tiêu khoảng 8.1 km. Động đất xảy ra tại khu vực huyện Kon Plông, tỉnh Kon Tum. Cấp độ rủi ro thiên tai cấp 0.

Vào hôm qua (7-2), tại khu vực huyện Kon Plông, tỉnh Kon Tum, Trung tâm báo tin động đất và cảnh báo sóng thần cũng đã ghi nhận tới 9 trận động đất có độ lớn từ 2.6 đến 4.0.

Các trận động đất này diễn ra liên tục, thường xuyên chỉ cách nhau một vài giờ.

Trong đó, trận đầu tiên trong ngày được ghi nhận xảy ra lúc 10 giờ 49 phút 46 giây, có độ lớn 3.7. Trận cuối cùng xảy ra 23 giờ 40 phút 2 giây có độ lớn 2.6.

Từ đầu năm 2024 đến nay, tại khu vực huyện Kon Plông, tỉnh Kon Tum đã ghi nhận 17 trận động đất

Tính từ đầu năm 2024 đến nay, trên địa bàn tỉnh Kon Tum đã ghi nhận 17 trận động đất với các cường độ khác nhau, và nguyên nhân động đất là do thủy điện

Trong năm 2023, tại khu vực huyện Kon Plông, tỉnh Kon Tum cũng đã xảy ra hàng trăm trận động

đất với các cường độ khác nhau. Qua nghiên cứu, kiểm tra, các ngành chức năng đã xác định các trận động đất xảy ra là động đất kích thích do hồ chứa thủy điện. Các trận động đất loại này có tính chu kỳ, có thời điểm xảy ra dồn dập nhưng có thời kỳ yên tĩnh hơn, liên quan chặt chẽ đến sự kiện vận hành tích nước của hồ chứa thủy điện.

HIỂU THỂ NÀO VỀ 'NƠI CƯ TRÚ' TRÊN THẺ CĂN CƯỚC MỚI Ở VIỆT NAM?

Thẻ căn cước công dân đổi tên thành thẻ căn cước, đồng thời mục thông tin 'nơi đăng ký thường trú' sẽ đổi thành 'nơi cư trú'.

Bộ Công an CSVN vừa công bố dự thảo thông tư quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành luật Căn cước. Luật này có hiệu lực thi hành kể từ ngày 1.7.2024

Theo quy định mới tại luật Căn cước, thẻ căn cước công dân sẽ được đổi tên thành *Thẻ căn cước*, thông tin thể hiện trên mặt thẻ sẽ lược bỏ vân tay; mục quê quán và nơi thường trú đổi thành nơi đăng ký khai sinh và nơi cư trú...

Nơi cư trú là gì?

Việc quy định nơi cư trú thay cho nơi đăng ký thường trú thể hiện trên mặt thẻ căn cước được nhà nước đánh giá đảm bảo quyền lợi hơn cho người dân. Bởi lẽ, nơi cư trú có phạm vi rộng hơn rất nhiều so với nơi đăng ký thường trú.

Tại dự thảo, Bộ Công an CSVN nêu rõ, nơi cư trú có 3 trường hợp. Thứ nhất, nơi cư trú là nơi thường trú của người được cấp thẻ trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư. Thứ hai, nếu người đề nghị cấp thẻ căn cước không có nơi thường trú nhưng có nơi tạm trú thì nơi cư trú chính là nơi tạm trú của người được cấp thẻ trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư. Thứ ba, nếu người đề nghị cấp thẻ căn cước không có nơi thường trú, nơi tạm trú do không đủ điều kiện đăng ký thường trú, đăng ký tạm trú thì nơi cư trú là nơi ở hiện tại của người được cấp thẻ đã được cập nhật trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư.

Trường hợp người đề nghị cấp thẻ căn cước không có thông tin về nơi cư trú trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, cơ quan quản lý căn cước có trách nhiệm hướng dẫn công dân thực hiện thủ tục đăng ký thường trú, đăng ký tạm trú hoặc khai

báo thông tin về cư trú.

Trường hợp người đề nghị cấp thẻ căn cước không có thông tin về nơi cư trú trong Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, cơ quan quản lý căn cước có trách nhiệm hướng dẫn công dân thực hiện thủ tục đăng ký thường trú, đăng ký tạm trú hoặc khai báo thông tin về cư trú. .

NGÃ BA TRUNG LƯƠNG LOẠN VÌ LŨ LỤT

Tiền Giang- Lũ lụt trong hai ngày mùng 1 và 2 Tết Giáp Thìn khiến nhiều nhà dân, quán ăn bị ngập, ngã ba Trung Lương - quốc lộ 60 kẹt xe kéo dài.

Đến 18h ngày mùng 2 Tết (11/2), nhiều tuyến

đường nằm trong bán kính một km quanh vòng xoay ngã ba Trung Lương - nằm giữa quốc lộ 1 và quốc lộ 60, TP Mỹ Tho vẫn bị ngập nặng do lũ lụt. Một số đoạn trũng bị ngập gần nửa mét, các xe phải chạy lấn vào phần đường cao hơn sát dải phân cách để tránh nước. Nhiều xe hai bánh chết máy. Cảnh sát giao thông phân luồng nhưng xe cộ vẫn rối loạn, kẹt xe kéo dài.

Lo ngại xe chết máy do ngập nước, nhiều ô tô phải quay đầu tìm đường khiến tình trạng tắc nghẽn thêm nghiêm trọng. Cùng thời điểm, trên quốc lộ 60 xảy ra tai nạn làm cho tuyến đường bị kẹt đường kéo dài hơn 10 km, đoạn từ vòng xoay ngã ba Trung Lương đến trạm thu phí cầu Rạch Miễu (huyện Châu Thành, tỉnh Bến Tre). Nhiều ô tô mất hơn một giờ vẫn chưa qua được cầu Rạch Miễu.

Lũ lụt cũng gây ngập nhà dân, hàng quán, trường học hai bên đường. Khai trương bán cơm từ sáng mùng 1, bà Lê Thị Thanh, 55 tuổi (đường Ấp Bắc, phường 10, TP Mỹ Tho) cho biết do tiệm bị ngập

nước liên tục nên việc kinh doanh ế ẩm.

“Từ khuya mừng 1 bắt đầu ngập, chiều nay nước dâng cao quá đầu gối, mỗi lần xe chạy qua nước tràn vào cả nền nhà, các tiểu thương phải tranh thủ kê kích đồ đạc rất vất vả”, bà Thanh nói.

Ông Võ Văn Thông, Giám đốc Đài Khí tượng Thủy văn Tiền Giang, cho biết thời điểm này mỗi năm do gió mùa đông bắc thổi về mạnh, nên nước sông sẽ dâng cao hơn ngày thường. Năm nay, mực nước dâng cao nhất chỉ hơn 1,8 m, vẫn còn thấp hơn so với lũ lụt năm ngoái 1,97 m tại TP Mỹ Tho.

“Có thể những năm trước lũ lụt vào giữa đêm, ít xe qua lại nên việc buôn bán, giao thông ít gây ảnh hưởng hơn và người dân không chú ý bằng”.

NGÀY MỪNG 3 TẾT, HƠN 5.500 NGƯỜI VI PHẠM RƯỢU

Ngày mừng 3 Tết, cảnh sát giao thông cả nước đã giải quyết 11.466 trường hợp vi phạm, tước 3.032 giấy phép lái xe các loại, trong đó có 5.589 trường hợp vi phạm nồng độ rượu.

Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia vừa thông tin, trong ngày mừng 3 Tết (12/2), trên cả nước xảy ra 60 vụ tai nạn giao thông (TNGT), làm chết 27 người, bị thương 67 người. So với ngày 11/2, giảm 23 vụ tai nạn, giảm 1 người chết, giảm 20 người bị thương. Cũng trong ngày mừng 3 Tết, Cảnh sát giao thông (CSGT), công an các đơn vị, địa phương đã kiểm tra, phát hiện 1.468 trường hợp vi phạm. Trong đó, ở lĩnh vực đường bộ, lực lượng kiểm tra phát hiện, giải quyết 11.466 trường hợp vi phạm; phạt tiền 30 tỷ 618 triệu đồng; tạm giữ 254 ô tô, 6.241 mô tô và 24 phương tiện khác.

Ngoài ra, CSGT các địa phương cũng tước 3.032 giấy phép lái xe các loại, 2.691 trường hợp vi phạm tốc độ và 11 trường hợp về ma túy... Đáng lưu ý, Cục Cảnh sát Giao thông cho biết, ngày 12/2 (mùng 3 Tết), cả nước giải quyết 5.589 trường hợp vi phạm nồng độ rượu. Trước đó, ngày mừng 2 Tết, con số này là 3.993 trường hợp, mừng 1 Tết, là 2.835 trường hợp.

QUY ĐỊNH MỚI VỀ GIẤY TỜ TÙY THÂN KHI ĐI MÁY BAY ÁP DỤNG TỪ 15/2/2024 TẠI VIỆT NAM

Thông tư 42/2023/TT-BGTVT của Bộ Giao

thông Vận tải CSVN sửa đổi, bổ sung một số nội dung về giấy tờ nhân thân khi đi máy bay từ 15/02/2024.

1. Hành khách khi làm thủ tục trên các chuyến bay quốc tế phải xuất trình một trong các loại giấy tờ sau:

- Hộ chiếu hoặc giấy thông hành hoặc giấy tờ khác có giá trị xuất, nhập cảnh theo quy định của pháp luật như thị thực rời, thẻ thường trú, thẻ tạm trú, thẻ căn cước công dân (nếu Việt Nam và quốc gia liên quan ký kết điều ước hoặc thỏa thuận quốc tế cho phép công dân nước ký kết được sử dụng thẻ căn cước công dân thay cho việc sử dụng hộ chiếu trên lãnh thổ của nhau)... (giấy tờ có giá trị xuất, nhập cảnh theo quy định).

- Trường hợp trẻ em không có hộ chiếu riêng thì họ tên, ngày, tháng, năm sinh và ảnh của trẻ em được ghi và dán vào hộ chiếu của người đại diện theo pháp luật, bao gồm: cha đẻ, mẹ đẻ, cha nuôi, mẹ nuôi hoặc người giám hộ.

2. Hành khách từ đủ 14 tuổi trở lên khi làm thủ tục bay trên các chuyến bay nội địa phải xuất trình một trong các loại giấy tờ hoặc dữ liệu điện tử có giá trị pháp lý tương đương sau:

- Đối với hành khách mang quốc tịch nước ngoài: Hộ chiếu (có dấu kiểm chứng nhập cảnh gần nhất) hoặc giấy tờ có giá trị đi lại quốc tế (có dấu kiểm chứng nhập cảnh gần nhất) và giấy tờ liên quan cư trú tại Việt Nam (thị thực, thẻ thường trú, thẻ tạm trú, thẻ đi lại doanh nhân APEC) trừ trường hợp được miễn thị thực; chứng minh thư ngoại giao do Bộ Ngoại giao cấp cho thành viên cơ quan đại diện ngoại giao, cơ quan lãnh sự, cơ quan đại diện của tổ chức quốc tế; giấy phép lái xe ô tô, mô tô; thẻ kiểm soát an ninh cảng hàng không, sân bay loại có giá trị sử dụng dài hạn; thẻ nhận dạng của các hãng hàng không Việt Nam; Tài khoản định danh điện tử mức độ 2 của hành khách (quy định mới).

- Trường hợp hành khách mất hộ chiếu phải có công hàm của cơ quan ngoại giao, lãnh sự của quốc gia hành khách mang quốc tịch hoặc công văn của sở ngoại vụ (có xác nhận của cơ quan công an địa phương nơi hành khách mất hộ chiếu) xác nhận nhân thân và việc mất hộ chiếu của hành khách,

có dán ảnh, dấu giáp lai. Công hàm, công văn xác nhận có giá trị sử dụng 30 ngày kể từ ngày xác nhận;

-Đối với hành khách mang quốc tịch Việt Nam phải xuất trình một trong các loại giấy tờ sau: Hộ chiếu hoặc giấy thông hành, thị thực rời, thẻ thường trú, thẻ tạm trú, chứng minh nhân dân, thẻ Căn cước công dân; giấy chứng minh, chứng nhận của công an nhân dân, quân đội nhân dân; thẻ Đại biểu Quốc hội; thẻ Đảng viên; thẻ Nhà báo; giấy phép lái xe ô tô, mô tô; thẻ của Ủy ban An ninh hàng không dân dụng quốc gia; thẻ kiểm soát an ninh cảng hàng không, sân bay loại có giá trị sử dụng dài hạn; thẻ nhận dạng của các hãng hàng không Việt Nam; Tài khoản định danh điện tử mức độ 2 của hành khách; giấy xác nhận nhân thân do cơ quan công an xác nhận; giấy xác nhận của cơ quan có thẩm quyền chứng nhận hành khách là người vừa chấp hành xong bản án.

-Hành khách mang quốc tịch Việt Nam từ đủ 14 tuổi đến trên 14 tuổi không quá 20 ngày có thể sử dụng các loại giấy tờ đi tàu bay như đối với hành khách chưa đủ 14 tuổi.

3. Hành khách chưa đủ 14 tuổi khi làm thủ tục bay trên các chuyến bay nội địa phải xuất trình một trong các loại giấy tờ sau:

-Giấy khai sinh; trích lục hộ tịch; trích lục giấy khai sinh (trích lục thông tin khai sinh); văn bản xác nhận thông tin hộ tịch; trường hợp dưới 02 tháng tuổi chưa có giấy khai sinh thì phải có giấy chứng sinh; Tài khoản định danh điện tử mức độ 2 của hành khách (quy định mới); thông tin nhân thân của hành khách trong Tài khoản định danh điện tử mức độ 2 của bố hoặc mẹ hoặc người giám hộ đi cùng chuyến bay.

-Giấy xác nhận của tổ chức xã hội đối với trẻ em do tổ chức xã hội đang nuôi dưỡng (chỉ có giá trị sử dụng trong thời gian 06 tháng kể từ ngày xác nhận).

- Giấy xác nhận nhân thân do cơ quan công an xác nhận.

-Thẻ Căn cước công dân, chứng minh thư nhân dân, hộ chiếu (hộ chiếu riêng hoặc kèm hộ chiếu của cha mẹ).

4. Hành khách là phạm nhân, bị can, người

đang bị di lý, dẫn độ, trục xuất khi làm thủ tục bay chỉ cần có giấy tờ của cơ quan có thẩm quyền chứng minh việc áp giải; hành khách là người áp giải xuất trình các loại giấy tờ theo quy định tại (1), (2) nêu trên.

Giấy tờ của hành khách sử dụng khi đi tàu bay quy định nêu trên phải đảm bảo các điều kiện sau:

-Là bản chính và còn giá trị sử dụng; hoặc bản điện tử có giá trị pháp lý theo quy định;

-Đối với giấy khai sinh, trích lục hộ tịch; trích lục giấy khai sinh (trích lục thông tin khai sinh); văn bản xác nhận thông tin hộ tịch; giấy chứng sinh phải là bản chính hoặc bản sao có chứng thực theo quy định của pháp luật; hoặc bản điện tử có giá trị pháp lý theo quy định;

-Không chấp nhận giấy tờ tại 1, 2, 3, 4 nêu trên nếu giấy tờ không có ảnh hoặc ảnh không theo quy định của pháp luật, trừ giấy khai sinh, giấy chứng sinh, trích lục hộ tịch; trích lục khai sinh; văn bản xác nhận thông tin hộ tịch, giấy tờ của cơ quan có thẩm quyền chứng minh việc áp giải.

TAI NẠN LIÊN QUAN ĐẾN PHÁO NỔ GIA TĂNG MẠNH TRONG 4 NGÀY TẾT

Theo số liệu tổng hợp từ báo cáo của các cơ sở khám chữa bệnh trực thuộc Bộ Y tế, 63 Sở Y tế các tỉnh, thành phố và các cơ sở y tế trên toàn quốc, tính từ ngày 08/02/2024 đến ngày 11/02/2024 (tức từ ngày 29 tháng Chạp năm Quý Mão đến ngày Mùng 02 tháng Giêng năm Giáp Thìn), cả nước ghi nhận tổng số 109.840 bệnh nhân đến khám, cấp cứu, tăng 14,7% so với cùng kỳ Tết Quý Mão 2023. Tổng số bệnh nhân nhập viện điều trị nội trú là 61.389 người, tăng 1,0% so với cùng kỳ Tết Quý Mão 2023. Trong đó, số ca phẫu thuật cấp cứu là 1.908 ca, tăng 11% so với năm 2023.

Đáng chú ý, tai nạn do pháo nổ, chất nổ gia tăng mạnh. Chỉ trong 4 ngày Tết, cả nước đã có 453 trường hợp khám, cấp cứu do pháo nổ các loại, nhiều hơn 129 ca so với cùng kỳ Tết Quý Mão 2023, không có trường hợp tử vong. Có 55 trường hợp cấp cứu tai nạn do vũ khí, vật liệu nổ tự chế, 24 trường hợp phải nhập viện điều trị theo dõi.

Cũng trong 4 ngày Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024, cả nước có 9.920 ca khám, cấp cứu do tai nạn giao thông, giảm 14,4% so với cùng kỳ Tết

Quý Mão năm 2023. Ghi nhận 67 trường hợp tử vong do tai nạn giao thông, giảm khoảng 20,2% so với Tết Quý Mão 2023.

Công tác phòng, chống ngộ độc thực phẩm và bảo đảm an toàn thực phẩm trong dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn năm 2024 đã được toàn ngành y tế, các địa phương và cơ quan chức năng chủ động triển khai nghiêm túc, quyết liệt, góp phần kiểm soát tình hình an toàn thực phẩm, đặc biệt các vụ ngộ độc thực phẩm và nguy cơ ô nhiễm thực phẩm cho cộng đồng. Trong 4 ngày tết chưa ghi nhận các ca ngộ độc thực phẩm nghiêm trọng trong cả nước.

GẦN 300 DU KHÁCH ĐÀI LOAN BỊ "BỎ RƠI" Ở PHÚ QUỐC

KIÊN GIANG, Việt Nam (NV) - Sự việc 292 du khách Đài Loan đến Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang, du Xuân nhưng "không được phục vụ," được truyền thông quốc tế và trong nước loan tin rầm rộ.

Theo Cơ Quan Quản Lý Du Lịch Đài Loan, 292 du khách Đài Loan đã mua tour của công ty We Love Tour có trụ sở tại Đài Bắc, để đến Phú Quốc du lịch từ ngày 10 đến 14 Tháng Hai (Mùng Một đến Mùng Năm Tết Nguyên Đán).

Tuy nhiên, đoàn khách này đã rơi vào tình huống trở trêu lúc đến Việt Nam khi bị các công ty du lịch phục vụ "bỏ rơi."

Theo báo Focus Taiwan, tin tức về những rắc rối của đoàn khách xuất hiện lần đầu vào hôm 10 Tháng Hai, sau khi một du khách Đài Loan lên mạng xã hội phàn nàn về sự việc.

Cụ thể là khi đến Phú Quốc, đoàn du khách được công ty Du Lịch Quốc Tế Winner Việt Nam thông báo mỗi cá nhân phải trả thêm \$720 để được tiếp tục hành trình. Còn những người không thanh toán sẽ phải tự lo trong chuyến đi hoặc quay trở về Đài Loan. Tuy nhiên, chỉ khoảng 90 khách đồng ý trả thêm.

Giải thích về sự việc, ông Lâm Đì Quân, tổng giám đốc công ty Du Lịch We Love Tour, cho rằng đã bị "một công ty du lịch địa phương [Winner Việt Nam] ác ý hạch sách gây khó dễ, do có sự khác biệt về nhận thức."

Trả lời báo VNExpress, ông Hoàng Tuấn Minh,

giám đốc công ty Du Lịch Quốc Tế Winner Việt Nam, xác nhận công ty ông có trụ sở ở Phú Quốc đã ký giao kèo với công ty We Love Tour phục vụ nhóm khách trên đi tour bốn ngày ở Phú Quốc.

Theo thỏa thuận ban đầu, đối tác We Love Tour phải thanh toán hết số tiền trong hợp đồng vào hôm 31 Tháng Giêng cho Winner Việt Nam, tuy nhiên họ đã không thanh toán nên Winner Việt Nam đã hủy hợp đồng.

Song, hôm 10 Tháng Hai, We Love Tour vẫn tổ chức cho đoàn khách Đài Loan bay đến Phú Quốc và rơi vào tình trạng không có xe đưa đón và khách sạn để ở.

Lúc này, phía We Love Tour liên lạc và nhờ Winner Việt Nam hỗ trợ đoàn khách và hẹn ngày 11 Tháng Hai sẽ thanh toán tiền.

Theo ông Minh, vì "lý do nhân đạo" nên ông chấp nhận và điều 18 xe cùng hướng dẫn viên tiếng Trung ra phi trường đón khách, đưa về hai khách sạn 5 sao ở Bắc đảo Phú Quốc.

Thế nhưng, hết thời hạn thỏa thuận thanh toán, ông Minh vẫn không nhận được tiền nên thông báo không phục vụ tiếp.

Để dàn xếp sự việc, Phòng Kinh Tế và Văn Hóa Đài Bắc đã làm việc với hai bên, hướng giải quyết cuối cùng là Winner Việt Nam tiếp tục hỗ trợ khách, giúp 292 du khách có thể về Đài Loan đúng lịch trình vào ngày 14 Tháng Hai. Phía We Love Tour phải ký giấy nợ và thanh toán cho Winner Việt Nam vào ngày 26 Tháng Hai.

Theo báo Thanh Niên, tính tới lúc này, số tiền Winner Việt Nam ứng ra để phục vụ đoàn khách đã lên tới 3 tỷ đồng (\$122,820). Ngoài ra, phía We Love Tour cũng chưa thanh toán chi phí cho chuyến bay charter trở về Đài Loan cho một hãng hàng không Việt Nam.

Cơ Quan Quản Lý Du Lịch Đài Loan cho biết sẽ tiến hành điều tra sâu hơn để xác định xem We Love Tour có vi phạm quy định hay không? Tin giờ chót, số du khách nêu trên đã được đưa về an toàn tại quê hương của họ trong ngày 14/2/2024.

CÔNG AN CSVN LẠI HÀNH DÂN, SẮP BẮT ĐỔI "CĂN CƯỚC" MỚI

HÀ NỘI, Việt Nam (NV) - Sau năm lần bẫy lượt thay đổi, Bộ Công An CSVN lại đề nghị thay "Căn

Cước” mới, trong đó có mẫu dành cho trẻ con từ 0-6 tuổi, bất chấp sự phiền hà của hơn 80 triệu người dân.

Báo Pháp Luật ở Saigon hôm 11 Tháng Hai đăng dự thảo tờ trình của Cục Cảnh Sát Quản Lý Hành Chính Về Trật Tự Xã Hội thuộc Bộ Công An CSVN, mục đích là để thực hiện nội dung quy định của Luật Căn Cước mới. Thông tư dự trù sẽ có hiệu lực từ ngày 1 Tháng Bảy, khi Luật Căn Cước mới có hiệu lực thi hành.

Luật Căn Cước cũng cho phép người gốc Việt Nam “chưa xác định được quốc tịch” được cấp giấy chứng nhận căn cước. Theo mô tả của các báo trong nước, về kích thước, hình dáng “Căn Cước,” cơ bản giống như “Thẻ Căn Cước Công Dân” hiện nay. Song, nhiều thông tin thể hiện trên mặt thẻ sẽ có thay đổi theo quy định của Luật Căn Cước mới.

Cụ thể, dòng chữ “Căn Cước Công Dân” đổi thành “Căn Cước.” Ngoài ra, ở mặt trước sẽ có một số thay đổi như dãy số chuyển thành “Số Định Danh Cá Nhân.”

Đặc biệt, mục “quê quán” đổi thành “nơi đăng ký khai sinh;” “nơi thường trú” đổi thành “nơi cư trú,” và chuyển về mặt sau của căn cước, thay vì mặt trước như hiện nay.

Chữ ký của cơ quan cấp thẻ đổi từ “cục trưởng Cục Cảnh Sát Quản Lý Hành Chính Về Trật Tự, Xã Hội” thành “Bộ Công An.”

Ngoài ra, các thông tin về đặc điểm nhân dạng, vân tay không còn thể hiện trên căn cước, mã QR code cũng được chuyển sang mặt sau của thẻ, thay vì mặt trước như hiện nay...

Theo thông tin của Bộ Công An CSVN, tính đến thời điểm hiện tại đã có hơn 80 triệu “Thẻ Căn Cước Công Dân” được cấp trên cả nước. Trước đó hồi Tháng Ba, 2023, không lâu sau vụ bắt buộc người dân phải đổi “Thẻ Căn Cước Công Dân” gắn chip, Bộ Công An CSVN lại bắt người dân đổi sang loại “Thẻ Căn Cước Công Dân” gắn chip “sửa đổi” có “tính ưu việt” hơn.

Phản ánh với báo Thanh Niên, độc giả “yeupn 2002” bất bình và bày tỏ: “Làm luôn một lần và đừng sửa chữa, bổ sung gì nữa vì đã quá nhiều quy định được thay đổi gần đây!...”

Trong khi đó, nhiều người đã bắt lỗi phần tiếng

Anh thể hiện trên thẻ mẫu chưa chi đã sai.

Trên báo Tuổi Trẻ, độc giả “yeupn 2002” chỉ điểm: “Date, month, year hơi lạ lạ. Người ta hay dùng day, month, year.”...

SAU VỤ 5 DU HỌC SINH TRỐN Ở ÚC

Sau vụ 5 du học sinh trốn mất tích lại ở Úc, bang South Australia đã ngưng cấp visa vào Úc cho dân 3 tỉnh miền Trung Việt Nam.

Sau khi xem xét quê quán của các du học sinh Việt mất tích bí ẩn tại Australia, Sở Giáo dục South Australia ra quyết định tạm dừng nhận đơn ghi danh của học sinh đến từ các tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh và Quảng Bình.

“Quyết định này phù hợp với đạo luật về Dịch vụ giáo dục dành cho du học sinh, nhằm duy trì tính toàn vẹn của hệ thống thị thực Australia”, người phát ngôn Sở Giáo dục South Australia nói, cho biết các đơn ghi danh khác từ Việt Nam vẫn được xem xét bình thường.

Quyết định trên được đưa ra trong tiến trình xem xét quê quán của nhóm nhỏ du học sinh Việt mất tích tại Úc thời gian qua, đồng thời tuân thủ đạo luật Dịch vụ giáo dục dành cho sinh viên quốc tế (ESOS 2000) nhằm bảo vệ tính trung thực của hệ thống thị thực nước này, theo người phát ngôn Sở Giáo dục South Australia.

Cũng theo người phát ngôn Sở Giáo dục South Australia, cảnh sát đang nỗ lực xác định tung tích của các du học sinh Việt Nam mất tích. Mặt khác, cơ quan này vẫn tiếp tục làm việc với cảnh sát, gia đình giám hộ người bản xứ, trường học, dù bên ngoài có tin những em này bỏ trốn vì muốn ở lại Úc.

Một số du học sinh Việt sống ở bang South Australia đã biến mất vào những thời điểm khác nhau trong tháng 12/2023 và tháng 1/2024.

Gần đây nhất là nữ sinh Sunnie Nguyen, 17 tuổi, được nhìn thấy lần cuối tại nhà của gia đình bản xứ ở TP South

Plympton vào ngày 8/1.(ảnh trên). Sau đó, Sunnie biến mất cùng ba lô, laptop, một ít quần áo và những giấy tờ tùy thân quan trọng.

Căn phòng không có dấu hiệu bị đột nhập và phần lớn tư trang của em vẫn còn nguyên. Điện thoại của nữ sinh này sau đó đã bị ngắt kết nối và các tài khoản mạng xã hội như Instagram, Snapchat, TikTok cũng bị xóa sạch.

Đến ngày 11/1, cảnh sát tuyên bố đã tìm thấy một trong số những du học sinh Việt mất tích tuy nhiên, 4 trường hợp còn lại vẫn chưa có thông tin mới.

Dư luận bên ngoài cho rằng đây chỉ là “mánh lới” để trốn ở lại Úc cho dù cơ quan an ninh đang kêu gọi bất cứ ai có thông tin về nơi ở của những du học sinh Việt mất tích có thể liên lạc với Cảnh sát bang South Australia.

Theo thống kê của Bộ Giáo dục Australia, tính đến tháng 10/2023, hơn 31.600 sinh viên người Việt ở nước này, xếp thứ 6 về số lượng du học sinh, sau Trung Quốc, Ấn Độ, Nepal, Colombia và Philipines. Số này bao gồm sinh viên ở cả hệ phổ thông, đại học, cao đẳng, các chương trình học nghề hay học tiếng Anh.

Để làm hồ sơ xin thị thực du học Australia (visa 500), sinh viên quốc tế được yêu cầu phải có thư chấp nhận của trường, đóng bảo hiểm y tế, có tờ khai chấp thuận từ bố mẹ hoặc người giám hộ (nếu dưới 18 tuổi), thư giải trình về mục đích học tập và khả năng ở lại hay rời đi sau khi hoàn thành chương trình học, cùng một số giấy tờ khác.

Quy chế ấn định rời khỏi nơi cư trú 7 ngày đều phải báo cáo•

VỀ THĂM QUÊ EM

Tôi đến quê em giữa buổi chiều
Nắng vàng lay nhẹ gió hiu hiu
Bao nàng thôn nữ cười duyên đáng
Đôi má ép duyên đẹp mỹ miều

Từ già quê em một sáng nào
Khi về lòng thấy những nao nao
Ai gây tan hợp cho nhưng nhớ
Người bước không đành kẻ ở đau

Trở lại thăm em cũng buổi chiều
Vẫn lũy tre xanh vẫn bóng dừa
Cảnh cũ còn đây nhưng em vắng
Nương chiều hôn nhẹ vách nhà xưa...

• VÕ NGỌC LÂN
(Maryland)

I come to your hometown one afternoon
The golden rays gently pouring, the breeze whispering
Many village girls smile with a charming grace
Their rosy cheeks pressed with enchantly beauty.

I bid farewell to your hometown one morning
Returning home, emotion, stirred in me
Who is orchestrating the melody of nostalgia in my heart?
One moves on, leaving another in pain.

I return to you one afternoon,
With the green bamboo groves and coconut tree shades,
The familiar scene remains, but you are gone
The evening shine gently kissing the walls of the old cottage.

• TINA TRAN

TIN CỘNG ĐỒNG HẢI NGOẠI

TRÓT NGỦ QUÊN, NỮ HÀNH KHÁCH LẠC TỚI MIỀN XA, BỊ 'GIAM LÔNG' TRÊN TÀU

MỸ - Aria Lockhart lên chuyến tàu Amtrak vào khoảng 3 giờ sáng từ Carbondale, Illinois, hướng tới Chicago vào ngày 14/1 vừa qua.

Khi cô sinh viên đại học Nam Illinois này tỉnh dậy thì đã thấy mình cách Carbondale 531km, đơn độc và bị mắc kẹt trên tàu, trang WGN của Chicago đưa tin.

Đoàn tàu đã đến ga Union của Chicago và đang lùi vào sân tàu của Amtrak thì Lockhart tỉnh dậy. Lockhart kể lại rằng: “Tôi đứng dậy và nhìn xung quanh, toàn bộ đoàn tàu trống rỗng. Tôi đã rất sợ hãi”. Lockhart gọi cho mẹ cô, Victoria Jackson, người đang đợi cô ở nhà ga. Mẹ cô sau đó đã gọi cho Amtrak.

Bà Jackson nói với WGN rằng đại diện dịch vụ khách hàng (Customers service) của Amtrak không đưa ra nhiều trợ giúp. Tuy nhiên, họ chỉ đã thông báo cho bà ấy rằng đoàn tàu sẽ đậu ở sân trong ngày.

Bà Jackson nói với WGN: “Nếu có ai bị mắc kẹt trên tàu thì đó sẽ là một trường hợp khẩn cấp nhưng tôi không thấy có ai giải quyết gấp tình huống này”.

Cuối cùng, Lockhart cũng có thể rời khỏi tàu. Tuy nhiên, vẫn chưa thể xác định được cô đã bị kẹt trong toa tàu bao lâu.

Trong một tuyên bố gửi tới WGN, đại diện của Amtrak cho biết nhóm của họ đang liên hệ với cô Lockhart để xin lỗi và tìm hiểu thêm về những gì đã xảy ra.

“Ai có thể bắt cần đến mức không kiểm tra lại các toa tàu?” Lockhart đặt câu hỏi trên WGN.

Đây không phải là lần đầu tiên hành khách bị mắc kẹt trên tàu Amtrak, dù trước đây từng xảy ra trường hợp với những hành khách khác.

Đầu tháng này, hành khách đã bị hoãn chuyến hàng giờ trên tuyến Amtrak giữa Portland, Oregon và Seattle do thời tiết mùa đông khắc nghiệt, KIRO của Seattle đưa tin.

Và hồi trước, vào tháng 1/2023, hành khách của Amtrak đã từng bị mắc kẹt trên một chuyến tàu hơn 20 giờ trên chuyến đi từ Virginia đến Orlando.

Hành khách lần đầu tiên phải đối mặt với sự chậm trễ kéo dài sau khi một đoàn tàu chở hàng va chạm với một phương tiện giao thông khác khiến tàu Amtrak phải chuyển hướng.

Sau đó ở Nam Carolina, nhân viên trên tàu hết giờ làm nên hành khách phải đợi hàng giờ để một nhân viên dự phòng được đến điều hành tàu. Hành khách chờ đợi quá lâu nên họ bắt đầu gọi cảnh sát.

Trong một đoạn video do nhà báo Sam Sweeney của ABC News đăng vào thời điểm đó, một người soát vé tàu đã nói qua loa phóng thanh: “Đối với những người đang gọi cảnh sát, chúng tôi không bắt giữ các bạn làm con tin. Chúng tôi đang cung cấp cho các bạn tất cả thông tin mà chúng tôi có thể cung cấp cho bạn. Chúng tôi xin lỗi về sự bất tiện này. Ngay khi có thêm thông tin, chúng tôi sẽ sớm thông báo cho mọi người”.

Amtrak cho biết vào thời điểm đó những hành khách đã bị hoãn khoảng 20 giờ và trong thời gian đó họ nhận được các phần ăn gồm gói đồ ăn nhẹ

và đồ uống.

GIÁO VIÊN GIẢNG DẠY LÂU NĂM NHẤT TẠI MỘT TRƯỜNG TRUNG HỌC Ở ILLINOIS

Ông Carlos Martinez, đại diện Sách Kỷ lục Guinness tại châu Mỹ đã vừa trao chứng chỉ xác nhận thầy giáo Paul Durietz, 76 tuổi, đã giảng dạy liên tục suốt 53 năm tại Trường trung học cơ sở Woodland, tọa lạc ở ngôi làng Gurnee trong quận Lake, phía Đông Bắc tiểu bang Illinois (Mỹ), là “Giáo viên giảng dạy lâu năm nhất tại một cơ sở giáo dục bậc Trung học”.

Cụ thể, sau khi tốt nghiệp Đại học Illinois ở Chicago (UIC), tân cử nhân ngành nghiên cứu xã hội P. Durietz trúng tuyển vào chức danh giáo viên ở Trường trung học cơ sở Woodland, chính thức đứng trên bục giảng từ niên khóa 1970-1971 bắt đầu vào ngày 1/9/1970.

Tới năm 1986, sau 16 năm tích lũy kinh nghiệm chuyên môn, thầy giáo P. Durietz được Phòng Giáo dục quận Lake giao trọng trách là Điều phối viên (Coordinator) chương trình giảng dạy môn xã hội, đảm nhận vai trò là người lãnh đạo hơn 20 giáo viên môn xã hội học tại các trường trung học cơ sở trực thuộc quận. “Hiện thời tôi chưa nghĩ đến chuyện nghỉ hưu, vẫn tiếp tục công việc khi sức khỏe còn cho phép”, thầy giáo P. Durietz vui vẻ cho biết.

Được biết, trong chương trình giảng dạy của nhiều quốc gia Âu - Mỹ, bộ môn nghiên cứu xã hội là nghiên cứu tổng hợp nhiều lĩnh vực khoa học xã hội và nhân văn, bao gồm lịch sử, văn hóa, địa lý và khoa học chính trị.

THẨM KỊCH TRƯỚC TẾT Ở PENNSYLVANIA: 6 THI THỂ GIA ĐÌNH GỐC VIỆT TRONG CĂN NHÀ CHÁY

Pennsylvania - Tất cả 6 thi thể của gia đình gốc Việt được tìm thấy tại hiện trường vụ cháy nhà xảy ra vào ngày thứ Tư, 7 tháng 2 ở tiểu bang Pennsylvania.

6 thi thể cháy đen được đưa ra khỏi đồng tro tàn của căn nhà số 58 Lewis Avenue, trong khu

East Lansdowne, gồm Cảnh Văn Lê, 42 tuổi; Xương Lê, 40 tuổi; Britni N. McLaughlin, 37 tuổi; Natalya Lê, 17 tuổi; Nakayla Lê, 13 tuổi; và Xavier Lê, 10 tuổi.

Nhà chức trách tình nghi ông Cảnh đã bắn chết em trai mình, Xương Lê, em dâu McLaughlin, và 3 đứa cháu. Ông ta cũng bắn bị thương 2 cảnh sát.

“Chúng tôi cho rằng, các nạn nhân bị bắn, rồi sau đó hoả hoạn xảy ra, nhưng hiện tại chưa biết chắc chắn liệu giả thuyết này đúng hay sai,” Biện lý quận Delaware Jack Stollsteimer cho hay. Kết quả giải nghiệm tử thi sẽ cho biết nguyên nhân gây ra cái chết, các nạn nhân bị bắn hay bị chết ngạt.

Nhà chức trách ban đầu nhận được trình báo có trẻ bị bắn, và sau đó lửa bùng lên từ căn nhà số 58 đường Lewis Avenue ngay sau tiếng súng. “Chúng tôi vẫn đang tìm cách vào ngôi nhà từng chút một, đưa các thi thể ra, và thu thập bằng chứng,” ông Stollsteimer nói.

Mẹ của tên Cảnh, bà Chín Lê cho hay, bà nghe thấy con trai cãi nhau với cháu nội gái 13 tuổi trong phòng ngủ trên lầu. Người phụ nữ nghe được tên Cảnh nói sẽ đi lấy súng, và đó là lúc chồng bà kéo vợ chạy ra khỏi nhà, rồi tiếng súng vang lên.

Bà Chín cho biết chồng bà, ông Hương Lê là người gọi 911. Khi cảnh sát đến hiện trường, ai đó từ trong nhà bắn ra, làm bị thương 2 cảnh sát, 1 người đến từ Ty Cảnh sát Lansdowne, và 1 từ Ty Cảnh sát East Lansdowne. Trong lúc hỗn loạn, cảnh sát dùng khiên chắn đạn đưa hai đồng đội bị thương đến nơi an toàn.

Nhân chứng cho biết, nghi can bắn từ trên lầu 3 xuống. “Người ta nghe tiếng súng đầu tiên, rồi yên lặng,” hàng xóm, viên cảnh sát hồi hưu Tracy Mallory cho hay. “Rồi sau đó một loạt tiếng súng, khoảng 4 đến 6. Rồi thêm 2 tiếng súng nữa. Đó là lúc cảnh sát đến.”

15 phút sau, ai đó trong nhà đã phóng hoả, và chỉ trong vào giây lát, ngôi nhà ngập trong lửa, khiến cảnh sát và cứu hoả phải tạm rút lui vì lý do an toàn.

Lửa cuối cùng được dập tắt vào buổi tối thứ Tư, sau khi thiêu rụi tầng hai và tầng ba ngôi nhà.

Stollsteimer cho biết, chưa thể xác định được các thi thể ở đâu trong ngôi nhà vì toàn bộ cấu trúc đã tự sụp đổ.

Stollsteimer cho biết thi thể được cho là của Cảnh Lê được phát giác gần một khẩu súng được thu hồi trong đám cháy.

Gia đình McLaughlin gởi ra tuyên bố cho biết, thân nhân quá cố của họ, Britni N. McLaughlin và Xương Lê là một cặp vợ chồng hạnh phúc trong 17 năm qua. Họ yêu thương và tận tụy với con cái, đại gia đình và người thân. Natalya, Nakayla, và Xavier Lê đều xuất sắc trong học tập, nghệ thuật và thể thao.

Gia đình cảm ơn tất cả những chia sẻ và cầu nguyện, và cũng yêu cầu được riêng tư khi họ phải đối phó với đau đớn và mất mát.

ĐỘNG ĐẤT 4.6 ĐỘ RICHTER GẦN MALIBU, CALIFORNIA (VÙNG LITTLE SAIGON) CẢM NHẬN ĐƯỢC

MALIBU, California (NV) - Động đất 4.6 độ Richter gần Malibu, California, trưa Thứ Sáu, 9 Tháng Hai, làm rung chuyển nhiều nơi ở Nam California, trong đó có vùng Little Saigon, Cơ Quan Khảo Sát Địa Chất Hoa Kỳ (USGS) loan báo.

Trận động đất xảy ra lúc 1 giờ 47 phút trưa Thứ Sáu cách Malibu khoảng 7.5 dặm về hướng Tây Bắc và cách Thousand Oaks 8 dặm về hướng Tây Nam, tâm chấn nằm sâu khoảng 8.7 dặm.

“Nhiều nơi ở Los Angeles cảm nhận được,” Sở Cứu Hỏa Los Angeles (LAFD) cho hay trên mạng xã hội X. “Hãy chuẩn bị đối phó với dư chấn.”

LAFD khuyến cáo cư dân thực hiện những biện pháp an toàn khi có động đất, như nấp dưới bàn ghế, tránh xa cửa nẻo.

Thậm chí cư dân vùng Little Saigon ở Orange County cũng cảm nhận được trận động đất. Có

Lời Cầu Nguyện

Bên mộ tôi, xin người đừng khóc,
 Tôi không say trong giấc ngủ dài.
 Tôi là ngàn gió ban mai,
 Là kim cương chiếu sáng ngời tuyết băng,
 Trên đồng lúa chín vàng chiu hạt,
 Là ánh dương toả sáng nơi nơi,
 Là mưa thu dịu nhẹ rơi,
 Là chim tung cánh lúc trời bình minh.
 Trong tĩnh lặng, như hình như ảnh,
 Là muôn sao lấp lánh trong đêm;
 Lên cao, cao mãi tới miền...
 Xin đừng than khóc ở bên mộ này.

• Hoàng Thái Vân

(Phỏng dịch thơ tiếng Anh của Josh Wexler, diễn tả lời cầu nguyện của người da đỏ Hopi, bộ tộc Shoshonean Pueblo Indian, hiện còn sống rải rác ở vùng núi bắc tiểu bang Arizona.)

người cho hay họ thấy nhà cửa rung vài giây.

Đài ABC7 đưa tin khán giả ở Huntington Park, San Bernardino, Lancaster và Costa Mesa nói họ cũng cảm nhận được. Chưa có thông tin gì về thiệt hại. (Th.Long) [qd]

TẠI PHI TRƯỜNG, MỘT BÀ VIỆT BỊ PHẠT VÀ PHẢI TIÊU HỦY HÀNH LÝ VÌ ĐEM QUÁ NHIỀU ĐỒ ĂN MÀ KHÔNG KHAI BÁO

Thời buổi này không thể khai sai sự thật được vì khi hành lý qua máy điện tử, mọi thứ đều hiện rõ trên màn hình. Những nhân viên này được huấn luyện có bài bản đàng hoàng, không thể qua mặt họ được

Một bà đi du lịch Úc từ Việt Nam đi qua Úc đi du lịch, có thể trường hợp này thì có người nhà

bảo lãnh, trên chuyến bay từ VN đến phi trường Sydney.

Bà đã mang theo tới 30kg đồ ăn mà không khai báo với nhân viên hải quan Úc

Khi bị hải quan mở đồ để kiểm tra thì trong thùng có khô cá tra, khô cá dứa, khô cá sặc, khô cá đuối, khô cá kèo, tôm khô, các loại mắm,...

Vấn đề ở đây là bà đã trả lời NO ở hầu hết các câu hỏi trên tờ khai nhập cảnh Úc. Và khi nhân viên hải quan Úc hỏi tại sao thì bà nói không biết tiếng Anh, nhưng cái tờ khai nhập cảnh có cả tiếng Việt.

Rồi sau đó nhân viên lại hỏi bà ta mang theo bao nhiêu tiền, thì bà trả lời chỉ có \$200, nhưng sau khi xét thì gần \$350, lại một nói dối.

Theo một vài bình luận trên mạng facebook này thì có thể bà này được người thân ở Úc nhờ mua dùm và chỉ cách khai man. Hoặc là bà này cố tình mang theo để bán lại cho người Việt ở Úc.

Nên nhớ rằng, không chỉ ở Úc, mà gần như ở tất cả các quốc gia phát triển, họ kiểm soát gắt gao đồ ăn mang vào nước họ, không phải là các bạn muốn đem bao nhiêu khô cá, khô mực hay là bất kỳ bao nhiêu đem vô Úc là họ cho, mặc dù là trên danh nghĩa thì được phép là những cái này nó không có ảnh hưởng tới an toàn sinh học của nước Úc.

Nhưng mà hàng hóa cũng phải có số lượng vừa phải bởi vì thực sự thì những nhân viên hải quan này họ thừa biết là những người du lịch từ Việt Nam đi Úc. Họ đem cái này là không phải là họ ăn hết mà chẳng qua là họ bán cho những người khác trong cộng đồng của Việt Nam vì không thể là những cái quà, quà không thể tới mức độ mấy chục ký. Họ biết là các mối quan hệ ở Úc không tới mức độ nhiều như vậy bất quá thì đây là một trường hợp biết là họ bán nhưng họ vẫn phải cho vô và cái số lượng đúng theo cái quy định là 5 kg là tối đa

Cuối cùng nhân viên chỉ cho bà giữ 5kg, phải đóng phạt và tiêu hủy số đồ ăn còn lại.

Nhân dịp này, xin được nhắc nhở đồng hương: mọi người du lịch hay trở về Úc, khi hỏi có đồ ăn

không thì lúc nào cũng đề là YES. Khi đề là YES, qua khẩu hải quan Úc có khi còn nhẹ hơn là khai NO.

Vì sao? 99.9% người đi du lịch hay trở về Úc từ VN có đem theo đồ ăn. Nên khi biên không có là chuyện khó tin, nên họ sẽ xét rất kỹ coi mình có khai đúng không, và sẽ phạt khi mình khai không đúng. Còn như mình khai là có đồ ăn thì, thường thì họ sẽ hỏi là đồ ăn gì mình nói đại khái họ sẽ coi sơ và cho qua khá nhẹ. Nếu mà có xét kỹ cũng không phạt mình được vì mình có khai là có đồ ăn. Không đủ tiêu chuẩn thì bỏ thùng rác, chứ không phạt.

MỘT DU HỌC SINH VIỆT NAM BỊ HỦY VISA VÀ BỊ ĐUỔI NGAY VỀ VN

AUSTRALIA - Một du học sinh đi từ VN đi qua Úc để du học, sau khi thi xong thì trở về VN dự đám cưới bạn, sau đó là quay lại Úc để học tập tiếp.

Tuy nhiên, khi trở lại Úc, đến phi trường liền bị các nhân viên hải quan Úc tra hỏi và xét hành lý, họ tìm thấy cái gì đó lạ thường trong các gói bánh bía mà du học sinh này nói với nhân viên hải quan là do bạn anh ta đưa cho.

Sau đó, các nhân viên hải quan đã dùng chú chó chuyên phát hiện chất gây nghiện bị cấm, chú chó đã phát hiện ra rồi ngồi xuống, và đó là dấu hiệu có chất gây nghiện bị cấm.

Nhìn lại phản ứng của cậu học sinh khi thấy con chó tìm ra và ngồi xuống thì sẽ thấy cậu ta biết rất rõ là trong bánh có cái gì.

Buôn bán thuốc cấm mà xử như vậy là quá nhẹ. Dư luận cho rằng không bị ở tù ngày nào mà chỉ trục xuất thì không răn đe được ai vì đồng tiền chia chác lớn khi hàng trôi lọt. Chủ mưu thì không bỏ nghề rồi, sẽ có người khác nữa nhận nhiệm vụ đưa thuốc, lợi lộc lớn đối với hình phạt quá nhẹ.

Trước đó đã xảy ra vụ việc 4 học sinh tới Úc và tự đứng biến mất, tuy nhiên sự biến mất này không làm gia đình các học sinh này lo lắng. Cảnh sát Úc cũng điều tra nhưng họ tin chắc rằng các em này

đang trốn ở lại chứ không phải là mất tích

**NHẬT BẢN:
CẢNH SÁT BẮT 4 CÔNG NHÂN VIỆT
VÌ TỘI TRỘM CẤP**

4 người Việt Nam bị cáo buộc tiến hành hàng loạt vụ trộm tại các cơ sở Uniqlo với số quần áo trị giá lên tới \$135,000.

(Một số mặt hàng do 4 nghi phạm Việt trộm được bày tại cuộc họp báo của cảnh sát Fukuoka ngày 6/2. Ảnh trên: Mainichi)

Bốn người quốc tịch Việt Nam, được cho là lao

động đi theo Visa lao động thực tập sinh hoặc theo Visa du lịch, gồm hai nam và hai nữ, bị cáo buộc thực hiện 67 vụ trộm tại hàng loạt cơ sở Uniqlo và các cửa hàng quần áo khác tại Tokyo và 7 tỉnh, trong đó có Osaka và Fukuoka, cảnh sát tỉnh Fukuoka thông báo ngày 6/2. Ước tính thiệt hại khoảng 20 triệu Yen Nhật (tức khoảng \$135,000)

Trong số 4 người bị bắt có Nguyen Hoang Anh, 38 tuổi là người chính chỉ đạo toàn nhóm. Nhóm được cho là trộm 5,237 mặt hàng gồm áo dài tay, áo khoác, trong nhiều lần nhập cảnh Nhật Bản từ tháng 12/2018 đến tháng 10/2023. Các tang vật thu giữ cho thấy ngoài quần áo có cả nhiều mặt hàng mỹ phẩm.

Theo cảnh sát Nhật, 4 người này thừa nhận cáo buộc, khai đang gặp khó khăn tài chính. Theo điều tra, các nghi phạm nhắm vào Uniqlo bởi hãng này có nhiều cửa hàng tự thanh toán ở Nhật Bản. Các mặt hàng bị trộm được bán tại chợ trực tuyến ở Việt Nam.

Cảnh sát Fukuoka cũng phát lệnh bắt một phụ nữ 40 tuổi sống tại Việt Nam, cáo buộc người này ra chỉ thị cho 4 nghi phạm trên thực hiện loạt trộm.

Theo group facebook Người Việt Nhật Bản.

**QUÂN DÂN CÁN CHÍNH VNCH SAN DIEGO
LÊN TIẾNG PHẢN KHÁNG MẠNH
VỤ “NHẠC ĐỎ” Ở HỘI CHỢ TẾT**

SAN DIEGO, California (NV) - Sau khi đăng bài viết “Hội chợ Tết ở San Diego có tiếng “nhạc đỏ” ngay ngày Mừng Một” số báo ra ngày Thứ Ba, 13 Tháng Hai, nhật báo Người Việt nhận được bản lên tiếng phản kháng của quân dân cán chính VNCH San Diego về vấn đề này, cũng như nhận được “Thư Cảm Ơn và Cáo Lỗi” của ban tổ chức hội chợ.

Bản lên tiếng cho biết, sau cuộc họp khẩn vào lúc 3 giờ chiều ngày 12 Tháng Hai, những người này, một số thành viên các hội đoàn, đoàn thể quân dân cán chính VNCH tại San Diego đã:

1-Cực lực phản đối Ban Tổ Chức Hội Chợ Tết Giáp Thìn 2024 của Little Saigon San Diego đã cho phát thanh vào lúc 3 giờ 59 phút chiều, bản nhạc “Mùa Xuân Trên Thành Phố HCM” ngay đúng vào ngày Mừng Một Tết Giáp Thìn.

HỒ KHẨU HIỆU

Chuyện xảy ra trong một buổi liên hoan ở xã để tiễn đưa thanh niên lên đường vào miền Nam chiến đấu ở thời điểm những năm 70. Trước khi tàn cuộc, Chủ tịch Xã đứng lên hô:

-Đảng CSVN muôn năm!

Dưới hội trường đáp lại vang rền:

- Muôn năm. Muôn năm. Muôn năm!

Ông Chủ tịch nhắm tít mắt, gào lên:

-Miền Nam anh dũng tự hào, thanh niên miền Bắc lẽ nào ngồi yên.

Dưới hội trường bà con gào lên:

-Ngồi yên. Ngồi yên. Ngồi yên!

Tiếng hô cuối cùng của Chủ tịch trước khi ra về:

-Quyết chiến thắng, không đầu hàng!

Mọi người hô theo:

-Đầu hàng. Đầu hàng. Đầu hàng!

????

2-Đây là một hành vi xúc phạm nghiêm trọng đến cộng đồng người Việt tị nạn Cộng Sản tại San Diego cũng như khắp nơi trên toàn thế giới, đã phải bỏ nước ra đi vì không chấp nhận chung sống dưới ách thống trị của Cộng Sản Việt Nam, đến vong linh những đồng bào đã bỏ mình nơi rừng sâu, trong biển cả khi trốn chạy Việt Cộng, đến các quân nhân đã chết trong lao tù Việt Cộng.

Bản lên tiếng phản kháng còn đề cập đây là thời điểm tưởng niệm 56 năm Tết Mậu Thân 1968, “Cộng Sản Việt Nam đã vi phạm thỏa hiệp hưu chiến, đã tấn công vào các thành phố miền Nam Việt Nam, giết chết hàng ngàn người dân vô tội, bao trùm biết bao tang tóc với Giải Khăn Sô Cho Huế và khắp nơi.”

“Rất nhiều cư dân San Diego tham dự Hội Chợ Tết đã phản đối, bất mãn, và bức tức bỏ ra về. Bản nhạc này đã bị chấm dứt ngay khi có người lên khán đài lớn tiếng phản đối,” vẫn theo bản lên tiếng. “Với bản lên tiếng này, chúng tôi quyết liệt phản đối việc làm của Ban Tổ Chức Hội Chợ Tết, đã làm tổn thương tinh thần cũng như khơi lại những đau thương của người Việt tị nạn Cộng Sản vào ngày đầu năm, ngày Lễ Tết cổ truyền của dân tộc.”

Bản lên tiếng kết luận: “Chúng tôi yêu cầu Little Saigon San Diego và Ban Tổ Chức Hội Chợ Tết 2024 có lời giải thích thỏa đáng cho tập thể người Việt tị nạn Cộng Sản tại San Diego.”

Trong cùng ngày 14 Tháng Hai, một “Thư Cảm Ơn và Cáo Lỗi” do cô Lâm Bảo Trâm, chủ tịch Little Saigon San Diego, thay mặt Ban Tổ Chức Hội Chợ Tết 2024, gửi đến nhật báo Người Việt. Trong thư, ban tổ chức cảm ơn đồng hương, các nhà tài trợ, và các thiện nguyện viên tham gia hội chợ. Ban tổ chức cũng “xin cáo lỗi với quý đồng hương, nhất là quý vị hiện diện trong hội chợ, về sự trục trặc kỹ thuật” liên quan đến bài “nhạc đỏ.”

“Ban Tổ Chức chân thành nhận mọi góp ý về

sự việc sai sót vô tình này. Dù đó là lỗi kỹ thuật không cố ý, nhưng một lần nữa chúng tôi xin nhận đã sai sót và mong sự thông cảm của đồng hương,” lá thư viết tiếp. “Chúng tôi minh định rằng chúng tôi không phát tán bài hát này và đã kịp thời ngăn chặn tức thì. Chúng tôi kêu gọi quý đồng hương không nên tiếp tục phát tán đoạn video này...” lá thư viết thêm.

Một số người tham dự hội chợ Tết ở San Diego, có tên đầy đủ là “SD Lunar New Year Tet Festival,” tại Officer Jeremy Henwood Memorial Park, San Diego, lúc 3 giờ 59 phút chiều Thứ Bảy, 10 Tháng Hai (Mùng Một Tết) bất ngờ nghe được một đoạn của bài nhạc đỏ “Mùa Xuân trên thành phố HCM,” theo Facebooker có tên Duat Nguyen đưa lên mạng xã hội lúc 11 giờ 33 phút sáng Chủ Nhật, 11 Tháng Hai (Mùng Hai Tết). Đoạn nhạc đỏ này kéo dài khoảng hơn 10 giây.

Ông Nguyễn Thế Sử, một thành viên ban tổ chức, cho biết đây là một “sự cố” bất ngờ xảy ra trong lúc chờ ca sĩ lên hát. Ông Sử nói với nhật báo Người Việt: “Lúc đó, sau lễ khai mạc, nhóm trình diễn kế tiếp tới trễ, chúng tôi phải chờ, và người phụ trách sân khấu đi kiểm nhóm khác lên trình diễn. Trong khi đó, nhạc trên YouTube trong máy điện toán nối với màn hình để “autoplay”. Khi bản nhạc hết, nó tự động chơi kế tiếp là bài đó. Chúng tôi phát hiện ra ngay, và tắt máy liền,” ông Sử cho biết thêm.

Tại vùng Little Saigon ở Orange County trước đây cũng có xảy ra sự việc tương tự, tại một quán bún bò Huế, khi khách vừa ăn vừa “bị” nghe bài “Trường Sơn Đông, Trường Sơn Tây,” cũng do tình trạng để YouTube tự động chạy.

Đây là một tin thời sự để mọi người trong cộng đồng người Việt quốc gia chống cộng cần đề cao cảnh giác, phần nào tránh được những điều đáng tiếc, vô tình tuyên truyền cho bọn CSVN đảng trị, cướp nước •

Tổng Thống VNCH NGUYỄN VĂN THIỆU QUA LỜI KỂ CỦA CỰU BÍ THƯ

• QUỐC PHƯƠNG

Mười năm sau ngày cố Tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu qua đời, ông Hoàng Đức Nhã, cựu Tổng Trưởng, cựu bí thư của ông nêu quan điểm rằng ông Thiệu không phải là người đơn phương quyết định về một loạt sự kiện rước biến cố 30/4 năm 1975.

Trước các ý kiến cho rằng ông Thiệu “phải chịu trách nhiệm” trong việc để mất cao nguyên Trung phần cũng như để mất Huế, Đà Nẵng “quá dễ dàng và bất ngờ”, ông Hoàng Đức Nhã nêu ra các lý do khác, và cho rằng thất bại của Miền Nam đã được “định đoạt bởi Hoa Kỳ”.

Ngay trước ngày tưởng niệm 10 năm cố tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu qua đời (29/9/2001-2011), trả lời cho cuộc phỏng vấn của BBC lúc đó, ông Nhã đã nói:

“Trên phương diện quân sự, ngay cả những người viết sách ngay tới bây giờ ở Việt Nam hay là ngoại quốc, họ không hiểu rõ là trong nền Đệ nhị Cộng hòa của mình, Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu hay tổng thống tên gì cũng được - là người lãnh đạo quốc gia, nghĩa là Tư lệnh tối cao của quân đội. Dưới quyền Tổng thống thì có một ông Tổng tham mưu trưởng và ông Thủ tướng thi hành. Cá nhân chúng tôi không bao giờ thấy cố Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu lấy một quyết định đơn phương, một mình.”

Theo giải thích của ông Nhã, có vẻ như ông Thiệu không phải là người duy nhất phải chịu trách nhiệm, vì theo ông Nhã, khi phải đưa ra một quyết định quân sự để xử lý, hay đối phó với tình hình, thì ngoài các nhân vật trên, cố Tổng thống Thiệu còn nghe và bàn thảo, thống nhất với các tư lệnh Vùng, Phó Tổng thống.

Tổng thống Thiệu liệu có đoán hết tất cả những gì mà người đồng minh Hoa Kỳ toan tính với Trung Quốc về Việt Nam?

Ông Nhã cho rằng thất bại của Sài Gòn vào mùa Xuân năm 1975 thực ra “đã được định đoạt” từ khi người đồng minh Hoa Kỳ không còn giữ cam kết hậu thuẫn cho chính quyền VNCH như đã hứa hẹn từ trước nữa.

Ông nói: “Lúc năm 1975, quân đội không còn phương tiện để chống Cộng sản Bắc Việt nữa là vì Hoa Kỳ không còn giữ lời hứa theo Hiệp định Paris là ‘đổi một lấy một’, tức là mình (VNCH) mất một cây súng thì Hoa Kỳ cho một cây súng, thiếu một viên đạn, Hoa Kỳ cấp một viên đạn.”

Thế nhưng, cũng chính vị cựu bí thư này cho rằng, ông Thiệu đã lường trước được mọi diễn biến của việc đồng minh rút lui và chủ động tổ chức phòng thủ, cũng như xây dựng, phát triển miền Nam ra sao:

“-Cố Tổng thống Thiệu đã vạch được con đường lúc đó mà Hoa Kỳ quyết tâm thi hành. Biết được con đường đó rồi, ông Thiệu nói bây giờ mình phải làm sao đáp ứng lại được. Khi mà người đồng minh quyết định ra đi như thế đó, thì Chính phủ VNCH, từ tổng thống Thiệu cho đến nội các hay quân đội phải làm thế nào. Những đường lối, chiến lược đó đã được vạch ra chứ không phải dùng một cái ký xong rồi thì không biết phải làm gì cả. Chuyện đó là hoàn toàn không có - Đã vạch định ra rõ ràng là trong lúc quân đội tiếp tục giữ vững lãnh thổ, bên phía quân sự phải tiếp tục cải tiến bộ máy hành chánh, phát triển kinh tế, nhất là phát triển nông nghiệp. Đó là căn bản của nền kinh tế của VNCH. Tất cả cái đó đã được vạch ra trong một chiến lược phát triển đất nước thời kỳ hậu chiến.”

Trong cuộc trao đổi với BBC, ông Hoàng Đức

Nhã đưa ra một cáo buộc đối với Chính quyền Hoa Kỳ liên quan tới việc Quần đảo Hoàng Sa do VNCH quản lý lúc đó bị mất vào tay Trung Quốc. Trước tiên ông Nhã thuật lại phản ứng của cố Tổng thống Thiệu khi được biết Trung Quốc chiếm Hoàng Sa:

“Tổng thống Thiệu đã ra lệnh phải giữ vững lãnh thổ bằng bất cứ giá nào và đồng thời về phía chính trị, ông huy động toàn bộ bộ máy ngoại giao của chúng ta (VNCH) phản kháng. Đặc biệt hỏi thẳng Đại sứ Hoa Kỳ.”

Ông Nhã thuật lại đã chất vấn Đại sứ Hoa Kỳ lúc đó, Graham Martin, về điều mà ông cho là “khó tin” trong việc Hoa Kỳ “không biết” trước về hành động tấn công của Hạm đội hải quân Trung Quốc tấn công quần đảo này vào tháng 01 năm 1974:

“Chính tôi đã hỏi thẳng Đại sứ Hoa Kỳ: -Sao phía Hoa Kỳ thấy như vậy, với bao nhiêu phương tiện quan sát trên máy bay, từ biển, trên phương diện điện tử, có thể thấy rõ sự di chuyển của hạm đội Trung Quốc mà sao không cho phía VNCH biết?” ông Nhã tiết lộ.

Hoa Kỳ đã can dự vào cuộc chiến Việt Nam nhiều năm rồi quyết định bỏ tất cả để rút đi:

“Ông Đại sứ Martin nói với tôi ‘cái chuyện đó chúng tôi không thể nào thấy được’ thì tôi nhớ lúc đó tôi chỉ cười và nói: “Khi các ông thấy được một người lính cộng sản di chuyển trên đường mòn Hồ Chí Minh mà lại không thấy được một hạm đội của Trung Quốc tiến về Hoàng Sa thì đó là một chuyện khó tin.” Ông Nhã cho rằng tới nay vẫn còn nhiều giả thuyết vì sao Hoa Kỳ đã “làm ngơ,” và Trung Quốc đã chiếm quần đảo này vào thời điểm đó:

“Có giả thuyết nói Hoa Kỳ phải nhượng bộ cái đó cho Trung Quốc để nhờ Trung Quốc áp lực cho cộng sản Bắc Việt thi hành Hiệp định Paris...Rồi có thể Trung Quốc thấy lúc đó Hoa Kỳ đã rút ra khỏi Việt Nam, đây là cơ hội để họ chiếm cái đảo mà theo họ có rất nhiều dự trữ dầu hỏa, khí đốt.”

Ông Nhã tin rằng cố Tổng thống Thiệu là một

nhà lãnh đạo chí công vô tư, không như một số cáo buộc đã được biết tới về tư cách cá nhân của ông:

“Tôi làm việc cho cố Tổng thống từ tháng 10/1967 cho tới những ngày cuối cùng (1975), chưa bao giờ tôi thấy cố Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu có những hành động mà gọi là lợi ích cho cá nhân ông ta và không nghĩ đến đất nước, trên phương diện cá nhân, chúng tôi xác nhận như thế.”

Về thời gian ông Thiệu ra nước ngoài định cư, hậu chiến, đặc biệt là thời gian sinh sống tại Hoa Kỳ, cựu bí thư của ông Thiệu bình luận:

“Khi sang đến Hoa Kỳ, Tổng thống có một cuộc sống rất bình

thường, không bao giờ có những tuyên bố hay hành động lố lăng.”

“Lúc đó ông muốn khuyến khích tất cả mọi người đoàn kết với nhau để có một khối liên minh thống nhất ở hải ngoại, làm hậu thuẫn cho những người còn kẹt lại ở Việt Nam lúc đó.”

Ông Hoàng Đức Nhã khẳng định cố Tổng thống Thiệu là người trong sạch và ái quốc.

Ông Nhã cũng cho hay Tổng thống Thiệu đã có một “hoài bão” hay một dự định là để lại một hồi ký kể lại những gì chính ông Thiệu đã làm, để sau này “các sử gia” có thêm căn cứ để khảo cứu hoặc phán xét.

Cuối cùng, đánh giá toàn bộ thân thế, sự nghiệp của cố Tổng thống VNCH Nguyễn Văn Thiệu, ông Nhã, người đang sinh sống tại Chicago, tiểu bang Illinois, Hoa Kỳ nhận xét: “Tổng thống Thiệu là một người ái quốc, một người lãnh đạo quốc gia có đường hướng rất rõ ràng, theo quy định của Hiến pháp, không phải là một người lãnh đạo bất chấp Hiến pháp hay làm theo ý mình. “Tính cho đến hơi thở cuối cùng, cố Tổng thống vẫn còn có hoài bão làm thế nào, tuy không làm Tổng thống nữa, nhưng giúp tập thể Việt Nam hải ngoại hậu thuẫn cho đồng bào vẫn còn bất hạnh là sống trong chế độ không được dân chủ hiện nay ở Việt Nam.”

(Bbcvietnamese) •

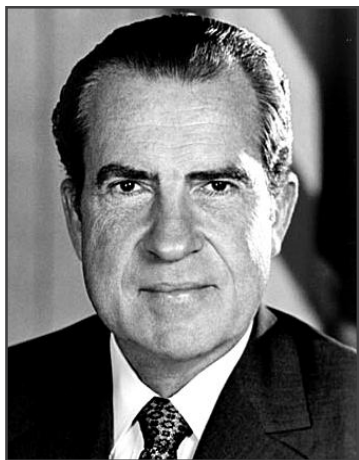
Câu Chuyện Buồn Năm 1975

THÁNG BA ĐI TẢN

• TRỌNG ĐẠT

Bối cảnh lịch sử

Đầu tháng 2 năm 1968, trận đánh Tết Mậu Thân nổ ra ngay giữa mấy chục tỉnh và thị xã lớn tại miền Nam và người ta cho là chiến tranh đã tới giai đoạn tàn khốc nhất để có hòa bình. Nhưng mấy năm sau đó dưới thời Tổng thống Nixon, cuộc chiến lại khốc liệt hơn gấp bội với những trận đánh lớn qui ước cấp sư đoàn, quân đoàn diễn ra liên tiếp. Mặc dù Mỹ-Việt Nam Cộng Hòa thắng lợi về quân sự nhưng nó không đóng vai trò quyết định mà thực ra trận Mậu Thân tuy cường độ khiêm tốn hơn đã thay đổi khúc quanh cuộc chiến. Miền Nam đánh thắng một trận lớn nhưng thua trận, số phận bi thảm của Đông Dương đã được quyết định từ đây. Người Mỹ quá chán nản mệt mỏi cuộc chiến, họ chống đối dữ dội đòi chính phủ phải rút ra khỏi Đông Dương.

Đầu năm 1969, Richard Nixon nhậm chức Tổng thống (ảnh) và bắt tay vào việc mang lại hòa bình giữa lúc phong trào phản chiến bùng phát tới chỗ bạo động, đổ máu, chết người... Trong khi tại miền Bắc, Tổng bí thư Lê Duẩn với lập trường sắt đá quyết chiếm được miền Nam dù phải đẩy hàng triệu cán binh vào tử địa. TT Nixon cứng rắn kiên quyết không nhượng bộ địch nhưng cũng không chế ngự được cuộc tranh đấu tại đất nhà.

Năm 1972, mặc dù TT Nixon (Cộng Hòa) tái đắc cử nhiệm kỳ 2 với đại đa số phiếu cử tri đoàn 96% (520/17), hơn đối thủ McGovern (Dân Chủ) 18 triệu phiếu nhưng đảng đối lập vẫn giữ đa số tại Quốc hội với 56% Hạ viện và 57% Thượng viện. Hiệp định Paris ký kết vào cuối tháng 1-1973 khi người dân, Quốc hội Dân Chủ thúc ép phải ký gấp nên VNCH có một số điều khoản bất lợi, Cộng quân vẫn được đóng tại dưới Khu phi quân sự.

Sáu tháng sau Hiệp định Paris, Quốc hội Dân Chủ ra luật cắt tất cả các ngân khoản quân sự cho Hành pháp về những hoạt động

quân sự tại Đông Dương có hiệu lực từ giữa tháng 8-1973 và cắt giảm viện trợ từ 2,2 tỷ năm 1973 xuống còn 1 tỷ tài khóa 1974 và chỉ còn 700 triệu tài khóa 1975. TT Nixon cho biết ngày 23-9-1974, Lưỡng viện Quốc Hội (DC) Mỹ chỉ chấp thuận viện trợ cho miền nam VN 500 triệu, ông nói các vị dân cử phản chiến đã xóa sổ đồng minh miền nam VN.

Ngày 9-8-1974, Nixon từ chức vì Watergate, Gerald Ford lên thay, tình hình chính trị VN ngày càng xấu. Vụ tai tiếng Watergate khiến Dân Chủ lấy thêm được 49 ghế trong cuộc bầu cử Hạ viện đầu tháng 11-74, chiếm 291 ghế, tỷ lệ 66.9%

Họ cũng lấy thêm được 4 ghế Thượng viện thành 60 ghế tỷ lệ 60%, những đảng viên Dân Chủ mới vào kỳ này chống chiến tranh VN tích cực

Trong khi CS quốc tế viện trợ quân sự dồi dào cho Hà Nội, giai đoạn 1972-1975 hàng viện trợ 649, 246 tấn hàng vũ khí tương đương với giai đoạn 1969-72. Cuối năm 1974 Nga tăng viện trợ cho BV gấp 4 lần so với những tháng trước đó.

Ngược lại miền Nam lại lâm vào tình trạng kiệt quệ nhất trong cuộc chiến 1964-1975 vì bị cắt viện trợ. Đại tướng Tổng Tham Mưu Trưởng Cao Văn Viên cho biết đạn dược súng lớn nhỏ tháng 2-75 chỉ đủ sử dụng cho 30 ngày, tháng 4 chỉ còn đủ cho khoảng hai tuần. Xe tăng, máy bay thiếu cơ phận thay thế khoảng 1/3 năm ụ. Theo Tướng Tư Lệnh Nguyễn Văn Minh vì thiếu xăng nhiều máy bay không cất cánh được và chính CSBV cũng đã biết tình trạng bi đát của VNCH.

Cũng theo lời tướng Cao Văn Viên, trước tình hình thiếu thốn tiếp liệu đạn dược do cắt giảm viện trợ, nhiều chiến lược gia đã đề nghị với Tổng thống VNCH nên thu hẹp lãnh thổ vì không đủ hỏa lực để bảo vệ cả 4 Quân khu, bỏ Quân khu I và Quân khu II rút về bảo vệ QK III và QK IV.

1- Vào năm 1974, Tướng Đồng Văn Khuyên, Tham Mưu Trưởng đệ trình lên Tổng thống ý niệm phải thu hẹp lãnh thổ VNCH thế nào tương xứng với sự cắt giảm viện trợ quân sự.

2- Thiếu tướng John Murray thuộc phòng Tùy viên quốc phòng Hoa Kỳ (DAO - Defense Attache Office-Vietnam) có chuyển lên tổng thống Thiệu qua Tòa Đại Sứ Mỹ một sơ đồ tương tự.

3- Chuẩn tướng Úc Đại Lợi Ted Sarong cũng đề nghị qua một giới chức Phủ Tổng Thống một kế hoạch tương tự.

Tuy nhiên, các kế hoạch trên rất khó thực hiện vì nếu rút cả hai QK I, II về phần đất còn lại (QK III, IV) người dân sẽ chạy ụa theo. Ít nhất QK III, QK IV sẽ phải tiếp nhận từ 3 tới 4 triệu người tỵ nạn, chính phủ rất khó giải quyết một số dân quá đông.

Giữa tháng 12-1974, ba sư đoàn CSBV tấn công tỉnh Phước Long, ngày 7-1-1975 họ đã chiếm được toàn bộ tỉnh. CSBV đánh thăm dò phản ứng Mỹ, biết TT Ford chỉ phản đối xuông. Trước đó chỉ vài ngày, trong một phiên họp quân sự cao cấp tại Dinh Độc Lập TT Thiệu vẫn lạc quan tin rằng BV chưa phục hồi sau trận đánh lớn 1972, chưa đủ sức tấn công các thị xã, thành phố lớn.

Tám mươi phần trăm quân chính qui CSBV đã hiện diện tại QK I và QK II của VNCH tháng 3-75, họ giữ lại 3 sư đoàn tổng trừ bị thuộc quân đoàn I tại miền Bắc. Tại QK I, -theo tác giả Nguyễn Đức Phương - Bắc Việt lúc đó đã có 7 sư đoàn (324B, 325, 320B, 312, 304, 711, 2) cùng với 3 Trung đoàn biệt lập, tổng cộng vào khoảng 8 sư đoàn. Theo tướng TTMT Cao Văn Viên ghi nhận tại đây BV có 5 sư đoàn (341, 325C, 324B, 304, 711), 10 trung đoàn độc lập (52, 4, 5, 6, 27, 31, 48, 51, 270, 271), 3 Trung đoàn đặc công (5, 45, 126), toàn bộ vào khoảng hơn 8 Sư đoàn. Hai tài liệu khá chính xác.

Tại QK II, CSBV để một lực lượng tương đương 6 sư đoàn trong khi đó tại QK I, VNCH có 3 sư đoàn cơ hữu (1,2,3) và 2 sư đoàn tổng trừ bị (SĐ Dù, TQLC), 4 liên đoàn Biệt động quân; QK II có 2 sư đoàn cơ hữu (SĐ22,23) và 7 Liên đoàn Biệt Động Quân.

Diễn tiến cuộc di tản

Sau khi đã đánh thử Phước Long, thấy Mỹ chỉ phản đối xuông Hà Nội bèn mở cuộc tổng tấn công qui mô, họ đánh chiếm Ban Mê Thuột ngày 13-3-1975 mở đầu cho sự sụp đổ của miền nam VN.

Đầu tháng 3-1975 một phái đoàn dân biểu Mỹ tới Việt Nam để nghiên cứu tình hình trước khi quyết định viện trợ thêm, đa số là phản chiến. Khoảng mười ngày sau họ về Mỹ và từ chối giúp đỡ, TT Thiệu hết hy vọng nên phải nghĩ tới kế hoạch tái phối trí lực lượng. Ngày 11-3-1975, ông họp với Thủ tướng Trần Thiện Khiêm, các Tướng Cao Văn Viên, Đặng Văn Quang tại Dinh Độc Lập và cho biết vì nay không đủ lực lượng nên cần tái phối trí. Theo ông những vùng quan trọng là QK III, QK IV, những vùng cần chiếm lại là những nơi đông dân trù phú, có giá trị về lâm sản.

Tại QK II phải chiếm lại Ban Mê Thuột vì tỉnh này quan trọng, miền duyên hải QK II giữ được phần nào hay phần nấy. Ta chỉ có thể giữ được Quân khu III, Quân Khu IV và một vài tỉnh duyên hải QK I và QK II. Quân khu I chỉ giữ Huế và Đà Nẵng.

Ngày 14-3-1975, TT Thiệu bay ra Cam Ranh mở phiên họp cao cấp quân sự, có mặt các ông Trần Thiện Khiêm, Đặng Văn Quang, Cao Văn Viên, Phạm Văn Phú (Tư lệnh QK II). (Phạm Huấn ghi lại theo lời kể của Tướng Phú trong cuốn Cuộc Triệt Thoái Cao Nguyên 1975).

Ông Thiệu cho biết Quốc hội Mỹ cắt quân viện, hủy bỏ những cam kết yểm trợ không lực khi

bị tấn công, lãnh thổ phòng thủ quá rộng nên ta phải tái phối trí lực lượng. Tướng Phú phải rút quân bỏ Kontum Pleiku về duyên hải, qua Nha Trang sau đó sẽ hành quân tái chiếm Ban Mê Thuột. Tại Quân khu II, VNCH có 2 sư đoàn bộ binh (22, 23) và 7 liên đoàn Biệt động quân, BV có 5 sư đoàn bộ binh và 4 trung đoàn độc lập.

Tướng Phú xin ở lại tử thủ nhưng ông Thiệu bác bỏ, và căn dặn phải dấu không được cho các Tỉnh trưởng, Quận trưởng biết, họ phải ở lại chiến đấu. Về buổi họp này Tướng BV Văn Tiến Dũng ghi lời khai của Chuẩn tướng Phạm Duy Tất cũng gần giống như vậy, ông Cao Văn Viên ghi lại chi tiết buổi họp cũng gần giống như lời Phạm Huấn.

Tướng Cao Văn Viên cho biết quốc lộ 21 về Nha Trang không đi được vì đường 14 từ Pleiku tới Ban Mê Thuột đã bị BV cắt, đường 19 nối Pleiku với Qui nhơn bị Cộng quân đóng chốt nhiều nơi, đèo An Khê bị cắt ở hai phía đông tây, chỉ còn đường số 7B. Con đường này tuy tạo được yếu tố bất ngờ nhưng bị bỏ hoang cầu cống hư hỏng. Kế hoạch được giữ bí mật, Liên đoàn 20 công binh chiến đấu mở đường, thiết giáp đi theo các đoàn xe để bảo vệ, hai liên đoàn Biệt Động Quân và thiết giáp đi bọc hậu đoàn quân di tản.

Ngày 16-3-1975, đoàn xe bắt đầu rời Pleiku gồm các đơn vị quân cụ, đạn dược, pháo binh, khoảng 200 xe. Tướng Phú và bộ tư lệnh đi trực thăng về Nha Trang, Chuẩn tướng Phạm Duy Tất lo đôn đốc cuộc di tản. Mỗi ngày một đoàn xe khoảng 200 hay 250 chiếc, ngày đầu êm xuôi vì bất ngờ. Điều xui xẻo là đường rút lui lại gần vị trí đóng quân của Sư đoàn 320 BV tại Buôn Hồ, Ban Mê Thuột, chúng đuổi theo ngày 16-3, và ngày 18 đã bắt kịp.

Ngày hôm sau 17-3, các đơn vị pháo binh còn lại, công binh, quân y, tổng cộng chừng 250 xe. Khi ấy dân chúng chạy ùa theo náo loạn.

Ngày 18-3, Bộ chỉ huy Quân đoàn về tới Hậu Bồn, Phú Bồn, Việt Cộng đuổi theo pháo kích dữ dội gây thiệt hại hầu hết chiến xa và trọng pháo tại đây. Địch pháo kích phi trường gây kinh hoàng cho đoàn di tản. Lực lượng chiến xa pháo binh dồn đóng tại Phú Bồn bị thiệt hại nặng tới 70%.

Chặng đường cuối cùng về Tuy Hòa rất cam go vì có nhiều chốt VC, trời mưa lạnh, địch pháo kích đoàn di tản để cầm chân ta. Ngày 27-3 sau khi thanh toán chốt cuối cùng đoàn di tản về tới Tuy Hòa buổi tối tổng cộng 300 xe (trong số 1,200 xe) mở đường máu về được Tuy Hòa.

Theo lời kể Đại tá Phạm Bá Hoa khi ta rút khỏi Pleiku và Kontum 4 ngày (kể từ 16-3) CSBV mới tiến quân vào hai tỉnh lỵ này, chúng còn đóng ở xa. (PBH: Cuộc Rút Quân Trên Đường Số 7B). Theo The World Almanac Of The Viet Nam War trong số khoảng 400,000 người dân Cao nguyên chạy loạn chỉ có chừng một phần tư tới Tuy Hòa. Tướng Hoàng Lạc nói trong số khoảng 200,000 dân chạy loạn chỉ có 45,000 tới Tuy Hòa. 60,000 chủ lực quân chỉ có 20,000 tới được Tuy Hòa. Lữ đoàn 2 Thiết Kỳ với trên 100 xe tăng nay chỉ còn 13 chiếc M-113. Tướng Cao Văn Viên nói ít nhất 75% lực lượng, khả năng tác chiến của Quân đoàn II gồm Sư đoàn 23 BB, BĐQ, Thiết giáp, Pháo binh, Công binh... bị hủy hoại trong vòng 10 ngày. Kế hoạch tái chiếm Ban Mê Thuột không thể thực hiện được vì không còn quân.

Tại Quân khu I, VNCH có ba sư đoàn cơ hữu 1, 2, 3 và hai sư đoàn tổng trừ bị (Dù, TQLC) và 4 liên đoàn Biệt động quân nhưng ông Thiệu lại cho rút sư đoàn Dù về Trung ương

Ngày 14/3, sau khi họp với TT Thiệu Tướng Trưởng từ Sài Gòn về Quân đoàn I họp tham mưu, thảo luận kế hoạch tái phối trí

Ngày 17/3, Lữ đoàn 258 TQLC sẽ rời Quảng Trị để về Đà Nẵng thay lữ đoàn 2 Dù. Dân chúng sợ hãi đã di tản ồ ạt trên Quốc lộ 1 gây cản trở.

Ngày 18/3, Thủ tướng Trần Thiện Khiêm ra Đà Nẵng để giải quyết vấn đề dân tỵ nạn, ông cho Tướng Trưởng biết sẽ không có quân tăng viện Quân khu I.

Ngày 19/3, Tướng Trưởng được triệu về Sài Gòn họp lần thứ hai để trình bày hai kế hoạch lui binh:

- *Kế hoạch Một*: Các đơn vị sẽ theo Quốc lộ I từ Huế, Chu Lai về Đà Nẵng, trong trường hợp Quốc lộ I bị cắt thì sẽ theo kế hoạch Hai.

- *Kế hoạch Hai*: Các lực lượng Quân đoàn sẽ tập trung tại ba cứ điểm Huế, Đà Nẵng và Chu Lai, tàu Hải quân sẽ chuyên chở lính từ Huế, Chu Lai về Đà Nẵng. Đà Nẵng là điểm phòng thủ chánh. Tướng Trưởng đề nghị giữ cả ba cứ điểm để phân tán lực lượng và gây tổn thất tối đa cho địch, ông Thiệu cho biết giữ được bao nhiêu hay bấy nhiêu.

Ngày 19/3, Quảng Trị bỏ ngỏ, chi đoàn Thiết giáp, Liên đoàn 14 BĐQ rút về bên này Mỹ Chánh lập phòng tuyến mới.

Sáng 20/3, Tướng Trưởng bay ra bộ chỉ huy tiền phương họp các cấp chỉ huy bàn kế hoạch phòng thủ Huế như Tổng thống ra lệnh phải giữ bằng mọi giá.

Đến chiều khi về tới Đà Nẵng, Tướng Trưởng nhận được lệnh của dinh Độc Lập chỉ giữ Đà Nẵng thôi nếu tình hình bó buộc, vì không đủ sức để bảo vệ cả ba cứ điểm Chu lai, Huế và Đà Nẵng.

Quân khu I ngày một nguy ngập, Cộng quân đã bắt đầu tấn công mạnh theo thế gọng kìm từ trên Quảng Trị đánh xuống và từ dưới Quảng Ngãi đánh lên. Tại Huế, Trung đoàn 1 BB (SĐ1) và Liên đoàn 15 Biệt động quân bị đẩy lui, Tướng Trưởng ra lệnh thu gọn tuyến phòng thủ Huế.

Dân chúng và quân cụ bắt đầu được chở bằng tàu ra khỏi Đà Nẵng. Sáng ngày 24/3 tại phía Nam Quân khu I, BV tấn công mạnh tại Quảng Tín, Trung đoàn 52 BV và xe tăng đánh Tam Kỳ, đặc công đột nhập tỉnh lỵ thả tù gây rối loạn đến trưa thì Tam Kỳ thất thủ. Dân ùn ùn chạy về Đà Nẵng. Quảng Ngãi bị Cộng quân tấn công dữ dội,

Ngày 25/3, tất cả các đơn vị Quân đoàn I tụ lại 3 phòng tuyến chính: Nam Chu Lai, Đà Nẵng và Bắc Huế, các lực lượng của Quân đoàn I bị thiệt hại nhiều khi di tản về các phòng tuyến này. Một nửa

Sư đoàn 2 đã lên tàu đưa về Bình Tuy, chính phủ tuyên bố Huế và Chu lai thất thủ ngày 25/3.

Huế bắt đầu di tản, Sư đoàn I và các đơn vị cơ hữu rút ra cửa Tư Hiền. Sư đoàn TQLC và các đơn vị trực thuộc sẽ triệt thoái bằng tàu Hải quân. Cộng quân đuổi theo nã pháo vào cửa Tư Hiền và các địa điểm tập trung gây nhiều thiệt hại. Hỗn loạn diễn ra không còn quân kỷ, Sư đoàn I tan rã tại đây chỉ có một phần ba về được đến Đà Nẵng, tới nơi họ rã ngũ đi tìm thân nhân.

Trong khi đó Lữ đoàn kỵ binh với hơn 100 thiết giáp các loại từ mặt trận Bắc Huế tiến về cửa Thuận An, theo sau là các đơn vị pháo binh với hàng trăm khẩu pháo. TQLC, BĐQ, ĐPQ từ tuyến sông Bồ đang lũ lượt kéo về, hỗn loạn lại diễn ra. Hai tàu dương vận hạm đến cửa Thuận An để chở TQLC, tàu hải vận đĩnh và quân vận đĩnh chở người từ bờ ra dương vận hạm.

Các Sư đoàn Cộng quân tấn công bao vây Đà Nẵng, VNCH lập tuyến phòng thủ nhưng ngày 27/3/1975 bị vô hiệu trước sự hỗn loạn. Tại đây Quân đoàn I chỉ còn có Sư đoàn 3 và 2 lữ đoàn TQLC, các Sư đoàn 1 và 2 đã bị rã ngũ, một phần đã được tàu chở ra khơi. Lực lượng không đủ đương đầu với áp lực quá đông của địch.

Sáng ngày 28/3/1975, Tướng Trưởng họp khẩn cấp các đơn vị trưởng ban hành một số biện pháp văn hồi trật tự và tái trang bị các đơn vị di tản trong thành phố nhưng không còn đủ quân

tác chiến. Hai giờ trưa các xã ấp quanh Đà Nẵng đã bị địch chiếm. CSBV pháo phi trường, căn cứ Hải quân rất dữ dội và chính xác. Liên lạc giữa Sài Gòn và Đà Nẵng bị cắt đứt, Tướng Trưởng lập tức ra lệnh bỏ Đà Nẵng, ông họp với Đề đốc Hồ Văn Kỳ Thoại Tư lệnh Hải quân vùng I và các cấp chỉ huy để hẹn địa điểm rút quân tại chân đèo Hải Vân, núi Non Nước và cửa khẩu Hội An.

Rạng sáng ngày 29/3/1975, binh sĩ lội ra biển. Cuộc di tản êm xuôi cho đến khi địch phát hiện, pháo kích vào địa điểm tập trung quân và tàu ngoài khơi gây nhiều thiệt hại. Đoàn tàu di tản được khoảng 6,000 TQLC, 3,000 lính Sư đoàn 3 và nhiều đơn vị khác.

Đà Nẵng thất thủ ngày 29/3/1975, có tài liệu cho biết VNCH mất 130 máy bay tại Đà Nẵng, năm 1976 Tướng Trưởng cho biết khoảng 6,000 TQLC, và 4,000 quân thuộc các binh chủng khác đã được tàu bè cứu thoát. Tổng cộng có 70,000 người dân được cứu thoát và 16 ngàn lính. Bốn sư đoàn kể cả TQLC đã bị thiệt hại nặng nề.

Nhận xét

Tướng TTMT Cao Văn Viên cho biết tái phối trí là cần thiết và đã có ý tưởng từ lâu nhưng không tiện nói với TT Thiệu vì sợ hiểu lầm là chủ bại (Trong cuốn *Những Ngày Cuối Của VNCH* (NNCCVNCH) trang 131, 132) và nay mới tái phối trí là quá trễ. Đúng ra phải thực hiện từ giữa năm 1974 hay khi Nixon từ chức (tháng 8-74). Ông nói cuộc di tản QĐ II bị ngăn trở bởi dòng người chạy loạn, nếu làm được cầu qua sông đúng lúc thì địch không đuổi theo kịp (trang 151, 152).

Ông Cao Văn Viên chỉ trích Tướng Phạm Văn Phú, Tư Lệnh QĐII không chu toàn trách nhiệm, không bàn thảo với Ban tham mưu (trang 152), tỉnh trưởng Phú Bổn và Phú Yên để thất bại trong nhiệm vụ bảo vệ an ninh lộ trình. Sự thật sai lầm do thượng cấp nhiều hơn, tướng Viên cũng nói nếu không tái phối trí sẽ không thua nhanh như vậy (trang 153).

Đại tướng Tổng Tham mưu trưởng Cao Văn Viên mâu thuẫn với chính ông, trong NNCCVNCH trang 92 tác giả nói đạn dược chỉ đủ sử dụng trong 30 ngày (tháng 2-1975). Nhưng ông lại nói ta vẫn còn mạnh, lỗi chỉ do tại di tản. Không tái phối trí ta không tan nhanh như thế, mất Ban Mê Thuật chỉ mất một phần của sư đoàn 23 BB nhưng tất cả những đơn vị khác vẫn còn nguyên vẹn, ta vẫn còn mạnh. Dù lấy được Ban Mê Thuật Cộng quân vẫn phải ngừng lại, suy tính kỹ trước khi mở một mặt trận mới ở QK II, ta vẫn còn Sư đoàn 22 BB (trang 134).

Tại Quân đoàn I, sự sụp đổ còn nhanh và tồi tệ hơn QĐ II. Nhiều biểu hiện tiêu cực như cấp chỉ huy bỏ chạy trước khiến cho các đơn vị như rắn không đầu đưa tới hỗn loạn, những điều tệ hại này đã được các nhân chứng kể lại.

Trung Tá Phạm Huấn cho biết tại những địa điểm tập trung quân, vô cùng hỗn loạn, triệt thoái vội vã, không có kế hoạch, lịch trình, sự phối hợp Quân đoàn và Hải quân lỏng lẻo, cuộc lui binh cũng hỗn độn y như cuộc triệt thoái Cao nguyên.

TTMT Cao Văn Viên nói: “Sự hỗn loạn, thất bại của cuộc tái phối trí ở Vùng I xảy ra không phải vì áp lực của Cộng quân, mà vì tinh thần chiến đấu của quân ta không còn nữa” (trang 184, 185).

Tác giả lại mâu thuẫn, ông cho biết lực lượng địch tới 8 sư đoàn (trang 160), gấp hai lần VNCH, takhông thể cầm cự lâu dài được. Trong khi tại phía Bắc QK I phải rút từ Huế về Đà Nẵng, các tỉnh phía Nam Quân khu (Quảng Ngãi, Quảng Tín) đều phải hồi hả rút về Đà Nẵng vì bị BV tấn công dữ dội mà ông lại nói không phải vì áp lực địch.

Tác giả Nguyễn Đức Phương cho rằng Quân khu I thất thủ dễ dàng không có một lực lượng nào được tổ chức để đánh trì hoãn, có 4 nguyên nhân chính, xin sơ lược:

- Lực lượng Cộng Sản tại Quân khu I trội hơn nhiều so với sự phân tán mỏng của ta. Kế hoạch lui binh về các cứ điểm Huế, Đà Nẵng, Chu Lai quá trễ.

- Ông Thiệu sai lầm trầm trọng khi cho rút Sư đoàn Dù về Vùng III quá nhanh, khiến cho dân chúng hốt hoảng đổ dồn về Đà Nẵng gây ra hỗn loạn. Đã phát thanh lời kêu gọi tử thủ Huế của Tổng Thống sau lại cho lệnh

bỏ Huế khiến quân dân chúng hoang mang mất tin tưởng. Nhiều sĩ quan cao cấp của Quân đoàn I mất tinh thần đào ngũ bỏ chạy, các đơn vị lần lượt tan rã, Cộng quân chiếm được đất mà không phải giao tranh.

- Triệt thoái Quân đoàn II là sai lầm lớn của ông Thiệu như mọi người đã chỉ trích, cuộc lui binh đã làm thiệt mạng nhiều thường dân vô tội. Số thiệt hại của quân lính ít hơn vì họ có kinh nghiệm chiến trận, biết tránh bom đạn và có phương tiện hơn.

- Theo lời kể của một nhân chứng cuộc hành trình vô cùng gian nan và bi thảm. Đương sự, một cô giáo đã may mắn sống sót sau nhiều tuần lê lết trong rừng, thì đã có nhiều ngàn người chết vì đói khát, kiệt sức, lạc lối...trong rừng.

Tuy nhiên không hẳn ông Thiệu là nguyên nhân cho sự sụp đổ miền Nam như người ta khẳng định.

Sau khi ký Hiệp định Paris, hơn nửa triệu quân Mỹ và các nước đồng minh đã rút đi, quân đội VNCH một mình phải gánh vác toàn bộ chiến trường với quân viện bị cắt giảm xương tủy, chuyện này ai cũng biết cả.

Trong trận Phước Long khi CSBV bắn đại bác thả dàn thì binh sĩ miền Nam, nhất là pháo binh phải đếm từng viên đạn. Trong khi BV tổng cộng có 5 quân đoàn (1, 2, 3, 4, 232) tổng cộng 15 sư đoàn và 26 trung đoàn độc lập; phía VNCH chỉ có 13 sư đoàn lại trải mỏng để giữ đất thì sự sụp đổ cũng không có gì khó hiểu!

Tại QK I, như ta thấy khó có thể nói do ảnh hưởng của triệt thoái, ông Thiệu chỉ cho rút từ Huế vào Đà Nẵng. Các đơn vị không đủ sức chống lại áp lực quá lớn và hỏa lực mạnh của địch đã phải rút chạy về Đà Nẵng, Chu lai....nhiều hơn là do cấp chỉ huy bỏ chạy hoặc do sai lầm của thượng cấp. Lực lượng VNCH tại QK I gấp hai lần QK II (4 sư đoàn chính qui, 4 liên đoàn BĐQ đã tan rã trong 10 ngày lui binh. Tại QĐ I, Tổng thống Thiệu chỉ ra lệnh bỏ Huế rút về Đà Nẵng vì không đủ lực lượng và hỏa lực, tiếp liệu...không thể nói QK I sụp đổ vì di tản.

Mọi người đều biết QK III không di tản và đã chiến đấu hết khả năng, giữ vững vị trí sau khi miền Trung thất thủ nhưng cũng chỉ tồn tại được một thời gian ngắn. Người ta cũng đổ cho ông Dương Văn Minh hoặc bị CSVN đánh lừa, hoặc vì với những mưu đồ chính trị cá nhân đã làm mất nước, đầu hàng địch.

Các vị nguyên thủ Quốc gia, Tướng lãnh đã làm hết sức mình nhưng cũng không cứu vãn được tình thế.

Miền Nam phải dựa vào yểm trợ của B-52, theo tác giả George Donelson Moss thì viện trợ Mỹ cho VNCH phải từ 3 cho tới 3 tỷ rưỡi một năm mới đủ nhu cầu cuộc chiến, trên thực tế viện trợ 1975 chỉ còn 700 triệu chưa được bằng một phần tư nhu cầu.

Về điểm này, Tướng Davidson đã công nhận CSBV được cấp nhiều xe tăng, đại bác tối tân, họ luôn mạnh hơn VNCH. Mỹ đã nâng cấp quân đội miền nam VN cho bằng CSBV nhưng quá trễ và quá ít “too little, too late”, nguyên văn. “Vì thế quân đội BV luôn đi trước quân đội VNCH một bước. Việt Nam hóa chiến tranh là chuyện chạy đua (vũ trang) quá ít, quá trễ”.

Theo lời Tướng Trần Văn Minh, Tư lệnh Không quân VNCH, năm 1975 thiếu nhiên liệu, máy bay không có khả năng cất cánh. Cắt giảm viện trợ đã khiến xe tăng, đại bác thiếu cơ phận thay thế, có tới 35% xe tăng, 50% thiết giáp, máy bay phải nằm ụ.

Miền nam không thể chiến đấu khi cạn kiệt tiếp liệu đạn dược, sự sai lầm tái phối trí chỉ làm cho tình hình tồi tệ nhanh hơn.

Ta cũng cần nhìn thẳng vào hậu quả có thể của vấn đề với giả thuyết quân đội VNCH chiến đấu tới viên đạn cuối cùng. Trong trường hợp này sự thiệt hại nhân mạng của cả hai bên sẽ cao hơn nhiều nếu cuộc chiến kéo dài như xứ Chùa Tháp. Địch sẽ pháo kích ồ ạt vào các thành phố lớn đông dân như Sài Gòn, Đà Nẵng, Nha Trang... và giết hại nhiều thường dân vô tội hơn!

Sau khi chiếm được miền Nam chúng sẽ trả thù tàn khốc hơn, sẽ tàn sát kẻ chiến bại thẳng tay như trận Tết Mậu Thân Huế năm 1968, và miền Nam sẽ phải trả giá đắt hơn nhiều.

Quả thế, sự tàn khốc ác độc của bọn CSVN đã áp đặt để trả thù Quân, Cán Chính và nhân dân miền Nam ra sao, ai cũng nhìn thấy! ●

Tạp Ghi của Nhà Văn Quá Cố HUY PHƯƠNG

(Trong tình thân hữu, để tưởng nhớ nhà văn quá cố Huy Phương với những tạp ghi giá trị của ông, chúng tôi vẫn duy trì trang báo này trích từ những tác phẩm để đời của ông đã dành tặng cho chúng ta lúc sinh tiền)

NGHỈ HƯU NON

Có hai nguồn ý kiến trái ngược nhau về chuyện nên về hưu sớm hay không? Phe chủ trương nên về hưu sớm thì cho rằng tuổi về hưu là giai đoạn mà người ta có nhiều thời gian hơn để tận hưởng cuộc sống nhiều hơn. Con người có thể tìm niềm vui bằng nhiều cách. Một số người thích vui vầy với con cháu, số khác đi du lịch hoặc dành thời gian cho sở thích của mình, mà thời gian còn đi làm việc không có thời giờ trau giồi và thưởng thức như trong địa hạt nghệ thuật như âm nhạc, nhiếp ảnh hoặc hội họa, điêu khắc.

Bên cạnh đó, nhiều người cũng dành thời gian để chăm lo sức khỏe cho mình, tập thể dục hay tham gia một môn thể thao. Những người này cũng có những thú vui như làm vườn, khiêu vũ, câu cá, tham gia các club, nhóm xã hội, đi làm từ thiện... cũng là những việc mà người ta thường làm khi về hưu. Cũng có người dành thời gian sau khi về hưu chỉ để đi cruise du lịch dài ngày, uống rượu và xem tivi, đọc sách.

Nghỉ hưu sớm có thể kéo dài tuổi thọ. Đó là kết luận của một nghiên cứu từ trường đại học University of Amsterdam, đăng trên báo Health and Economics, năm 2017.

Thứ nhất, nghỉ hưu sớm sẽ có nhiều thì giờ để lo cho sức khỏe. Ví dụ như, được ngủ nhiều hơn, tập thể dục thể thao nhiều hơn, và nếu có vấn đề về sức khỏe thì sẽ quan tâm lo đi khám bác sĩ sớm hơn.

Thứ nhì, công việc làm có thể bị stress, và stress có thể gây ra cao huyết áp, một căn bệnh giết người thầm lặng. Nghỉ hưu sớm đi kèm với sự giảm thiểu nguy cơ bị trụy tim hay tàn tật vì tai biến mạch máu não.

Nghiên cứu trên đây cũng phản ánh một số nghiên cứu khác, ví dụ như ở Mỹ, cho biết một người, sau bảy năm về hưu, nguy cơ bị

cao máu hay tiểu đường sẽ giảm đi 20%. Ngoài ra các nghiên cứu từ Do Thái, Đức, Anh Quốc và nhiều xứ Châu Âu cũng có những kết luận tương tự.

Nhưng ở một ý kiến khác, Iris Apfel là một nữ doanh nhân, chuyên viên trang trí nhà cửa và là một biểu tượng thời trang của người Mỹ, năm nay đã rất sống rất thọ (bà sinh ngày 29 Tháng Tám, 1921, tại Astoria, New York City, New York), mới đây cũng tuyên bố rằng: “Đối với tôi, việc nghỉ hưu còn tồi tệ hơn cả cái chết.”

Nhà vật lý học Shigeaki Hinojara, Nhật Bản, cho rằng những người muốn sống lâu, sống thọ thì đừng bao giờ nghỉ hưu. Nếu có thể, hãy làm việc càng lâu càng tốt. Ông cũng là người quan tâm đến nghiên cứu về chuyện tuổi thọ, và vì sống trong môi trường hoạt động, làm việc sẽ giữ cho trí tuệ và cơ thể hoạt động bình thường, ông đã sống thọ cho đến tuổi 105.

Phe này chủ trương không

nên về hưu sớm, cho rằng công việc luôn luôn đem lại nhiều lợi ích, thay vì cuộc sống quá nhàn hạ, rỗi rảnh. Nghiên cứu cho thấy, đàn ông trên 54 tuổi, nghỉ hưu sớm, trên 42% sẽ chết sớm ít nhất là năm năm so với người nghỉ hưu trễ. Khi làm việc chung, giao tế với mọi người trong xã hội, sẽ giúp cho ta bớt cô lập. Sự cô đơn sẽ dẫn đến tình trạng đầu óc không làm việc, mòn mỏi, dẫn đến việc tệ hại là có thể chết non.

Ở Quận Cam, California, Bác Sĩ Hồ Ngọc Minh mới đây cũng kể chuyện rằng, ông dự định đóng cửa phòng mạch để về hưu, nhưng cô y tá khuyên can: “Bác sĩ ơi, đừng về hưu. Em thấy ai về hưu cũng sanh bệnh và chết sớm!”

Và ông tự hỏi: “Có phải thật như vậy hay không?”

Ông cho rằng, càng làm việc dài lâu, càng bớt bệnh giảm trí nhớ. Một khảo sát trong năm 2017 dự trên ý kiến 400 bác sĩ được tham khảo ở Mỹ, 68% trả lời là họ không hề nghĩ đến chuyện nghỉ hưu sớm. Lý do nghỉ hưu sẽ thiếu cơ hội giao tế xã hội, cuộc sống vô nghĩa khi không có mục đích, và sự cô đơn buồn chán dẫn đến buồn phiền, tuyệt vọng.

Tuy vậy trong đời sống thực tế, mỗi người có hoàn cảnh riêng biệt, khác xa nhau, nên quyết định về hưu sớm hay không, cũng là những quyết định không ai giống ai, có khi tương phản.

Một người đến sở, mỗi ngày phải bỏ ra ba, bốn tiếng đồng hồ để lái xe. Công việc làm nặng nhọc, lương ít, gặp ông chủ khó tính, đồng nghiệp thiếu thân thiện, không thấy “mỗi ngày tôi nhận một niềm vui,” thì chỉ mong đến tuổi 65, 66 hay làm đủ 40 unit là xin giã từ công việc. Trong khi đó thì nhiều người trúng số lotto, trở thành triệu phú nhưng nhất quyết ngày mai vẫn đến sở. Phải chăng họ có công việc nhẹ nhàng, môi trường tốt, thuận lợi, thấy công việc thanh thản, không bị áp lực mỗi ngày, và thấy vui trong công việc làm.

Những người chủ trương về hưu sớm cho rằng họ không muốn, từ

sở làm vào thẳng bệnh viện, nursing home hay ra... nghĩa địa! Những người muốn về hưu sớm lại cho rằng, về hưu không có nghĩa là nghỉ ngơi, không làm gì cả, hay để đầu óc trì trệ. Tóm lại, hưu hay không, đều đi làm! Chưa tuổi hưu, thường người ta bắt đầu đi, phải chọn nghề mình không hợp, nhưng về hưu, chúng ta có thể làm những gì, kể cả nghề mình thích.

Người Mỹ đến tuổi hưu, họ có thể cho những công việc làm vui cuộc sống. “Crossing guard” là công việc của một nhân viên bảo vệ chuyện băng qua đường cho các trẻ em ở gần trường học trong giờ buổi sáng hay tan trường. Chúng ta cũng thường gặp trong thư viện những thiện nguyện viên giúp sắp xếp sách, giúp trẻ em và người lớn khác đến mượn sách, dạy Anh Ngữ miễn phí cho di dân. Những người khác có thể hiện diện ở những công viên trong thành phố với việc phụ dọn rác, hướng dẫn người thăm viếng. Cũng không thiếu những tình nguyện viên lớn tuổi hiện diện trong bệnh viện, nhà dưỡng lão.

Hãy thử nhìn cuộc sống của những người đến tuổi hưu trong cộng đồng người Việt của chúng ta, có khi họ còn bận rộn, tất bật hơn thời còn trẻ mỗi hai buổi đến sở làm. Lẽ cố nhiên cũng có người về hưu mà thành hư đốn như đi sòng bài đốt tiền thường xuyên, “cửa sừng,” kiếm cơ đi Việt Nam để sinh ra những hậu quả khó lường, dẫn đến vợ chồng ly dị và làm đổ nát gia

đình. Nhưng phần lớn, chúng ta có những ông bạn già suốt ngày đưa cháu đi đến trường và đón cháu về. Cuối tuần ông bà hưu trí lại đưa cháu đi học nhạc, học Việt Ngữ, tham dự các buổi tập dượt thể thao. Và nếu mỗi tuần có dịp gặp bạn bè một lần bên ly cà phê, nói chuyện thời sự thì cũng vô hại, chẳng sao!

Bà thì suốt ngày đứng trong bếp, hết lo ăn cho cháu lại lo nấu nướng bởi xách mỗi sáng cho con đến sở làm. Rồi tham gia sinh hoạt tôn giáo, đi chùa, nhà thờ, gọi là làm “công quả,” quét chùa, nấu bếp, pha trà cho thầy, ít khi thấy họ rảnh rỗi, than buồn.

Rồi Facebook, YouTube, Internet mỗi ngày, cái đầu vẫn làm việc, làm sao có mối lo để cho đầu óc phải trì trệ, đóng rêu.

Tôi cũng xin dẫn chứng một trong những lý do đặc biệt mà quý ông không muốn về hưu sớm. Một ông chủ tiệm ăn, đã giao công việc lại cho con trưởng để... về hưu, nhưng sáng nào tôi cũng thấy ông ra tiệm, ngồi nhẩn nha bên ly cà phê.

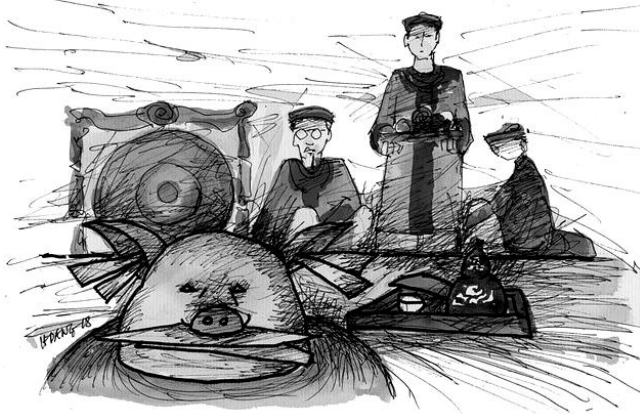
Hỏi ông: “Về hưu thì ở nhà cho khỏe thân, còn ra đây làm gì?”

Ông thực thà đáp: “Phải kiếm có ra đây giúp con, ông ơi! Ở nhà con mẹ “Hitchcock” nó cảm rằm chịu không nổi!”

Tôi chưa có dịp hỏi ông, vì sao gọi cụ bà là “Hitchcock,” và chắc ông có hối hận vì về hưu sớm, nhưng ông đã 85 tuổi rồi, muốn đi làm, giờ này cũng chẳng ai muốn!

Cao Niên Góp Chuyện Phong Tục

MỘT MIẾNG THỊT LÀNG

Theo một phong tục tập quán ngày xưa, tại các đình làng đều làm lễ Xuân thu nhị kỳ. Cái đơn giản của lễ lạt làng quê hóa ra lại là cơ

để đánh thức một vị giác tưởng chừng quên lãng: ăn để nhớ, ăn để biết ta biết mình.

Ở một vài làng xã ngày xưa, phần lễ vật sau khi cúng xong, món ngon nhất được cắt dành riêng cho các trưởng lão chức sắc, những thứ còn lại dành cho dân làng cùng đình. “Một miếng giữa làng bằng một sàng thớt chợ”, ý đơn giản của thành ngữ xưa là vậy nhưng thành ngữ này còn nhiều hàm ý hơn, đó là về vai trò của con người trong hệ thống làng mạc, họ tộc.

Theo quy ước hương thôn, một cái chức không có lương bổng như trưởng làng, trưởng họ hay thậm chí chỉ là chức soạn văn tế, đánh chiêng trống, rót rượu cúng... cũng không dễ được giao.

Vì thế, người được hội đồng hương thôn tuyển chọn cảm thấy tự hào, vinh dự, cái vinh dự của “một miếng chức sắc giữa làng” là ở chỗ đó, vì mình được ăn mà con cháu ở nhà cũng được ăn.

Nhưng, đúng như các cụ truyền dạy, một miếng giữa làng cũng còn là lời cảnh tỉnh răn đe. Ở một làng nọ, có người giữ quỹ làng nhưng ăn bớt xén, đến khi làng phát hiện ra thì người đó bị cách hết tất cả các chức vụ. Và dù không bị xử phạt gì, nhưng chuyện xấu cứ bị lưu truyền mãi trong làng từ năm này qua năm khác, thậm chí thế hệ sau còn nhắc. Đúng là trăm năm bia miệng vẫn còn trở trở! Một miếng giữa làng tuy ngon thật, nhưng ăn không đúng, cũng bị mang tiếng xấu muôn đời.

Từ chuyện ăn, chuyện phụng sự, cho đến chuyện chết của người quê đều gắn với danh dự, và nhờ đó họ dạy cho con cháu phải sống tử tế, để có được “một miếng giữa làng” xứng đáng.

• PHAN LỤC

TRANG BÁO DÀNH CHO QUÝ CAO NIÊN TRONG CỘNG ĐỒNG

TƯƠNG LAI KHI BẠN GIÀ ĐI

Tương lai khi bạn già đi, bạn mong đợi ai? Cùng nghe những lời thật tâm từ một nhóm bạn già.

Người già mong đợi vào ai? Bản thân, bản thân, câu trả lời vẫn chỉ có thể là bản thân.

Có một chiếc nôi của riêng mình, trước lúc chết tuyệt đối không được vứt bỏ, có một người vợ, hãy tận tâm đồng hành, có một cơ thể, hãy bảo trọng thật tốt; có một trạng thái tốt, hãy tự tạo niềm vui cho chính bản thân mình!

Già rồi, chúng ta đã già rồi! Chỉ là sức khỏe vẫn còn tốt, đầu óc còn tỉnh táo, người già, mong đợi ai! Để bàn về chuyện này cần phân ra vài giai đoạn:

Giai đoạn đầu tiên

Sau khi nghỉ hưu độ 60-70 tuổi cơ thể còn tốt, có điều kiện. Thích ăn gì thì ăn nhiều một chút, muốn mặc gì thì mặc nhiều một chút, muốn vui chơi thì cứ mặc sức vui chơi. Đừng tiếp tục hà khắc với chính mình, quãng thời gian thế này không còn nhiều, cần trân trọng nắm giữ. Luôn giữ trong mình một khoản tiền, giữ lại ngôi nhà, sắp xếp sẵn đường lui cuối đời.

Kinh tế của con mạnh là nỗ lực của các con, người con hiếu thuận là lòng cảm ân đối với phụ mẫu. Chúng ta không từ chối nhận tài trợ, chúng ta cũng không nên từ chối sự hiếu thuận từ các con. Nhưng cũng vẫn phải dựa vào bản thân mình là chính, tự an bài cuộc sống của mình.

Giai đoạn thứ hai

Sau năm 70 tuổi không bệnh không tật, cuộc sống vẫn có thể tự chăm sóc bản thân, điều này không phải vấn đề to tát gì, nhưng lúc này đây đã thực sự ý thức, bản thân già thật rồi, dần già

thể lực và tinh lực đều không còn được như trước, phản ứng càng ngày càng tệ hơn, ăn uống chậm chạp -tránh bị nghẹn, đi đứng từ từ - tránh bị ngã. Bạn không thể tiếp tục dửng dưng, cần để ý chăm sóc bản thân!

Đừng tiếp tục quản này quản nọ, quản con quản cái, quản cả đời thứ ba, thật ra bạn đã quản cả một đời người, ích kỷ một chút, quản tốt bản thân mình là được rồi, mọi thứ cần kiểm chế mức độ vừa phải, giúp quét dọn, cố gắng giữ gìn sức khỏe của chính mình duy trì lâu thêm một chút. Hãy cho chính mình thời gian để có thể sống độc lập càng lâu càng tốt sẽ tốt hơn so với cuộc sống cầu người.

Giai đoạn thứ ba

Khi sức khỏe kém đi, cần có sự trợ giúp từ người khác! Nhất định phải được chuẩn bị kỹ lưỡng, tuyệt đối hầu hết mọi người sẽ không thể lường trước ả này. Cần điều chỉnh tâm trạng, để thích ứng. Sinh, lão, bệnh, tử là thường thái đờ người nhất định phải đối mặt. Đã là giai đoạn cuối cùng trong cuộc đời chẳng có gì đáng sợ hãi, khi đã có sự chuẩn bị bản thân sẽ không quá buồn tủi.

Hoặc đi vào viện dưỡng lão hoặc thuê bảo dưỡng chăm sóc tại nhà, tùy vào khả năng, mà bố trí thích hợp, mọi thứ đều luôn có cách giải quyết, nguyên tắc là không để mặc con cái lo liệu, đừng tạo cho con trẻ thêm quá nhiều gánh nặng tâm lý, việc nhà, kinh tế. Bản thân tự khắc phục nhiều một chút, cả đời bươn trải có những đau khổ và khó khăn nào chúng ta chưa từng trải qua, tôi tin rằng cuộc hành trình cuối đời chỉ cần bình tĩnh chúng ta có thể vượt qua một cách dễ dàng.

Giai đoạn thứ tư

Khi tinh thần tỉnh táo, nhưng bệnh lý không cách nào chữa khỏi, cuộc sống hoàn toàn tồi tệ, chúng ta nên dừng cảm đối mặt với cái chết, kiên quyết không để gia đình, người thân và bạn bè lãng phí thời gian tiền bạc vô ích để giúp chúng ta giành lại cuộc sống với tử thân.

Tóm lại, cho dù bạn thọ lâu đến mức nào, cuối cùng cũng là một con người, câu nói này tuyệt nhiên không bị ai, không khủng khiếp, tất cả phụ thuộc vào cách sắp xếp cuộc sống của bạn, để xem bạn có phải là người có một tâm lý trưởng thành.

Cảm thấy xứng đáng thì hãy hành động ngay, đừng quên, kiếp người chỉ có một lần, bắt gặp niềm vui và hạnh phúc, thì đừng bao giờ để dành lại kiếp sau.

Cảm nghĩ: Những người bạn già hãy cùng ghi nhớ!

Đời trước chúng ta hiếu thuận phụ mẫu, nhưng đến thế hệ sau lại bị bỏ rơi, tuyệt đối đừng bao giờ oán trách “Người trên thiên đàng, tiền trong tài khoản”, nào là “một người quá đỗi cô độc”, “già rồi, chẳng có ai chăm sóc.” ...

Điều này sớm đã trở thành suy nghĩ lỗi thời của thế hệ ngày nay!•

(Thegioibantin.com | Vina Aspire)

BẢNG KẾT TỘI NHAU

Đôi vợ chồng đã nhiều lần cãi nhau và lần này, đang lúc hai người cãi nhau hăng say, thì người chồng đề nghị với vợ:

-Này, chúng ta đừng cãi nhau nữa. Mỗi người hãy lấy giấy, viết ra tất cả những lỗi lầm, những tật xấu của người kia, rồi trao cho nhau.

Người vợ đồng ý.

Người chồng cầm lấy tờ giấy, nhìn người vợ và cúi mặt xuống viết một câu.

Người vợ thấy chồng mình bắt đầu viết, liền hối hả viết liên hồi, dường như cố ý tranh với chồng, để kể ra nhiều tật xấu hơn.

Người chồng chỉ viết một câu rồi dừng lại nhìn vợ.

Sau vài phút, trang giấy của người vợ đầy những dòng chữ kể ra tật xấu của người chồng và người vợ xem ra hả dạ, vì đã viết nhiều hơn.

Đến lúc không còn gì để viết nữa, họ trao cho nhau bảng kể tội của nhau.

Sau khi nhìn vào tờ giấy của chồng, nét mặt người vợ bỗng đổi ý xúc động. Bà vội vã đòi lại tờ giấy đã đưa cho chồng và có thái độ làm hòa ngay.

Trong tờ giấy của người chồng bà chỉ đọc được có một câu duy nhất: *Anh yêu em!*

Nếu tình yêu là nền tảng cho mối tương quan giữa con người với con người, thì sẽ không còn cảnh tranh giành, xung đột, hận thù lẫn nhau nữa!

(st. Tina Tran) •

HỘI NGƯỜI VIỆT CAO NIÊN CHICAGO HỘI CỰU CHIẾN SĨ VIỆT NAM CỘNG HÒA ILLINOIS

PO Box 25711, Chicago, IL 60625

ĐT: (773) 701-0534 - (773) 800-6217

Email: dungkq@hotmail.com - trungta888@gmail.com

TƯỜNG THUẬT BUỔI TIỆC TẮT NIÊN

Buổi Tiệc Tắt Niên 2023 do Hội Người Việt Cao Niên Chicago và Hội Cựu Chiến Sĩ Việt Nam Cộng Hòa/IL phối hợp tổ chức tại Hội trường Hội Người Việt/IL vào lúc 11:30am, ngày thứ Bảy 03 tháng 2 năm 2024 vừa qua đã thành công tốt đẹp.

Sau Lễ Chào Quốc Kỳ Mỹ-Việt, Phút Mặc Niệm, và Lễ Tế Tổ Tiên, ông Hội trưởng Hội Người Việt Cao Niên Chicago đã đọc diễn văn chào mừng; giới thiệu Ban Chấp Hành Hội Cao Niên nhiệm kỳ 2023-2025, và báo cáo những hoạt động của Hội trong năm qua. Kế tiếp, ông Tạ Trung, Chủ tịch Hội Cựu Chiến Sĩ VNCH/IL nhiệm kỳ 2023-2025 cũng lên giới thiệu tân Ban Chấp Hành Hội Cựu Chiến Sĩ, và tường trình hoạt động của Hội trong những tháng gần đây. Ông Nguyễn Ngọc Quý đại diện BTC đã cảm ơn sự đóng góp tiền bạc, thực phẩm, bia rượu của nhiều mạnh thường quân, và mời mọi người tham dự cùng dùng cơm trưa thân mật. Ông Đặng Khang điều khiển chương trình văn nghệ karaoke giúp vui với nhiều ca sĩ địa phương như Liệu, Sơn, Trung, Ngân Khánh...trình bày những ca khúc mừng xuân truyền cảm. Ông Trần Cầu điều khiển phần xổ số rất hào hứng với trên 10 giải thưởng giá trị. Mọi

người tham dự đều vui vẻ, hân hoan, chia tay ra về vào lúc 2:30pm cùng ngày.

CẢM TẠ và THÔNG BÁO

Ban Tổ Chức xin chân thành cảm tạ các mạnh thường quân và một số thân hữu đã yểm trợ tài chánh, thực phẩm, bia rượu...để buổi tiệc thành công tốt đẹp: Ông Sam (Siêu thị Tài Nam), ÔB Mai Sen, ÔB Nguyễn Ngọc Quý, Bà Nguyễn Lynda, Ô Nguyễn Đức, Ô Nguyễn Minh Trực, Ô Thân Trọng Thức, Ô Nguyễn Văn Tâm, Ô Nguyễn Xuân Liệp, Ô Dương Tấn Núi, Ô Trương Tấn, Ô Nguyễn Uẩn, Ô Lý Cún Sáng, Bà Nguyễn thị Nhung, Ông Gregory Nguyễn, ÔB Nguyễn Sơn-Khánh, Ô Quách Hải, Ô Khuất Nhung, ÔB Nguyễn Văn Tâm-Lan...và một số quý vị ẩn danh hoặc chúng tôi chưa kịp ghi tên.

- Hội Cao niên hiện có 196 hội viên (gồm 4 hội viên mới nhập hội: Nguyễn Thị Nhung, Nguyễn Hương, Nguyễn Linda, Mai Sen) với số tiền tồn quỹ chung tính đến 5/2/2024 là \$20.695.09 .

- Lễ Giỗ Tổ Hùng Vương sắp đến sẽ được tổ chức vào một trong hai ngày thứ Bảy 20 tháng 4, 2024 hoặc 27 tháng 4, 2024. Sẽ có thư mời sau.

Một Người Việt Cao Niên Đã Viết Về Việt Nam Hiện Tại

NÊN Ở HAY NÊN VỀ?

Một người Việt cao niên đã viết về VN hiện tại. Ai có ý định về VN sống hưu, xin đọc bài này và xin tự quyết định. Sau đây là chi tiết 10 điều căn bản :

1. Tài chánh
2. Tình nghĩa đồng bào
3. Anh em, bà con, Con cháu
4. Thời tiết
5. Thức ăn
6. Y tế
7. An ninh
8. Môi trường
9. Luật pháp
10. Chính trị

Cách đây 12 năm, lúc tôi được 49 tuổi, đã xa đất nước VN được 24 năm, khi nghe tin chính phủ Cộng sản đổi mới chính sách, quên hết hận thù, gọi Việt kiều ngoại là khúc ruột ngàn dặm, bỏ qua quá khứ, hướng về tương lai, đoàn kết một nhà (!)...Lúc đó tôi cũng như rất nhiều người Việt tha hương so sánh một vài điều về tài chánh, về vật giá, về tình ruột thịt, bà con giữa xứ Mỹ và xứ mình, nên cũng rất là “hồ hởi”...nhưng quên đi mất nhiều chi tiết quan trọng mà mình ở đất Mỹ không thấy được những sự việc khác rất thực tế đang xảy ra ở VN.

Sau 2 lần về thăm lại VN cùng với nhiều tin tức về vô số vấn đề...nhưng chỉ ghi nhận trung thực trong 10 vấn đề nêu trên thì thấy phần lớn là xấu, nhất là vấn đề y tế, an ninh, luật pháp, nên: *Tôi đã bỏ hẳn ý định về VN để nghỉ hưu.*

Đến ngày hôm nay, tôi vẫn còn biết có người bạn cùng khóa 23 ở bên Mỹ nhưng đang có vợ ở VN, một người bạn ở Texas cũng dự tính về VN để dưỡng già, một bạn Việt kiều rất già có vợ trẻ, cứ sáu tháng ở VN, vài tuần về Mỹ... Một số Việt kiều dự tính về VN để sống luôn...Số còn lại mấy chục năm trước họ nhớ VN tha thiết, nhớ quay quắt, nói có về VN sống thì “ăn đất, ăn cát cũng chịu”... sau đó họ về xây vài ba căn nhà ở VN. Bây giờ đa số

họ không còn có cái tình cảm “nóng sốt” như những ngày xưa, bắt đầu âm thầm bán dần tài sản nhà cửa ở VN và chỉ về VN thăm viếng mà thôi, và quyết định sẽ chết ở Mỹ...

Tôi nêu lên dưới đây là những câu chuyện rất thật mà tôi đã theo dõi trên 20 năm và phỏng vấn họ nhiều giai đoạn, từ lúc họ nhỏ những giọt nước mắt nhớ về quê hương, lúc họ gửi tiền về VN xây nhà, cho đến lúc họ gặp tôi chấp tay xá xá lia lịa vì sợ, rất sợ cái gọi là đất nước Việt Nam của Cộng sản.

Như chị Gấm nói với tôi rằng “Chú Nam đừng phổ biến những tin này sợ người ta hiểu lầm cho rằng anh chị là người vong bản quên đi đất nước quê hương của mình mà lại còn nói cái xấu nữa”.

Những người bạn Việt kiều của tôi đang ở VN hay dự tính về VN tôi sẽ lần lượt phỏng vấn họ, hy vọng họ cho tôi biết những sự thật bây giờ và tương lai, bởi vì họ quan niệm “người ta sống được thì mình sống được, đừng có hù nhé, về VN thì sống mấy đời cũng không hết tiền, vật giá thì quá rẻ, bên Mỹ này cực quá, mình về VN có nhà lớn hơn,

có kẻ hầu người hạ, có tình bà con đậm đà thắm thiết, vui gặp ngàn lần ở Mỹ, mình đừng làm chính trị chống chế độ thì đâu có ai khó dễ gì được ...”

Tôi không dám nói nhiều vì cũng ngại các người bạn này sẽ ghét mình, thành thử cứ để thời gian và thực tế sẽ phơi bày trắng đen, biết đâu họ lại sống được như những người khác, làm bạn với Công an hiền lành, thương dân...vì thế tôi cố gắng thật khách quan khi viết bài này, nhưng có thể còn rất nhiều thiếu sót, nếu vô tình đụng chạm thì xin người đọc miễn thứ cho và chỉ giáo thêm trong tinh thần xây dựng.

Sau đây là chi tiết 10 điều căn bản :

1. **Tài chánh:** Không có gì khó khăn khi so sánh lợi tức ở Mỹ hay ở ngoại quốc đối với lợi tức đầu người ở VN. Về VN sống thì có người giúp việc, có người nấu ăn, tiền hưu bổng xài cả đời không hết ....

Trước năm 2010, có thể nói rằng vật giá ở VN còn rẻ so với ngoại quốc, nhưng bây giờ thì..! Anh Thu ở xóm tôi mới về VN, trở qua Mỹ đầu tháng, nói rằng vật giá ở VN từ 2021 bây giờ rất cao, thí dụ: một tô mì vịt tiềm trong một tiệm ăn trung bình giá khoảng 75.000 VN, tức khoảng 3 đô la rưỡi...ăn một tô phở ở một tiệm tương đối sạch sẽ không có người ăn xin đứng chờ với hai bàn tay cùi hay ghẻ lở thì cũng xấp xỉ 4, 5 đô hay hơn.

2. **Tình người:** Nếu Việt kiều

về thăm viếng một thời gian ngắn thì thấy ai ai cũng đối xử với mình trong tình cảm đậm đà thân thiện hết. Người VN mình tình cảm đậm đà nhưng không dễ gì bị “người dưng nước lã” gạt, nhưng đau nhất trên đời là bị thân nhân bà con ruột thịt của mình gạt ngon ơ đau đớn lắm!

Cô Nữ, Chị Hà người Tuy Hòa, về VN xây nhà, lựa mấy đứa cháu ngoan hiền đứng tên. Một thời gian sau chúng nó đem cầm sổ Đỏ phải bỏ tiền ra chuộc tức muốn ói máu...Vợ chồng ông Điều, dân Quảng Bình di cư, bị cô em vợ sang đoạt hết mấy căn nhà ở VN tức muốn đứng tim ...Dì dưỡng bên bà xã của tôi ở San Diego, về VN cưới thằng chồng VN cho con gái bên Mỹ, sang đây cao thủ đánh cắp hơn USD 60.000, ông bà tức quá, bây giờ chỉ cầu xin Chúa và đức Mẹ mà thôi...

Không lâu, trên Việt báo online kể chuyện tình mẹ con bà cháu ruột thịt tiêu tan chỉ vì tranh dành mảnh đất ở Thủ Thiêm ...

Cũng trên tờ Vietbao online, mục blog chuyện thật “Bà già ngu” bỏ tiền xây nhà ở VN, không ngờ mấy đứa em đem bán sạch, ở Mỹ một ổ bánh mì mà không có tiền mua, đấm ngực kêu trời ...Còn nhiều lắm chỉ toàn là những trường hợp bị những người ruột thịt của mình gạt gẫm mà thôi ....ai cũng nói “Không biết mấy người bất lương đó ra sao, chứ anh hay chị hay cháu, hay (...) của tôi không như tụi đó đâu, gia đình tôi gia giáo, lễ nghĩa không lẽ họ dứt tình ruột thịt hay sao .....

Xin thưa rằng những người bị gạt là những người trong đầu đã có sạn, những con cáo già, không dễ có người xa lạ nào gạt được họ đâu, nhưng mọi người nên nhớ là sau vài chục năm xa cách Cộng Sản đã biến cải người dân, những người ruột thịt của mình thành những tay cao thủ “những quái chiêu lường gạt”!! Việt kiều bây giờ đối với khúc ruột ngàn dặm là những con cừu non mà thôi.

3. **Con cháu:** Người già ở ngoại quốc thì nhớ VN, còn về VN thì lại nhớ con cháu ở ngoại quốc. Anh Tư, chị Gấm mê xóm Bống, Nha Trang, 12 năm về trước nhất định về già sẽ về VN để sống, có nghèo cũng chịu. Bây giờ có 3 đứa cháu ngoại, 4 đứa cháu nội, tất cả đều ở Mỹ,...thương quá xá, xa một ngày cũng nhớ, thành ra cũng là một lý do bỏ luôn cái vụ việc về VN để ở ...

Tôi có quen với một người bạn trẻ trên dưới 50 tuổi dự trù tương lai sẽ về VN về vùng quê để dưỡng già. “Người ta sống được thì mình sống được ...” nhưng người bạn đó chưa nghĩ tới đứa con trai một của mình ở bên Mỹ mà vợ chồng cứng nhất trên đời, nếu họ có vài đứa cháu nội không biết họ có dứt khoát bỏ con cháu bên Mỹ này mà về VN ở luôn hay không, chưa kể còn nhiều vấn đề khác nữa như vấn đề sức khỏe, an ninh ...

4. **Thời tiết :** Quá nóng ở VN so với nơi cư ngụ của mình ở Mỹ. Bà mẹ của người bạn trong sở , tuổi gần 80, mấy năm về trước lúc nào cũng đòi về VN để sống. Mùa Đông năm 2020, bà về thăm VN để sửa soạn về ở luôn, tôi gặp bà trở về Mỹ...Bà bảo tôi rằng sẽ chết ở bên Mỹ, không về VN nữa...Hỏi mãi bà chỉ hé ra một chi tiết nhỏ thôi: “trời quá nóng, chịu không nổi...”.

5. **Thức ăn:** Đồ ăn có thể ngon miệng hơn, rẻ tiền hơn ...nhưng gần đây tin tức hàng ngày thực phẩm ở VN đầy ngập những chất độc trong thức ăn khỏi cần thí dụ...

6. **Y tế:** Ở VN tiền thuốc thang bệnh viện quá rẻ so với nước Mỹ nhưng kỹ thuật, vệ sinh thì quá tồi tệ...(trừ việc đi trồng răng. Trồng răng bên VN rất rẻ...khoảng USD 100/cái so với Mỹ khoảng USD 1.000/cái). Nhưng anh Tư, chị Gấm về VN bị bệnh, trong lúc chờ mổ ở Nha Trang thấy ông bác sĩ còn bận đồ ngủ pyjama, mổ bệnh nhân dao kéo mổ xẻ máu me đầy chậu, ruồi nhặng bu đầy, dùng nước lạnh trong vòi rửa xong mổ tiếp cho bệnh nhân thứ hai. Tôi không dám nói quá đáng lời kể của chị Gấm đâu vì khi nghe chuyện này chính tôi cũng không tin ở tai mình!

Tôi về VN lần đầu, chỉ có 3 tuần thôi mà bị hai thứ bệnh : tiêu chảy vì ăn cây kem và ho vì ngủ dưới bốn cây quạt trần ...Khi bị bệnh thì việc đầu tiên là tôi muốn bay trở về Mỹ lập tức vì thuốc ở VN không trị nổi. Rất nhiều người già về VN chơi bị bệnh, con cháu gọi phi cơ cho họ trở về Mỹ liền ngay, như những người còn trẻ cũng đổi vé phi cơ trở về Mỹ khi biết bệnh của mình hơi bị nặng ...

7. **An ninh:** Quá tệ, cướp giật ở thành thị, trộm cướp ở thôn quê. Cô em vợ vượt biên lúc 14 tuổi, sang Pháp lập gia đình, về VN thăm lúc 34 tuổi cứ tưởng xã hội VN giống bên Pháp, bị cướp giật xách tay ngay chợ Bến Thành, mất hết giấy tờ làm việc với Công An, không kể còn giai đoạn phải đến tòa Lãnh sự liên hệ, sợ quá bây giờ không dám về VN ...Cũng anh Tư, chị Gấm mê xóm Bóng, Nha Trang, về xây nhà ở Thành, lúc về thăm VN bị trộm, bị cướp vài lần, nhà cửa giao cho đứa em xây bất hợp pháp, bây giờ cho không chánh quyền để đỡ tốn tiền thuê nhân công phá bỏ...

8. **Môi trường:** Từ không khí, nước sông, nước hồ ô nhiễm đầy bệnh truyền nhiễm như hepatitis, bệnh lao, bệnh lãi ...Nếu sống ở ngoại quốc với những điều kiện vệ sinh khi đã quen thì về VN mà tính ở luôn thì cũng phải là một người không bao giờ sợ bệnh, không sợ dơ và thật sự thương xứ VN lắm đó ...

9. **Luật pháp:** Một rừng luật nhưng là luật rừng, hối lộ là qua được hết, làm ăn lớn mà chi không đủ thì cũng có ngày bỏ của chạy

lấy người ...Công an là vua, đánh đập hay bỏ tù bất cứ ai chống chế độ một cách hợp pháp, ai ai cũng biết chẳng cần thí dụ ...Đấy là chưa kể những vụ bị “chụp mũ” không phải đầu thì phải tai!

10. **Chính trị:** Quá tệ vì đảng CSVN tàn ác độc tôn, bỏ tù thủ tiêu những người yêu đất nước, thương dân tộc, nói ra sự thật, kể cả những đảng viên lâu đời được gọi là nòng cốt từng đóng góp công sức cả đời “cho Bác, cho Đảng” ...Dân chúng sợ sệt, không có dân chủ , nếu sống quen ở nước tự do thì không biết có chịu nổi cảnh sống này hay không... Chắc ai cũng biết, không cần thí dụ ...

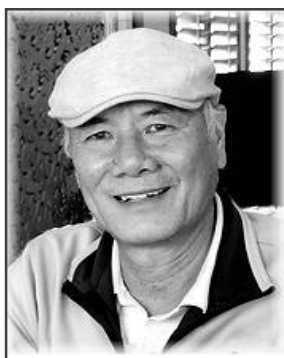
Để kết luận, tôi mượn lời của ông Khánh Hưng:

“Ở trên trái đất này, không hề có thiên đàng. Điều mà anh và tôi tìm kiếm không phải là một xã hội hoàn hảo, mà là một xã hội ít có sự bất công hơn, ít có sự lừa dối hơn, và ít có cái xấu hơn. Trong ý nghĩa này, thì nước Mỹ là một mô hình tốt hơn vạn lần so với cái xã hội Việt Nam Cộng Sản, nơi mà sự ác, sự bất công, và sự lừa dối đang thống trị xã hội...”

Nói như nhà thơ Trần Trung Đạo:

“Việt nam nay để thương, để nhớ, chớ không phải để ở.. “

Thật ra, không thể nói là mình có thể quên tất cả với tình quê hương nhưng thấy cũng chẳng có gì để mà “phải thương phải nhớ” cả !•

HỒN NƯỚC

Sổ Tay của Nhà Văn **TUỞNG NĂNG TIẾN**

Nhạc phẩm *Bên Bờ Đại Dương* là sáng tác chung của Hoàng Trọng và Hồ Đình Phương, do nhà xuất bản Tinh Hoa ấn hành vào năm 1957 (khi đất nước vừa bị cắt chia) nên có thể là nhiều người chưa từng nghe đến lần nào:

Đất nước tôi màu thắm bên bờ đại dương
Bắc với Nam, tình nối qua lòng miền Trung
Đất nước tôi từ mái tranh nghèo Bắc Giang
Vượt núi rừng già Trường Sơn
Vào tối ruộng ngọt phương Nam

Dân nước tôi từng đấu tranh diệt ngoại xâm
Trong máu xương từng hát ca bài thành công
Dân nước tôi nòi giống hùng cường Lạc Long
Làm gái toàn là Trưng Vương
Làm trai rạng hồn Quang Trung ...

Nếu được hân hạnh ngồi chung bàn với nhị vị tác giả của tác phẩm này (và nếu uống đủ say) tôi “dám” sẽ đề nghị hai ông sửa đổi lại đôi câu:

Làm trai toàn là Quang Trung
Làm gái rạng hồn Trưng Vương ...

Chả hiểu tại sao nhưng tôi cứ đinh ninh rằng hồn thiêng sông núi luôn luôn tiềm ẩn trong tim của những người phụ nữ, chứ không phải là nam giới. Sự chủ quan này, phần nào, cũng do kinh nghiệm cá nhân vì tôi đã may mắn gặp được cái hồn của dân tộc mình rồi, và không chỉ một lần.

Lần đầu tiên tôi gặp “nó” trong hẻm Ánh Hồng (Hà Nội) tại nơi cư trú của một kẻ bạn cùng.

“Chị Sợi có một mẹt hàng ở đầu ngõ, bày bán các thứ linh tinh: ấm nước chè, gói thuốc Lào, bao thuốc lá, lọ ô mai, gói bánh bích qui. Chị không có vốn nên hàng hoá lèo tèo, thảm hại.

Chị Sợi bán hàng không đủ thu nhập để nuôi mình, và nuôi người mẹ bệnh đang nằm chờ chết nên (đôi lúc) còn buộc phải bán thân. Mẹt hàng, cũng như thân xác “xuống cấp” của người đàn bà đã quá

thời xuân sắc này, chỉ hấp dẫn được một loại khách hàng duy nhất: đám ăn mày.

“Trong số những người chồng hờ ấy, chị đặc biệt yêu quý một anh ăn mày trẻ, còn ít tuổi hơn chị. Anh ta đến với chị không như người đến với gái làng chơi.

Anh đã kể cho chị nghe chuyện chân anh. Còn chị kể cho anh chuyện mẹ chị. Khi bị ngã gãy xương hông, nằm liệt, ba năm đầu cụ hát. Ba năm sau cụ chửi. Và một năm nay cụ yên lặng. Mỗi khi có khách lên gác lửng cùng chị, cụ nhắm mắt giả cách ngủ.

Anh thương chị. Chị thương anh. Chính anh đã mượn cửa, bào ở đầu về cửa, bào, đo, cắt mòng mấy tấm gỗ cốp pha, ráp thành cái áo quan cho cụ. Và cũng chính anh, dù què một chân cũng đã bắc ghế treo lên, xây thêm hai hàng gạch quanh tường bao cho nó cao thêm, chắn bớt cái hơi nhà xí tạt vào.

Người thứ hai chị Sợi yêu quý là một phụ nữ... một bà già thấp bé, lại còng, mặt chằng chịt vết nhăn, chẳng biết bao nhiêu tuổi nữa. Chính bà Mít cũng không

biết mình bao nhiêu tuổi...

Bà ở vùng Hà Nam, Phong Cốc. Anh con trai duy nhất của bà a dua với bọn xấu trong làng đi ăn trộm lợn. Ăn xử hai năm. Trong tù bị bọn đầu gấu đánh chết. Người con dâu bỏ đi lấy chồng, để lại cho bà hai đứa cháu gái, đứa chín tuổi, đứa bảy tuổi.

Một lần bà Mít đến, nắm lấy bàn tay chị:

– Em ơi. Chị nhờ em một cái này được không.

Bà ngập ngừng. Chị Sợi không hiểu chuyện gì. Nhưng rõ ràng là một việc hệ trọng, rất hệ trọng đối với bà.

– Giúp chị với em nhé. Chị tin ở em.

Thì ra bà muốn gửi chị tiền. Tiền là vàng, là cuộc sống của hai đứa cháu côی cút của bà ở quê. Để nhiều tiền trong người, bà sợ. Suốt ngày đi bộ rạc cẳng mà đêm cứ ngủ chập chờn. Nên nghe chừng thấy nặng nặng hầu bao, bà phải mang tiền về quê...

Chị nắm chặt tay bà: Bà yên tâm. Tiền bà gửi con không suyuyển một xu.

Nhưng cả tháng sau bà Mít vẫn không quay lại... Chị Sợi kiểm lại số tiền bà Mít gửi một lần nữa. Cho tất cả vào một cái túi xách. Bây giờ chị không chờ bà Mít nữa. Chị chờ anh quê đến. Chị bảo anh:

– Bà Mít chết thật rồi. Anh phải giúp em. Ở đây trông nom, cơm nước, rửa ráy cho mẹ em vài ngày. Em đi đây.

– Em biết quê bà ở đâu mà tìm?

– Cứ về Hà Nam, Phong Cốc hỏi. Thế nào cũng ra... Phải đem chỗ tiền này về cho hai đứa trẻ mồ côi. Phải thực hiện nguyện ước của bà cụ, kể cả việc mua hai bộ quần áo mới cho chúng nó... Phải đi ngay kẻo lỡ mất chuyến tàu”.

(Bùi Ngọc Tấn. “Truyện Không Tên.” 05/17/ 2009).

Sau khi đọc xong câu chuyện này, tôi viết thư cảm ơn tác giả vì đã giúp cho tôi cảm được cái hồn của dân tộc mình.

Nhà văn hồi đáp rằng ông không viết truyện mà chỉ kể lại chuyện đời, theo đúng y như lời tâm sự của chị Sợi chứ không thêm bớt chi cả.

Bùi Ngọc Tấn đã ra người thiên cổ nhưng chị Sợi, anh Què chắc vẫn quanh quẩn nơi những con hẻm tối tăm (nào đó) giữa lòng Hà Nội. Ở đây, không phải lúc nào ra ngõ cũng gặp anh hùng hay một vị tiến sỹ mà (đôi khi) chúng ta còn gặp được những mảnh hồn của đất nước nữa nhưng không có cơ duyên để nhận biết thôi.

Mới đây, tôi lại may mắn gặp cái hồn của đất nước mình tại một nơi chốn khác – qua câu chuyện kể của anh Thành Công, chủ tiệm

cơm tấm ở Hóc Môn, Sài Gòn:

Cách đây không lâu, anh Công thấy hai bà cháu ngồi xin ăn bên đường nên đã đem làm hai phần cơm qua ủng hộ. Mỗi phần cơm tấm quán bán trị giá 45 nghìn.

Lúc qua thì thấy bé cầm sẵn tiền lẻ, bà ngồi bên có nói là nó thèm cơm, đang định qua mua nhưng mà chỉ có tờ 1 nghìn, 2 nghìn, tiền cũng bị rách nữa, sợ qua chủ quán không chịu bán.

Lần thứ 2, mình dặn nhân viên đem cơm qua, nói là quán tụi con cũng hay cho cơm vậy lắm, bà đừng ngại gì hết.

Rồi lần thứ 3, hôm đó trời mưa, quán mình cũng vắng khách, em bé mới cầm tiền qua, nói hôm nay con mua ủng hộ chú, nay bà cháu con xin được nên có tiền rồi”.

(Thủy Tiên. “Đem xấp tiền lẻ tới mua cơm, cậu bé bán vé số thuật lại lời dặn của bà khiến chủ tiệm bối rối.” Soha 24/09/2023).

“Lòng tự trọng của hai bà cháu” cũng khiến tôi bối rối theo, và bối rối lắm, khi liên tưởng vụ án Vạn Thịnh Phát đang làm dậy sóng dư luận suốt mấy tuần qua. Nhân vật chính bị cáo buộc đã chiếm đoạt một số tiền kếch xù khiến nhiều người rất băn khoăn:

– *Trần Ngọc Tuấn*: “Bạn nào giỏi toán tính hộ mình: số tiền của Vạn Thịnh Phát xây được bao nhiêu ngôi nhà, cho người cơ nhỡ, tàn tật không nơi nương

tựa?”

- *Nguyễn Bức BD*: “Con số 304 ngàn tỷ đồng rất lớn và lớn đến mức nào? Để dễ mừng tượng, ta quy ra tượng đường:

Viết đầy đủ: 304.000.000.000.000 VND.

Quy ra USD: 12 tỷ đô la Mỹ.

Quy ra vàng 24K: 170 tấn.

Quy ra lương tối thiểu 5 triệu đồng/người/tháng, mỗi lao động làm việc chừng 25 năm thì thu nhập của khoảng 200.000 đời người không tiêu xài...”

- *Nguyễn Tống*: “Để dễ hình dung 300,000 tỷ mà Vạn Thịnh Phát chiếm dụng lớn cỡ nào, ta cần chia nó ra từ 500,000 để bớt các số 0 đi mới bấm được máy tính. Nó là 600 triệu tờ. Mỗi tờ tiền này có trọng lượng chính xác là 1g. Vậy là số tiền này sẽ nặng 600,000kg, hay 600 tấn...”

- *Nguyen Nhoc*: “Vạn Thịnh Phát nguyên dòng họ ăn cả đời không hết, mà sao lấy chi mà lăm vạy.”

Vậy mà giữa cái ngõ Ánh Hồng Hà Nội vẫn có người phụ nữ tuy phải bán thân nuôi miệng (và nuôi mẹ) nhưng không tơ hào một đồng xu cắc bạc nào của tha nhân.

Trong một con hẻm tăm tối ở Sài Gòn vẫn có người ăn mày đủ “tự trọng” để từ chối những phần ăn được trao tặng miễn phí (cho cả hai bà cháu) khi túi có đủ tiền để chi trả đảng hoàng, sòng phẳng.

Bao giờ mà quê hương còn những tấm lòng thơm thảo như thế thì chúng ta vẫn còn có thể hy vọng vào hậu vận của dân tộc này, mặc cho bao bầu trời đã sụp và đang sụp!•

CÁN & SEX

Có năm tên cán bộ được nhà nước XHCNVN gửi đi học bổ túc nghiệp vụ ở Mỹ. Khi phải điền vào Form di trú I-94, đến mục Sex (Giới tính):

Tên thứ nhất viết :

- Three times a week.

Tên thứ hai viết :

- Sometimes.

Tên thứ ba viết :

- Not married.

Tên thứ tư viết :

- Never.

Còn tên thứ năm tỏ ra thông hiểu tiếng Anh hơn cả và hẳn ta viết dài hơn:

- When I feel well, three times per night!

Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ CẢNH BÁO TOÀN CẦU

Cảnh báo:

Trước tình hình căng thẳng leo thang tại nhiều khu vực trên toàn thế giới, nguy cơ xảy ra các vụ tấn công khủng bố, biểu tình hoặc bạo lực ảnh hưởng tới công dân Hoa Kỳ, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ khuyến cáo công dân Hoa Kỳ ở các nước ngoài cần hết sức thật trọng.

Công dân Hoa Kỳ nên:

- Luôn đề cao cảnh giác ở những khu vực có đông khách du lịch thường xuyên lui tới.

- Nên ghi danh vào hệ thống *Smart Traveler Enrollment Program (STEP)*, vào link

<https://step.state.gov/step/> để nhận thông tin cảnh báo và tạo điều kiện thuận lợi cho việc xác định vị trí của công dân trong trường hợp khẩn cấp ở nước ngoài.

- Chọn theo dõi trang Facebook: **<https://www.facebook.com/travelgov>**, Twitter: **<https://twitter.com/TravelGov>** của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ và truy cập trang web **travel.state.gov**.

Sự Khác Biệt

• MAI THỊ MÙI

Chọn bất kỳ một tấm hình người Việt Nam nào đó rồi đem để kế bên một tấm hình một người nước ngoài, dù Châu Âu, Châu Mỹ hay Châu Phi sẽ thấy rõ sự khác biệt. Ngoài các yếu tố về màu da, chủng tộc thì sắc mặt là thứ dễ nhận ra nhất. Nhìn vào gương mặt một người Việt Nam không thể nào có nét vô tư, tươi tắn, hồn nhiên và thoải mái như người nước ngoài được. Có những lo âu, toan tính, sợ hãi, dè chừng, muu mô hằn lên sắc mặt của mỗi người Việt Nam!

Người ta nói “tâm sinh tướng.” Quả thật vậy! Tâm không bình thì mặt sao an? Nếu trong đầu óc toàn tính toán và lo âu, căng thẳng thì những điều ấy nó hiện ra nét mặt. Nhìn sắc mặt của một người Việt Nam là cả một xã hội bộn bề, lọc lừa, dối trá, bịp bợm, muu mô hiện trên đó. Mỗi một nếp nhăn là một bài học mà người sở hữu nó, dù muốn dù không, gặt hái từ cuộc sống.

Không một xã hội nào như xã hội Việt Nam hiện nay. Người ta phải đắn đo, suy tính từ cả những việc đơn giản, nhỏ nhặt như ăn cái gì? Nói câu gì? Chơi ở đâu? cho an toàn.

Một xã hội cứ hở ra là bịp nhau nên hễ mua cái gì cũng tự động lên giây cốt cảnh giác không biết nó có bán cho mình hàng kém chất lượng không? Nó có lừa mình không? Nó có nhận tiền xong rồi đồng không?

Bước ra chợ cũng phải đắn đo cái gì có độc cái gì ít độc, rau nào phun thuốc, thịt nào có hàn the, cá nào có “u-rê.”

Bước chân đến chốn công quyền phải nhìn mặt cái đứa gọi là “công bộc của dân” để liệu lời mà nói chuyện, tìm hiểu qua dăm ba câu chuyện xem nó có muốn gì không để còn lo liệu. Nhắm cái mặt nó khó chịu quá thì lại phải nhét thêm tí vào phong bì.

Chạy cái xe trên đường cũng phải ngó trước dòm sau. Dừng đèn đỏ mà sau lưng xem có “container” thì queo phải luôn còn giữ được cái mạng. Có va quệt với đứa nào cũng nín lặng mà đi, cự cãi cũng có khi mất mạng. Dừng xe nghe điện thoại thì tấp vào lề, tay nào cầm điện thoại phải hướng vào phía trong phòng hờ nó giạt từ

phía ngoài. Đeo túi, đeo vàng, đeo cái gì có giá trị cũng nơm nớp, ngay ngáy.

Vào quán ăn có dám vô tư đặt túi xách chỏng chơ trên bàn rồi đi vệ sinh không? Quên đồ khi ra khỏi quán đừng quay lại tìm làm gì cho mất công. Cứ coi như là “thí cô hồn” để đỡ mất thời gian.

Cả xã hội vội vã, cả đất nước vội vã, cả phố phường vội vã. Ai ai cũng vội vã. Vội đến mức đèn đỏ còn 5 giây đã phóng vút đi. Đứa đứng sau bóp kèn chửi đứa đứng trước sao không đi. Đứa đứng trước chửi mày thích sao không lên mà đi. Thế là đánh nhau.

Đèn đỏ được phép queo phải. Cái góc đường vừa bằng cái góc phòng, đứa đứng trước dừng xe sát cột đèn, đứa sau muốn queo phải không được nên văng tục, đứa đứng trước ngứa tai thế là hai đứa cùng rủ nhau vào bệnh viện.

Hai xe va vào nhau, họ cũng không thể chờ CSGT hay bảo hiểm đến giải quyết mà họ dùng luôn nắm đấm và bạo lực cho nhanh. Tất cả là vì ai cũng vội. Họ không thể chờ dù là 1 phút

đền đồ. Những cái vôi vữa ấy nó biến thành cái hần học, hơn thua, nanh nọc, hần lên sắc mặt của những người không thích chậm.

Ba đi làm, con đòi theo. Nếu không vôi thì có thể ngồi xuống đồ dành, vuốt ve, phân tích để con hiểu. Nhưng điều ấy sẽ mất của ba 30 phút hay thậm chí cả tiếng nên ba gạt con vào phòng lấy cho ba cái nón. Con quay ra ba đi mất. Cái sự lừa dối ấy nó hình thành trong lòng đứa trẻ sự cảnh giác và nghi ngờ. Lần sau cha mẹ nói bất cứ điều gì nó cũng không tin.

Con đi mẫu giáo mà ị để cô phải rửa đít là cô cho ăn đòn. Con tự hiểu là phải nín cho đến khi về nhà. Con ăn chậm là cô đánh nên con phải ra sức nhét, nhét không kịp nhai, không kịp nuốt. Mẹ đón con, trước mặt cô, con đâu dám nói con bị bạo hành. Về nhà con cũng không dám kể cho mẹ nghe vì trước đó cô đã dọa kể cho ai nghe là cô đánh thêm.

Ngay từ những năm đầu đời mà một đứa trẻ đã phải toan tính, dè chừng, lo sợ thì trên gương mặt nó có những nét ưu tư thì cũng đâu có gì lạ?

Rồi đứa bé đi học, nó luôn phải làm hài lòng cha mẹ bằng điểm số, làm vui lòng thầy cô bằng những hộp quà, những cái phong bì do bố mẹ chuẩn bị. Và nó thừa biết những hành động đó không hề xuất phát từ lòng kính trọng, yêu thương, mà nó chỉ là một thủ tục để được yên thân. Tự trong lòng nó sẽ hình thành thói dối trá, xạo láo, nịnh bợ. Và tất nhiên, những thói quen này tạo thành tính cách. Những tính cách này lâu ngày lại thể hiện qua lời nói, hành động và nét mặt!

Hành trình sống của một con người ở Việt Nam là một chuỗi dài những toan tính.

Khi vào đại học, nếu là nữ, nó lại phải tính xem có nên ngủ với ông thầy này để qua môn không; nếu là nam, có nên đưa phong bì cho ông thầy nọ để tốt nghiệp không. Rồi khi ra trường đi làm nó lại phải tính toán bỏ ra bao nhiêu để mua cái ghế ấy, mất bao lâu để gỡ vốn. Hằng ngày phải đối mặt với những dèm pha, dè bủ của đồng nghiệp. Phải chơi với ai để kết bè. Phải theo phe nào để không bị hạ bệ. Tất tần tật những cái đó nó hần hết lên gương mặt con người ta.

Về già cũng chưa hết lo.

Già rồi hể dính líu đến thủ tục hành chính mà phải đi lại cũng vất vả. Sang tên cho con thì không biết khi nào đâu/rẻ nó hất mình ra khỏi nhà. Nên già mà cũng đâu được an thân. Cũng còn lằng lằng, toan tính lắm chứ. Đầu đầu cho đến lúc chết.

Không phải người nghèo mới mang những nét ấy trên

khuôn mặt. Bọn giàu ở Việt Nam nhìn cũng rất khác các tỉ phú thế giới. Nếu nhìn vào gương mặt tỉ phú Elon Musk người ta dễ nhận ra nét trí tuệ, đỉnh ngộ thì ngược lại gương mặt những đứa giàu ở Việt Nam chất chứa toàn nét xảo trá, điểm thúi và gian hùng vì đồng tiền mà chúng có được là từ mồ hôi, nước mắt, xương máu của nhân dân.

Chữ tỉ phú mà chúng đạt được là từ những kế hoạch cướp nhà, cướp đất của dân, từ những kế hoạch dồn dân vào chỗ chết, từ những chữ ký khiến người dân chỉ biết kêu trời.

Tất cả những nét khốn nạn, lọc lừa, bất nhân đó hầu hết đều dễ dàng tìm thấy trên gương mặt những đứa làm cha thiên hạ ở Việt Nam.

Chỉ khi nào mà vào quán không phải hỏi giá trước, để quên đồ quay lại vẫn còn, quẹt xe không bị ăn đấm, đi học không bị ăn đòn, đi du lịch không lo bị chặt chém, mua đồ không lo bị hớ, mua chung cư không lo bị lừa, đến cửa quyền không phải vắc theo phong bì, vào bệnh viện không lo gửi gắm... thì mới mong gương mặt người Việt giãn ra được.

Hết biết!!! ●

Chữ TÍN Của Người Cộng Sản

• NGÔ TRƯỜNG AN

Chữ *Tín* đối với những người CS rất xa xỉ, bất kể người Nam hay người Bắc, người trước hay người sau.

Qua chuyện ông Nguyễn Thiện Nhân nói rằng: Tôi nói giọng Bắc nhưng là người miền Nam, tôi sẽ không gạt bà con đâu. (Ừa, như vậy là ông Nhân biết rõ bọn CSVN ở ngoài Bắc là chuyên môn lừa gạt bà con hay sao?)

Với tôi, những người CS dù Nam hay Bắc thì cũng chẳng bao giờ tôi tin. Ví như ông Nguyễn Đức Chung người Bắc, giọng Bắc. Nhưng qua vụ

Đồng Tâm ông nuốt lời hứa như thế nào?

Rồi ông Nguyễn Tấn Dũng người Nam, giọng Nam. Nhưng trước Quốc hội ông thề không chống được tham nhũng thì ông sẽ từ chức ngay. Nhưng ông có từ đâu? Bởi vậy, chữ *Tín* đối với những người CS rất xa xỉ, bất kể người Nam hay người Bắc, người trước hay người sau.

Thời nào cũng thế! Tôi kể chuyện này để mọi người hiểu thêm nè:

- Chiều 30 tết năm Mậu Thân, anh rể tôi mang balo, súng đạn về nhà tôi ăn Tết. Mẹ thấy anh về ngạc nhiên hỏi:

– Con trốn đơn vị về à?

– Dạ không đâu mẹ! Tết này hai bên cam kết đình chiến 72 giờ để binh sĩ hai bên nghỉ ngơi đón xuân. Con được đơn vị cho nghỉ 12 giờ, sáng mai con lên lại cho anh em khác về.

Giao thừa, mẹ tôi bày biện mâm cúng gia tiên, chưa kịp thấp nhang thì nghe súng nổ vang trời, hỏa châu sáng rực. Cả nhà tôi vừa kịp chui xuống hầm ngoài bờ tre, thì nhà tôi lãnh nguyên một quả đại bác. Tan tành!

- Đầu năm 1973, anh họ tôi được đơn vị cho về phép cưới vợ.

Anh bàn với chị sau khi hòa bình anh sẽ mở một cửa hiệu sửa xe, lúc đó chị phụ anh buôn bán phụ tùng cho khỏi vất vả.

Chị hỏi:

– Biết đến bao giờ mới được hòa bình hả anh?

– Sắp rồi em! Hai bên đã ký hiệp định ở Paris. Theo hiệp định này thì quân CS Bắc Việt phải rút hết khỏi miền Nam em à.

Khoảng hơn một tháng sau đó, chiếc xe GMC đưa anh về. Hàng xóm cạy nắp quan tài để gia đình nhìn mặt lần cuối, vợ anh gất lịm.

- Sau 30.4.75, cán bộ lâm thời đến nhà Dì tôi bảo:

– Bà chuẩn bị 10 ngày ăn để ông ấy đi học tập cải tạo.

– Dạ, học tập bao lâu mà chỉ đem lương thực có 10 ngày vậy chú?

– Giác ngộ tốt thì 5-7 bữa được về, còn ngoan cố thì học đúng 10 ngày.

Thế rồi, 10 ngày trôi qua rồi đến 10 tháng rồi tiếp 10 năm. Dì tôi không còn đủ sức để chờ nữa.

Đây là kinh nghiệm của tôi được rút ra từ năm lên 10 tuổi.

Và từ đó cho đến nay tôi vẫn không thể nào tin được người cộng sản... vì không phải chỉ có thế! •

Câu Chuyện Kỳ Tích

• NGVCUONG st.

Trong thế chiến thứ hai, có một người đàn ông họ Wall tên là Martin. Martin Wall là một tù nhân chiến tranh, bị giam tại trại tù binh ở Siberia, từ đó anh phải rời xa quê hương Ukraina, bỏ lại người vợ Anna và cậu con trai Jacob của mình. Martin và gia đình mỗi người một phương, bắt vô âm tín, thậm chí sau khi anh bị bắt một thời gian, đến cả việc người vợ Anna sinh thêm một đứa con gái tên là Sonia mà anh cũng không hề hay biết.

Vài năm sau, Martin được trả tự do, lúc này anh kiệt quệ cả về thể chất lẫn tinh thần, nhìn vẻ bề ngoài của anh lúc bấy giờ như một ông già lòm khòm. Không những vậy, trên tay và chân của anh còn lưu lại nhiều vết sẹo, điều khiến anh đau lòng hơn nữa, là anh không còn khả năng sinh con.

Sau khi được ra tù, chuyện đầu tiên mà Martin làm là tìm kiếm vợ con mình. Cuối cùng, anh cũng nghe ngóng được tin tức của họ từ hội Chữ Thập Đỏ, người ta nói rằng vợ con anh đã chết trên đường đi tới Siberia.

Martin đau khổ tột cùng và anh vẫn không hay hề biết rằng mình còn có một cô con gái trên thế gian này.

Thật ra, không lâu sau khi Martin bị bắt, Anna đã may mắn đưa được con trai Jacob chạy trốn đến nước Đức. Cô gặp được một đôi vợ chồng nông dân tốt bụng tại đó, đôi vợ chồng này đã cho mẹ con cô ở lại. Vì vậy, Anna sống yên ổn tại đó, đồng thời cô cũng giúp họ làm việc đồng áng và dọn dẹp nhà cửa. Cũng vào thời gian này, cô sinh đứa con gái Sonia.

Anna tin rằng, chỉ cần Martin còn sống, họ nhất định sẽ trùng phùng, nhất định có thể tạo lập một cuộc sống mới. Nhưng, cuộc đời vốn không ai có thể biết trước. Vài năm sau đó, cuộc chiến tranh tàn khốc đã đưa nước Đức đến bờ vực của sự thất bại. Anna và con tin rằng sẽ có cơ hội để đoàn tụ với Martin.

Tuy nhiên, điều họ không ngờ là, Hồng quân Liên Xô đã tập trung những người dân di cư như họ lại, đưa họ lên một con tàu đông đúc như tàu chở súc vật, nói rằng sẽ đưa họ về nhà, nhưng thực chất là đưa họ đến trại tập trung đầy chết chóc ở Siberia.

Sau khi biết chuyện, hy vọng của Anna vụt tắt, cô cảm thấy tuyệt vọng, rồi sinh bệnh nặng. Cô biết mình không thể sống được bao lâu nữa, chỉ ngày qua ngày cầu nguyện: “Cầu xin ông trời, hãy phù hộ cho hai đứa trẻ bất hạnh của con!”

Một ngày nọ, Anna gọi Jacob đến bên cạnh và nói:

-Con trai của mẹ, mẹ bệnh nặng lắm rồi, có lẽ không sống được bao lâu nữa. Mẹ sẽ ở trên trời phù hộ các con. Jacob, con phải hứa với mẹ, không bao giờ được bỏ rơi em gái Sonia.

Sáng sớm hôm sau, Anna qua đời. Người ta đem thi thể của cô chất lên xe hàng và chở đến một khu nghĩa địa đầy rẫy những ngôi mộ vô danh. Còn hai đứa trẻ thì bị đem lên tàu hỏa, đưa đến một cô nhi viện gần đó.

Về phần Martin, người đang chìm đắm trong tuyệt vọng, lúc này đang làm việc như cỗ máy trong một nông trang. Một buổi sáng, Martin gặp Greta, một cô gái làm cùng nông trang với anh. Greta luôn mỉm cười để ý đến anh. Martin không ngờ rằng, cô gái luôn lạc quan yêu đời, thông minh lanh

lợi này lại là bạn học ngày xưa của mình. Bôn ba nhiều nơi, trải qua bao biến cố thăng trầm, mà họ lại có thể gặp nhau ở đây, cả hai đều cảm thấy đúng là duyên phận.

Chẳng bao lâu sau, họ tổ chức hôn lễ. Martin cảm thấy cuộc sống của mình tìm lại được ánh mặt trời, cuộc sống lại trở nên có ý nghĩa. Greta cũng cảm thấy vô cùng hạnh phúc. Nhưng cô luôn mong mỗi có một đứa con để yêu thương, chăm sóc.

Đến một ngày, Greta nói với chồng:

-Martin, có nhiều đứa trẻ trong cô nhi viện, chúng ta hãy nhận một đứa về nuôi có được không?

Martin phản bác:

-Greta, sao em lại có ý nghĩ như vậy, anh không thể chịu thêm bất cứ sự đả kích nào nữa, em có hiểu không?

Greta vô cùng buồn bã.

Nhưng cuối cùng mong muốn mãnh liệt được trở thành một người mẹ của cô đã thuyết phục được Martin. Vào một buổi sáng, Martin nói với Greta:

-Em hãy đến cô nhi viện nhận nuôi một đứa trẻ đi.

Greta vui mừng khôn xiết, cô lập tức lên tàu đi đến cô nhi viện.

Greta bước trên hành lang tối tăm của cô nhi viện, nhìn về phía lũ trẻ đang xếp thành hàng, chăm chú quan sát, cân nhắc. Nhìn thấy những khuôn mặt trầm mặc, những ánh mắt cầu xin của lũ trẻ, Greta chỉ muốn mở rộng vòng tay ôm lấy tất cả chúng vào lòng và đưa về nhà. Nhưng cô biết rằng, điều đó là không thể.

Đúng vào lúc này, có một đứa trẻ cười thẹn thùng bước về phía cô. Greta quỳ xuống, xoa đầu đứa trẻ: “Cháu à, cháu có đồng ý đi theo cô không? Đến một nơi có cả cha lẫn mẹ?”

-Đương nhiên cháu đồng ý, nhưng cô đợi chút, cháu đi gọi anh trai. Chúng cháu phải đi cùng nhau, cháu không thể bỏ lại anh trai mình được.

Greta cảm thấy vô cùng băn khoăn, bất lực lắc đầu:

-Nhưng cháu à, cô chỉ có thể đưa một mình cháu đi thôi.

-Không, cháu muốn đi cùng anh trai mình. Trước đây chúng cháu cũng có mẹ, khi mẹ qua đời đã dặn anh trai không được bỏ rơi cháu.

Lúc này, Greta cảm thấy bản thân không muốn chọn bất kỳ đứa trẻ nào khác, bởi vì đứa trẻ trước mặt cô vô cùng đáng yêu, đã thu hút toàn bộ sự chú ý của cô. Tuy nhiên, cô nghĩ rằng mình phải về thương lượng lại với Martin.

Khi về đến nhà, Greta lại khẩn cầu Martin:

-Martin, có một chuyện em muốn thương lượng với anh. Em phải nhận nuôi hai đứa trẻ, bởi vì đứa trẻ mà em chọn có một người

anh trai, nó không thể rời bỏ anh trai của mình. Em mong anh đồng ý nhận nuôi đứa trẻ này được không?

- Greta, vậy sao em không chọn đứa trẻ khác, mà lại nhất quyết là bé gái này? Theo anh thấy thì tốt nhất đừng chọn đứa nào cả.

Lời nói của Martin khiến Greta vô cùng đau lòng, cô thậm chí còn không muốn đến cô nhi viện nữa. Nhìn thấy bộ dạng buồn bã của Greta, trong lòng anh chợt trào dâng niềm thương cảm. Tình yêu rất cuộc lại giành chiến thắng.

Lần này, Martin và Greta cùng đi đến cô nhi viện, Martin cũng muốn gặp đứa bé gái đó. Đứa bé gái ra ngoài hành lang tiếp đón họ, lần này, cô bé nắm chặt tay cậu bé đi cùng. Đó là một cậu bé gầy gò, trông rất yếu ớt, nhưng đôi mắt của cậu bé lại ngập tràn sự dịu dàng và lương thiện. Lúc này, cô bé mở to đôi mắt sáng, nhẹ nhàng hỏi Greta:

-Cô đến đón chúng cháu phải không?

Greta chưa kịp trả lời, thì cậu bé đứng bên cạnh đã mở lời: “Cháu đã đồng ý với mẹ là sẽ không bao giờ bỏ rơi em gái. Khi mẹ cháu mất, cháu đã hứa như vậy. Vậy nên, đáng tiếc là em gái cháu không thể đi cùng với hai người.”

Martin âm thầm quan sát hai đứa trẻ vừa đáng yêu lại đáng thương này. Một lát sau, anh tuyên bố đầy quả quyết:

- Chúng tôi nhận cả hai đứa trẻ này.

Martin đã bị cậu bé gầy gò ốm yếu trước mắt lay động bởi tình yêu thương của mình dành cho em gái.

Vậy là Greta đưa hai anh em đi thu dọn quần áo, Martin đến văn phòng làm thủ tục nhận nuôi. Sau khi Greta thu dọn đồ đạc, đưa hai đứa trẻ đến văn phòng, liền thấy Martin bồn thần lúng túng đứng ở đó. Gương mặt trắng bệch, đôi tay run rẩy, dường như không dám ký vào thủ tục nhận nuôi.

Greta sợ hãi hỏi:

-Martin! Anh làm sao vậy? Martin?

-Greta, em nhìn những cái tên này xem!

Greta nhận lấy tờ thủ tục nhận nuôi có ghi tên hai đứa trẻ:

-Jacob Wall; Sonia Wall - Mẹ: Anna (Bartel) Wall - Cha: Martin Wall.”

-Em có biết không Greta, hai đứa trẻ này là con ruột của anh! Một là đứa con trai mà anh tưởng rằng đã chết từ lâu, một là đứa con gái mà anh chưa từng gặp mặt!

Martin xúc động đến nỗi nước mắt nhạt nhoà, anh vừa nói vừa quỳ xuống, ôm chặt hai đứa trẻ vào lòng, anh xúc động thốt lên:

-Kỳ tích, thật là kỳ tích! Ôi! Cảm ơn trời đất đã phù hộ chúng con. Greta, nếu như không phải em đã thỉnh cầu anh nhận nuôi chúng, nếu như không có trái tim nhân ái của em, có lẽ anh đã không thể gặp được kỳ tích này rồi.

Sự thiện lương của Martin, lòng nhân ái của Greta và lời hứa đầy trách nhiệm của cậu bé Jacob, tất cả đã tạo nên một kỳ tích. Hạnh phúc thực sự luôn tồn tại, chỉ cần bạn biết tin tưởng và sống đúng với con người thật của chính mình, phép màu của số phận có thể sẽ đến với bạn trong tương lai •

LỊCH CẤP CHIẾU KHẨN (VISA)

Tháng 3, 2024

- **IR-1, IR-2:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh vợ/chồng, con dưới 21.

- **IR-5:** Công dân Mỹ bảo lãnh cha mẹ:

*Luôn ưu tiên
(Từ 12-15 tháng)*

- **Diện F-1:** Công dân Mỹ bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi (8.5 năm). NVC đang xét duyệt đến ngày **01/01/2015**

- **Diện F2A:** Thường trú nhân bảo lãnh vợ/chồng và con độc thân dưới 21 tuổi (4 năm). Đang duyệt đến ngày **01/11/2019**

- **Diện F2B:** Thường trú nhân bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi (8 năm). Đang duyệt đến ngày **01/10/2015**

- **Diện F-3:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh con đã lập gia đình (14 năm 8 tháng). NVC đang duyệt hồ sơ đến ngày **22/04/2009**.

- **Diện F-4:** Công dân Hoa Kỳ bảo lãnh anh, chị em (16 năm 7 tháng). NVC đang duyệt hồ sơ tính đến ngày **22/05/2007**.

LTS. Sau loạt bài về hướng dẫn Nhập tịch khá đầy đủ trong số báo trước, một vài quý cao niên đã gọi hỏi thăm về việc lưu trú ở Việt Nam – nói rõ hơn là ở ngoài Hoa Kỳ – đối với Thường Trú Nhân. Đề tài này không mới và chúng tôi đã giải đáp nhiều lần - hoặc trên báo hoặc trực tiếp. Xin được một lần nữa phục vụ quý đồng hương trên trang báo này.

THƯỜNG TRÚ NHÂN

Với Những Chuyến Đi

• FRANCIS KHUC

Thường trú nhân – là người định cư hợp pháp có thẻ thường trú (có thẻ xanh - Permanent Resident Card) và dĩ nhiên chưa là công dân Hoa Kỳ - có thể tự do đi ra khỏi Hoa Kỳ, và những chuyến du lịch ngắn, có thời gian giới hạn nếu không ảnh hưởng đến tình trạng di trú của mình. Tuy nhiên, nếu có bằng chứng xác định rằng mình có ý định không còn thích chọn Hoa Kỳ là nơi định cư, quý vị sẽ được xem như đã từ bỏ tình trạng thường trú nhân.

Như vậy, khi có kế hoạch lưu trú bên ngoài Hoa Kỳ từ một năm trở lên, muốn trở lại Hoa Kỳ, quý vị cần phải xin **Giấy phép Tái nhập cảnh (Re-Entry Permit)** trước khi rời Hoa Kỳ. Giấy phép Tái nhập cảnh thường có thời hạn hai năm kể từ ngày cấp.

Xin nhớ rằng nếu quý vị **tự ý đã và đang ở ngoài Hoa Kỳ hơn một năm hoặc quá thời hạn hiệu lực của Giấy phép Tái nhập**, quý vị có thể **mất tình trạng thường trú nhân và phải tiến hành lại toàn bộ việc xin cấp thị thực định cư** - nói rõ hơn là phải thực hiện mọi thủ tục bảo lãnh từ ban đầu (Điều này bản thân người viết đã giúp thực hiện tốt đẹp cho một số trường hợp trong cộng đồng chúng ta nhưng không nên để xảy ra thường xuyên).

Xin lưu ý nếu quý vị nhập cảnh Hoa Kỳ với tình trạng tạm thời (Conditional Resident) - thẻ xanh 2 năm thay vì 10 năm - quý vị sẽ không được xin

thị thực tái nhập cảnh SB-1 nếu thẻ xanh 2 năm đã hết hạn và thường trú nhân chưa thực hiện các bước cần thiết để gỡ bỏ tình trạng tạm thời này trước khi thẻ xanh hết hạn. Trong trường hợp này, quý vị phải có hồ sơ bảo lãnh mới được Sở Di trú và Nhập tịch Hoa Kỳ (USCIS) chấp thuận và phải bắt đầu lại quy trình xin thị thực định cư.

Lời khuyên tốt là trong trường hợp này, nếu không vì một lý do rất đặc biệt, quý vị nên giới hạn việc rời Hoa Kỳ, chờ đến khi có thẻ xanh thường trú 10 năm thì thuận lợi hơn.

Có thể cấp đổi hay thay thế Thẻ Xanh ở nước ngoài không?

Thường trú nhân cần làm gì để quay lại Hoa Kỳ nếu thẻ xanh bị mất hoặc hết hạn?

-Nếu Thẻ xanh của quý vị bị mất, bị lấy cắp hoặc hết hạn, quý vị có thể được cấp giấy phép nhập cảnh một lần có giá trị trong vòng 30 ngày hoặc ngắn hơn. Xin lưu ý rằng quý vị không cần xin cấp giấy phép nhập cảnh nếu quý vị có một trong những giấy tờ sau đây:

1. Thẻ xanh 10 năm đã hết hạn,
2. Thẻ xanh 2 năm đã hết hạn và mẫu thông báo I-797 (xem như biên nhận) cho biết tình trạng thường trú nhân của quý vị đã được gia hạn theo đơn xin từ trước.
3. Xác nhận từ chính phủ Hoa Kỳ (thường dân hay quân sự) cho thấy thời gian quý vị lưu trú bên ngoài lãnh thổ Hoa Kỳ nhằm mục đích công tác.

4. Sổ tái nhập cảnh Hoa Kỳ (Re-Entry Permit) còn hiệu lực.

5. Dấu ADIT hợp lệ, hoặc dấu xác nhận được đóng trên visa định cư của quý vị tại cửa khẩu khi quý vị nhập cảnh Hoa Kỳ trong vòng một năm.

Lời khuyên hữu ích trước khi đi:

- Quý vị nên kiểm tra với các hãng hàng không hoặc các hãng vận chuyển vì trong một số tình huống, các hãng hàng không hoặc các hãng vận chuyển có thể từ chối không cho Quý vị lên máy bay mặc dù quý vị có một trong những giấy tờ nêu trên. Nếu cần, Quý vị phải hoàn tất mẫu đơn I-131A và không cần phải đóng lệ phí.

-Nếu quý vị không có một trong những giấy tờ nêu trên và quý vị cư trú bên ngoài lãnh thổ Hoa Kỳ dưới một năm hoặc Giấy phép tái nhập cảnh của quý vị vẫn chưa hết hạn, quý vị có thể nộp đơn xin cấp Giấy phép Nhập cảnh.

Viết thêm về Re-Entry Permit

G iấy phép Tái nhập cảnh thể hiện rằng mình *không có ý định từ bỏ tình trạng thường trú nhân*, đồng thời cho phép tái nhập cảnh Hoa Kỳ sau khi lưu trú ở nước ngoài trong thời hạn hiệu lực của giấy phép Tái nhập cảnh mà không cần xin thị thực tái nhập cảnh.

Như vậy, Quý vị **phải hiện diện ở Hoa Kỳ khi nộp đơn I-131** và phải hoàn tất thủ tục lăn tay (biometric system – sinh trắc học).

Sau khi Quý vị nộp đơn ít ngày, Sở Di Trú Hoa Kỳ (USCIS) sẽ gửi thông báo bằng văn bản hẹn đến một Trung tâm, gọi tắt là ASC (Application Support Center) để tiến hành các dịch vụ lăn tay.

Xin lưu ý là Quý vị buộc phải hoàn tất cuộc hẹn này tại Hoa Kỳ và cuộc hẹn này không được phép tiến hành tại bất cứ Đại Sứ Quán hay Lãnh Sự Quán Hoa Kỳ nào khác. **Việc không có mặt tại buổi hẹn để lấy dấu vân tay có thể dẫn đến việc đơn bị bác.**

Chỉ sau khi đã hoàn thành việc lăn dấu tay thì Quý vị mới có thể rời Hoa Kỳ để chờ được chấp thuận hồ sơ và cấp Giấy Phép Tái Nhập Cảnh vì khi nộp đơn, Quý vị đã nêu trong đơn là quý vị muốn đi sớm và xin đến sứ quán Hoa Kỳ tại hay Lãnh sự quán Hoa Kỳ nơi đến để trực tiếp nhận

Giấy Phép. Về tới Việt Nam (hay một quốc gia nào đó) sau một thời gian rất ngắn, Quý vị nhận thư mời đến văn phòng Đại quán hay Lãnh sự quán Hoa Kỳ để nhận Giấy phép Tái Nhập Cảnh. Khi đến nhận, xin vui lòng đem theo giấy tờ tùy thân (ID card, thẻ xanh...) có ảnh và tên đúng như tên trên Giấy Phép cùng với thư báo nhận.

Những lưu ý rất quan trọng:

1. Theo luật pháp Hoa Kỳ, người có thẻ xanh có thể rời khỏi Mỹ nhiều lần và nhập cảnh lại nếu không có ý định ở bên ngoài Mỹ từ 1 năm trở lên. Tuy nhiên, Thường trú nhân Mỹ có thể bị mất thẻ xanh nếu xuất ngoại quá nhiều lần và lâu hơn thời gian cho phép theo quy định.

2. Để duy trì thẻ xanh Mỹ, không nên ở bên ngoài Mỹ quá 12 tháng hoặc quá 24 tháng dù đã có giấy phép tái nhập cảnh trước khi rời Mỹ. Tốt nhất nên có kế hoạch quay lại Hoa Kỳ trước thời điểm này để chuyển đi không bị chậm trễ ngoài dự kiến.

Việc thường trú nhân ở nước ngoài trở lại Mỹ vài lần ngắn ngủi mỗi năm, hoặc mỗi năm 1 lần có thể khiến nhân viên CBP (Customs and Borders Protection) đặt nghi vấn về tình trạng thường trú, có nguy cơ bị tịch thu thẻ xanh.

Mặc dù có thể tự do ra vào nước Mỹ bằng thẻ xanh, nhưng thường trú nhân vẫn phải cân nhắc việc xuất cảnh nhiều lần hay việc trở lại Mỹ 1 vài lần mỗi năm như một nơi “thăm viếng”.

3. Khi xem xét ý định ở bên ngoài Hoa Kỳ có phải là tạm thời hay không, nhân viên CBP sẽ đánh giá dựa trên các bằng chứng khác nhau liên quan đến sự vắng mặt tạm thời. Bao gồm:

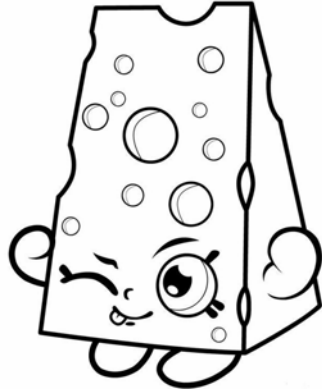
- Việc duy trì các mối quan hệ gia đình và cộng đồng ở Hoa Kỳ, duy trì việc làm ở Hoa Kỳ, duy trì nộp thuế với tư cách là cư dân, duy trì địa chỉ gửi thư, có tài khoản ngân hàng và bằng lái xe hợp lệ ở Hoa Kỳ hoặc còn sở hữu tài sản hoặc điều hành một doanh nghiệp ở Hoa Kỳ, v.v...

Tóm lại, với bất kỳ một chuyến đi nào rời khỏi Hoa Kỳ, Quý vị cũng nên có kế hoạch rõ ràng và cần chuẩn bị các bằng chứng cho lý do bạn ở bên ngoài Mỹ chỉ là ngắn hạn, tạm thời •

Trang Y Tế Bảo Vệ Sức Khỏe của Bác sĩ Nguyễn Ý Đức

(Để tưởng nhớ vị “lang y” rất nhiệt thành với cộng đồng, đã qua đời ngày 5.5.2022)

Pho Mát

Theo huyền thoại thì *pho mát* được một nhà kinh doanh tình cờ khám phá ra cách nay nhiều ngàn năm. Nhân dịp một chuyến đi buôn xa, ông mang theo nhiều lương thực, trong đó có sữa dê mới vắt đựng trong một cái bao tử lạc đà đã phơi khô.

Một hôm, lấy sữa ra uống thì thấy sữa đã đông đặc dưới ảnh hưởng của hơi nóng mặt trời và vài hóa chất còn dính lại ở bao tử lạc đà. Nếm thử “cục sữa” ông ta thấy ngon và béo. Thế là ông ta tìm hiểu thêm rồi sản xuất món sữa đông cục này tung ra thị trường và kiếm nhiều lợi nhuận tài chính. Đó là pho mát, phiên âm tiếng Pháp chữ Fromage, tiếng Anh gọi là Cheese.

Từ đó pho mát được nhiều quốc gia trên thế giới sản xuất và trở thành món ăn rất phổ thông trong bữa ăn chính, để tráng miệng, ăn khai vị cũng như ăn vặt trong ngày.

Cách làm

Pho mát có thể làm từ bất cứ loại sữa động vật nào như cừu, dê, trâu, lạc đà, lừa... nhưng thông thường nhất vẫn là từ sữa bò. Nguyên tắc làm cũng giản dị:

Sữa được làm đông đặc với một loại enzym (rennet) lấy từ dạ dày động vật có vú hoặc chế biến từ nấm và vi khuẩn, đun ở nhiệt độ thích hợp.

- Phân tách cục sữa chứa nhiều đạm chất với phần chất lỏng .
- Thêm chút muối vào cục sữa để tạo hương vị, độ ẩm..
- Ép cục sữa thành những hình dạng tùy theo ý muốn, đồng thời cũng chắt bỏ chất lỏng còn sót lại.

Thế là ta đã có miếng pho mát ngon miệng. Loại pho mát này chưa ngấu, dễ hư nên cần được để trong tủ lạnh và chỉ dùng trong dăm ngày.

Muốn có pho mát ngấu, phải lấy bột chất lỏng ra bằng muối rồi chế thêm vi khuẩn *Penicillium Camembert* (pho mát Camembert, Brie), vi khuẩn *Penicillium Roquefort* (pho mát Roquefort, Blue

cheese), *Propionibacterium shrmanii* cho Swiss pho mát, *Brevibacterium linens* cho pho mát Brick...

Quý bà nội trợ có thể làm pho mát tươi tại nhà như sau:

-Đun 1 lít sữa nóng 60%^oC, hòa cùng 200ml sữa chua, nhẹ khuấy cho đều để tránh cháy dưới đáy, rồi ủ nóng trong nồi cơm hay đặt cạnh lò sưởi khoảng 8giờ cho sữa đông thành sữa chua.

-Dùng dao rọc sữa chua theo ô cỡ nhỏ.

-Đun sữa chua nóng lại 60%^oC, ủ tiếp 2-3 giờ để sữa chua tách nước.

-Gói hỗn hợp trên với 1 tấm vải màn, treo cho ráo nước.

-Nếu muốn pho mát khô hơn, thì đè thêm vật nặng lên.

-Để trong tủ lạnh vài giờ đến khi khô hoàn toàn.

-Thêm mùi vị cho pho mát, cất trong tủ lạnh ăn dần.

Chế biến pho mát là phương thức giúp chúng ta chuyển một thực phẩm dễ hư là sữa, sang một thực phẩm ít bị hư hơn và đồng

thời cũng là cách để dành sữa dưới dạng có thể giữ được lâu.

Các loại pho mát:

Pho mát được phân loại theo nhiều cách. Pho mát tươi như cream, cottage cheese và pho mát ngấu như Cheddar, Swiss, Camembert, Gorgonzola.

Thông thường nhất là phân loại tùy theo sự cứng mềm hoặc độ ẩm của pho mát:

Pho mát mềm như Cottage, Ricotta, Impasta, Neufchatel, cream; Mềm trung bình như Morazella, Blue, Camembert, Pizza, Edam, Swiss, Cheddar, Provolone;

Cứng như Dry Ricotta, Mysost, Romano, Parmesan. Đó là pho mát tự nhiên (natural cheeses) trực tiếp từ sữa.

Còn loại pho mát chế biến (processed cheese) làm bằng cách pha trộn trong hơi nóng một vài loại pho mát tự nhiên. Pho mát chế biến có thể để dành lâu ngày và thường là mặn hơn pho mát tự nhiên.

Và giả pho mát (Imitation cheeses) do chất đạm của sữa và dầu thực vật tạo thành. Vì là giả nên pho mát này rẻ hơn, ít chất dinh dưỡng và có chỉ có 10% cholesterol so với các pho mát khác.

nhóm A là trung bình.

Khi mua cũng nên để ý tới cách trình bày : Pho mát cắt thành viên nhỏ, sợi hoặc miếng mỏng thường đắt hơn cục to. Pho mát đựng trong vật chứa lớn rẻ hơn trong vật chứa nhỏ. Mua vừa đủ dùng trước khi hết hạn, mất hương vị.

Pho mát mềm như cottage, cream cheese rất mau hư. Nhiều loại pho mát ghi rõ số lượng muối và chất béo.

Khi mua, lựa pho mát bày trong ngăn tủ lạnh, coi kỹ ngày bán và ngày tiêu thụ; không mua loại bị mốc meo, ngoại trừ khi meo là thành phần cấu tạo của pho mát như blue cheese.

Về nhà nên cất pho mát vào tủ lạnh, gói kín để khỏi khô. Cất gói cẩn thận, pho mát rắn có thể để dành sáu tháng, còn pho mát mềm nên dùng trong vòng một tuần.

Pho mát khối đặc có thể mọc mốc meo ở phía ngoài nhưng sau

khi gọt bỏ meo, vẫn còn dùng được.

Dinh dưỡng:

Pho mát giữ nguyên được các chất dinh dưỡng từ sữa đã sản xuất ra chúng: chất đạm với các amino acid cần thiết, ít chất béo và cholesterol hơi cao. Chất đạm trong pho mát là cô đọng từ sữa mà ra cho nên rất phong phú và được coi như có thể thay thế cho thịt.

Hầu hết pho mát có nhiều sinh tố A. Calci và phospho có nhiều trong pho mát rắn, ít trong pho mát mềm. Pho mát cũng là nguồn cung cấp riboflavin quan trọng.

Trung bình 30gr pho mát cung cấp 100 calori, 180mg calci, 8gr chất béo, 9gr chất đạm.

Chất béo làm pho mát có hương vị hấp dẫn đặc biệt nhưng cũng gây ra vài không tốt cho sức khỏe. Ngày nay có pho mát ít chất béo hoặc pho mát làm từ sữa đậu nành.

Pho mát được ăn chung với sà lách, bánh mì hoặc để nấu.

Pho mát thường được dùng như món ăn chơi hoặc trộn lẫn với thực phẩm khác như đậu, rau, mì sợi, bánh mì, chứ không dùng làm món ăn chính, mặc dù có nhiều chất dinh dưỡng.

Khi nấu với món ăn khác, cần đun nhỏ lửa và trong thời gian ngắn để chất đạm không cứng, dai đồng thời cũng để chất béo không thoát ra ngoài. Chẳng hạn khi làm trứng ốp la với pho mát thì phủ pho mát trên trứng đã chiên chín.

Vài điểm cần lưu ý

Bộ Canh
Nông Hoa Kỳ
đã phân định
giá trị của các
loại pho mát
Swiss và
Cheddar, căn
cứ trên hương
vị, cấu trúc và
hình dáng bên
ngoài. Nhóm
AA là tốt nhất,

a-Một vài loại pho mát như Cheddar, Swiss, Rocquefort có thể bảo vệ răng khỏi bị sâu. Pho mát kích thích nước miếng tiết ra để trung hòa acid do vi sinh vật trong miệng tác dụng trên thức ăn kẹt trong răng. Acid này ăn mòn men răng, khiến răng mau hư. Calci và phosphore trong pho mát cũng giúp răng chắc bền hơn.

b-Bác sĩ thường khuyên người bị cao huyết áp, cao cholesterol, nặng quá ký không nên ăn nhiều pho mát vì có nhiều chất béo và muối sodium.

c-Bị dị ứng với Penicillin không nên ăn blue cheese vì pho mát này được làm với tác dụng của nấm penicillin.

d-Pho mát có nhiều tyramine, một hóa chất làm động mạch co thắt và có thể gây ra cơn cao máu bất thình lình, nhất là ở bệnh nhân dùng thuốc trị trầm cảm dạng ức chế monoamine oxidase inhibitors (MAO inhibitor).

Tyramine có nhiều trong các loại pho-mát Camembert, Cheddar, Roquefort, Blue; rất ít trong Cottage, cream cheese.

đ-Nhiều loại pho mát có rất ít hoặc không có đường lactose, rất thuận lợi cho người không tiêu hóa được đường này.

e-Pho mát có nhiều calci sẽ là món ăn tốt cho bệnh nhân bị loãng xương.

Trên đây là nói về món ăn pho mát, một món ăn ngon, bổ dưỡng. Pho mát rất phổ biến khắp thế giới, nhất là ở nước Pháp với hàng trăm loại khác nhau. Cứ mỗi mùa trong năm thì họ lại sản xuất một loại pho mát riêng cho thời gian đó để dân chúng thưởng thức.

Pho mát cũng đã đi vào văn học Pháp quốc qua bài thơ ngụ ngôn của văn hào La Fontaine. Bài thơ mang nhiều ý nghĩa xử thế, khuyên đời.

“Một bác quạ đen đậu trên cành cây cao, miệng đang nhâm nhi miếng pho mát thơm phức. Chú Cáo lém lỉnh đói bụng đi qua, nhìn thấy miếng pho mát mà thèm nhỏ dãi. Y bèn “tán dương”: Sao mà bác nom quá lộng lẫy đẹp hình đẹp dáng. Giá kể bây giờ mà bác cất tiếng hát thì thiên thần cũng phải ngưng mọi công việc, lắng nghe giọng hát Phượng Hoàng khu vực. Khoái quá, quạ bèn lánh lốt nhả ngọc phun châu. Vừa mở miệng, miếng pho mát rơi tọt xuống đất. Cáo ta bèn đớp vội miếng pho mát, ngấu nghiến ăn, tặc lưỡi khen ngon. Rồi lên mặt dạy đời. Là hãy đề phòng những kẻ nịnh bợ, khen mình quá lố kéo mà lại thiệt vào thân. Quạ ta tiu nghỉu, chịu trận, xấu hổ, lủi thủi vỗ cánh bay xa”.

Pho mát cũng được nêu ra trong một tác phẩm ngắn nhưng nhiều ẩn dụ về đời sống, về nhu cầu thay đổi, thích nghi: *Who Moved My Cheese* của bác sĩ Spencer Johnson. Nếu không chịu thay đổi thì sẽ bị hủy diệt chẳng khác chi cứ tiếp tục ăn miếng cheese đã bắt đầu mốc meo, có mùi chua ôi. Cuốn sách cho nhiều bài học đáng để đối phó với tình huống khó khăn, mang lại hạnh phúc, bình an •

CHUYỆN CỦA LÍNH

• Trung úy hỏi đơn vị:

- Trước khi nhập ngũ, trong số các anh, ai từng uống rượu?

Rụt rè mãi, cuối cùng binh nhì Hùng mới bước ra khỏi hàng.

- Tốt lắm! Anh đi uống rượu với tôi đi. Còn tất cả đi nhỏ cỏ.

• Binh nhất hỏi:

- Trung sĩ, cá sấu không thể bay được, đúng không?

- Tất nhiên. Nhưng đưa nào nói với anh cái điều ngu ngốc kia?

- Thiếu tá...

- Vậy à, tôi quên mất đấy. Tất nhiên cá sấu bay được chứ. Nhưng nó bay rất thấp, thấp lắm lắm.

• Một sĩ quan ngành quân y đến thăm trại lính và hỏi một anh tiểu đội trưởng:

- Các anh xử lý thế nào để nước có thể uống được?

- Đầu tiên chúng tôi lọc.

- Tốt! Rồi sau đó?

- Chúng tôi đun sôi.

- Khá lắm. Kế đó các bạn làm gì?

- Để tránh mọi nguy cơ, chúng tôi uống bia.

Tổng Lãnh Sự Hoa Kỳ Tại VN Nhắc Nhở

KHI MỘT CÔNG DÂN HOA KỲ BỊ BẮT, BỊ GIAM GIỮ TẠI VIỆT NAM

Chúng tôi muốn nói ngay rằng một trong những ưu tiên hàng đầu của Bộ Ngoại giao và Phái đoàn Hoa Kỳ tại Việt Nam là hỗ trợ công dân Hoa Kỳ bị giam giữ. Bộ Ngoại giao cam kết đảm bảo sự đối xử công bằng và nhân đạo đối với công dân Hoa Kỳ bị giam giữ ở nước ngoài. Chúng tôi sẵn sàng hỗ trợ công dân bị giam giữ cũng như gia đình của họ trong phạm vi thẩm quyền của chúng tôi theo luật pháp quốc tế, quốc nội và luật pháp nước sở tại.

Hỗ trợ lãnh sự cho các tù nhân Hoa Kỳ

Khi công dân Hoa Kỳ bị bắt giữ tại Việt Nam, ban đầu họ có thể bị hoang mang và mất phương hướng. Họ có thể rơi vào một môi trường lạ lẫm và không quen với ngôn ngữ, tập quán và hệ thống pháp luật địa phương. Do đó, chúng tôi có thể:

- Cung cấp danh sách luật sư nói tiếng Anh
  - Liên hệ với gia đình, bạn bè, chủ lao động của công dân Hoa Kỳ bị bắt giữ (với sự cho phép bằng văn bản của họ và theo Đạo luật quyền riêng tư năm 1974).
  - Thăm thường xuyên công dân Hoa Kỳ bị giam giữ và cung cấp sách báo hoặc thuốc bổ nếu phù hợp.
  - Đảm bảo nhân viên trại giam cung cấp chăm sóc sức khỏe phù hợp.
  - Theo yêu cầu, đảm bảo trại giam cho phép các chức sắc tôn giáo theo lựa chọn của người bị giam được đến thăm.
  - Thiết lập Quỹ Dịch vụ công dân (OCS Trust), nếu cần thiết, để gia đình và bạn bè có thể chuyển tiền cho công dân Hoa Kỳ bị giam giữ.
- Nhưng chúng tôi không thể:
- Đưa công dân Hoa Kỳ ra khỏi tù.
  - Tuyên bố trước tòa về việc một người có tội

hoặc vô tội.

- Tư vấn pháp lý hoặc đại diện cho công dân Hoa Kỳ trước tòa.
- Làm người phiên dịch hoặc thông dịch chính thức.
- Chi trả các loại phí pháp lý, y tế và các chi phí khác.

Đạo luật Quyền riêng tư năm 1974

Đạo luật về Quyền riêng tư (Privacy Act) năm 1974 nghiêm cấm Viên chức Lãnh sự Hoa Kỳ tiết lộ thông tin về công dân Hoa Kỳ nếu không có sự đồng ý bằng văn bản của họ, trừ một số trường hợp quy định trong Đạo luật. Công dân Hoa Kỳ có thể điền tờ Miễn áp dụng Đạo luật Quyền Riêng tư (Privacy Act Waiver) cho phép Viên chức Lãnh sự thay mặt họ liên hệ với những người liên quan và chia sẻ thông tin.

Xin lưu ý rằng chúng tôi sẽ luôn cố gắng cung cấp tờ Miễn áp dụng Đạo luật quyền riêng tư (Privacy Act Waiver) cho công dân Hoa Kỳ bị giam giữ để họ cho phép tiết lộ thông tin cho gia đình và bạn bè, nhưng chúng tôi không thể ép buộc họ điền và nộp tờ này trong bất kỳ hoàn cảnh nào. Nếu không có tờ Miễn áp dụng Đạo luật quyền riêng tư đã được ký tên thì về mặt pháp luật chúng tôi không thể cung cấp bất kỳ thông tin nào cho gia đình và bạn bè của công dân Hoa Kỳ, kể cả về việc họ bị bắt giữ.

Pháp luật Việt Nam

Khi ở Việt Nam, quý vị thuộc thẩm quyền pháp luật của Việt Nam. Việc có quốc tịch Hoa Kỳ sẽ không giúp quý vị tránh bị bắt giữ hoặc khởi tố. Nếu quý vị vi phạm pháp luật địa phương, kể cả khi không ý thức được, quý vị cũng có thể bị bắt giữ, trục xuất hoặc phạt tù.

Các hình phạt đối với việc tàng trữ, sử dụng và buôn bán chất cấm tại Việt Nam là rất nặng và những người bị phạt tù có thể đối diện với án phạt tù và nộp phạt rất cao, bao gồm cả án tử hình.

Cảnh sát có những đợt truy bắt tại các cơ sở giải trí ban đêm mà họ nghi ngờ tham gia vào việc buôn bán chất cấm, và trong những đợt truy bắt này tất cả người có mặt đều phải bị xét nghiệm chất cấm tại đồn cảnh sát. Việc xét nghiệm dương tính, bất kể khi đã dùng ở Việt Nam hay trước khi nhập cảnh, đều có thể dẫn tới việc khởi tố hình sự.

Ở Việt Nam, quý vị có thể bị đưa đi thẩm vấn nếu không có giấy tờ tùy thân như hộ chiếu hoặc bản sao thị thực. Lái xe khi có nồng độ cồn gây tai nạn chết người có thể dẫn tới việc bắt giữ ngay lập tức.

Đánh bạc được chính phủ kiểm soát chặt chẽ và các cá nhân hoặc doanh nghiệp tổ chức sòng bài hoặc cơ sở chơi bạc đều phải có giấy phép. Chính phủ Việt Nam xử lý rất nghiêm các trường hợp tổ chức hoặc chơi bạc mà không được cấp phép. Hiện có một số công dân Hoa Kỳ đã bị phạt từ ba đến năm năm tù vì chơi bạc bất hợp pháp.

Mặc dù hàng giả và hàng nhái thịnh hành ở nhiều nước, chúng vẫn có thể là bất hợp pháp theo luật pháp địa phương. Quý vị cũng có thể bị phạt hoặc tịch thu chúng sau khi quay về Hoa Kỳ. Quý vị có thể xem trang web của Bộ Tư pháp Hoa Kỳ để biết thêm thông tin.

Ngoài ra, một số luật của Việt Nam có thể được áp dụng để khởi tố ở Hoa Kỳ bất kể luật pháp địa phương. Quý vị có thể bị khởi tố ở Hoa Kỳ nếu tham gia vào hành vi quấy rối tình dục với trẻ em hoặc tuyên truyền nội dung khiêu dâm trẻ em ở nước ngoài bất kể việc hành vi này có được cho là hợp pháp theo luật pháp nước đó hay không.

Việt bắt giữ và tiến trình pháp lý

Thông báo về việc bắt giữ tại Việt Nam: Nếu quý vị bị bắt hoặc giam giữ, hãy yêu cầu cảnh sát hoặc viên chức ở trại giam thông báo ngay cho Đại sứ quán hoặc Tổng Lãnh sự quán Hoa Kỳ. Chúng tôi biết các cơ quan chức năng của Việt Nam thường có sự chậm trễ trong việc thông báo cho Đại sứ quán hoặc Tổng lãnh sự và trì hoãn

tiếp xúc lãnh sự đối với những người bị giam giữ tới một vài tuần. Các cơ quan của Việt Nam thường xuyên không thông báo hoặc cho phép thăm lãnh sự kịp thời cho Đại sứ quán hoặc Tổng lãnh sự quán Hoa Kỳ khi công dân Hoa Kỳ bị giam giữ mặc dù chúng tôi đã cố gắng hết sức để được đi thăm công dân Hoa Kỳ, việc đi thăm vẫn có thể bị chậm tới vài tuần.

Xin lưu ý là nếu quý vị nhập cảnh Việt Nam bằng hộ chiếu không phải của Hoa Kỳ thì Chính phủ Việt Nam sẽ có các trách nhiệm thông báo và tiếp xúc lãnh sự khác đối với Đại sứ quán hoặc Tổng Lãnh sự quán Hoa Kỳ. Xin lưu ý là hệ thống pháp lý Việt Nam cho phép các giai đoạn điều tra kéo dài dẫn tới việc thời gian bị giam giữ trong giai đoạn trước khi xét xử cũng bị kéo dài, một số trường hợp điều tra có thể lên tới hàng năm mà không có sự giải thích.

Hai quốc tịch:

Việc có hai quốc tịch được chính phủ Việt Nam chấp nhận trong một số, nhưng không phải tất cả, tùy hoàn cảnh. Tuy nhiên, những người có hai quốc tịch cần lưu ý rằng Việt Nam sẽ dành ưu tiên cho quốc tịch Việt Nam. Trong những trường hợp này, Đại sứ quán và Tổng lãnh sự quán có thể *bị hạn chế cung cấp các dịch vụ lãnh sự cho công dân Hoa Kỳ bị giam giữ*. Công dân Hoa Kỳ có hai quốc tịch trong đó có quốc tịch Việt Nam nên liên lạc với chính quyền địa phương hoặc xin trợ giúp pháp lý để biết xem luật pháp địa phương ảnh hưởng đến tình trạng pháp lý của họ ra sao. Muốn biết thêm thông tin về luật pháp đối với quốc tịch Việt Nam và các vấn đề pháp lý khác, xin vào trang web của Đại sứ quán Việt Nam •

**HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
GIÚP LÀM THỬ TỤC
THI NHẬP TỊCH HOA KỲ**

**Mọi chi tiết xin liên lạc:
Chương trình Nhập Tịch**

• 7 7 3 7 2 8 3 7 0 0

Truyện thời sự của Nhà Văn NGUYỄN NGỌC HOA

ƯỚC LÀM TIẾN SĨ

Tháng Chín năm 1954, mẹ chào vĩnh biệt nội rồi dẫn ba đứa con – anh Quang mười tuổi, tôi sáu tuổi, và thằng Sang ba tuổi – rời làng quê Quảng Bình đi di cư vào Nam. Tàu cập bến Ìa Nẵng, chúng tôi sống trong trại tạm cư vài tuần thì mẹ tìm ra người em họ của cha để tá túc; o Nậm có chồng làm trung sĩ Công binh và theo chồng rời làng đã lâu. Trong căn nhà mái tôn chật chội của trại gia binh, bốn mẹ con ở chen chúc với o dưỡng và hai cô con gái. Vài tuần sau tôi ngã bệnh. Lúc đầu mẹ xúc dầu trà, cho uống Tiêu Ban Lộ, nhờ người chích lễ, mời thầy lang đến xem mạch và nấu nước xông. Về sau thấy bệnh tôi càng ngày càng nặng, mẹ và O Nậm mời thầy lang đến xem mạch. Thầy nói bệnh thương hàn và cho toa hốt thuốc. Mẹ sắc thuốc cho tôi uống nhưng uống vào tôi lại nôn ra và nằm sốt mê man. Hôm ấy, tôi lơ mơ tỉnh lại nghe mẹ khóc thành tiếng.

“Con ơi, con đừng bỏ mẹ mà đi!”

Tinh thần tôi tỉnh táo nhưng mình và tay chân cứng đờ; bán chân lạnh buốt và cơn lạnh lan dần lên thân mình. Bức màn đen dần dần che khuất thị giác, trước mắt tôi là khoảng không. Đột nhiên, một khuôn mặt quen thuộc hiện ra; anh Đồng nhìn tôi mỉm cười,

“Thằng Bé, mi chưa chết được mô!” “Thằng Bé” là tên gọi ở nhà của tôi.

Anh Đồng là anh họ tôi và mặc dù đã tứ tuần nhưng vai vế ngang hàng với tôi nên gọi mẹ bằng *mự* (thím) và nội bằng *ông*. Anh là người lớn duy nhất chịu kiên nhẫn nói chuyện với *thằng Bé* và cười đã lã cho xuôi chuyện khi bị tôi hỏi những câu kỳ quặc anh không trả lời được. Anh là người đã vác rương cho mẹ và đỡ anh em tôi lên “tàu há môm” đi di cư. Như ở ngoài làng, anh vỗ vai tôi

và từ tốn kể chuyện xưa chuyện xưa.

Ngày trước ông sơ (ông nội của ông nội) tôi và ông trưởng tộc họ Trần cùng *thương* cô gái đẹp nhất làng, nhưng gia đình cô nhận lời cầu hôn của họ Nguyễn và trở thành bà sơ tôi. Từ đó hai họ luôn luôn bất hòa. Hai đời sau, nội và ông họ Trần tranh nhau mua một thửa đất để nơi rộng nghĩa trang gia tộc; một lần nữa họ Nguyễn lại thắng. Ông họ Trần cả giận, rửa, “Mồ mả họ Nguyễn chôn nhầm *ngutu* mạch - mạch con bò- dốt nát truyền đời.”

Con cháu họ Trần có tiếng học giỏi và thành đạt. Cùng lứa với cha, bên họ Trần có một kỹ sư và một linh mục, trong khi cha chỉ đậu tới *diplôme* (bằng Trung học Đệ nhất cấp). Anh Đồng vỗ nhẹ trên vai tôi.

“Thầy Trình nói *mi* thông minh sáng láng hơn người nên lâu *ni* cả họ đặt hết hy vọng vô *mi*. Ông bà mình biểu *tau* về bắt *mi* sống lại.”

“Để mần chi?” hồn tôi hỏi.

“Mai mốt học giỏi hơn họ Trần cho tổ tiên hết nhục nhã.” anh bắt hồn tôi hứa và lập đi lập lại. “*Tui* học giỏi; *tui* phải sống.”

Anh Đồng nói sao hồn tôi nghe vậy chứ đối với thằng Bé, đi học có khác gì đi chơi lang bang trong xóm đầu. Hồi đó, thằng Gái (tên gọi ở nhà của anh Quang) là cháu đích tôn nối dõi tông đường được nâng như trứng, hứng như hoa nên tám tuổi mà không chịu đi học, mẹ và nội nói thế nào cũng không nghe. Rồi nội tìm ra giải pháp, “Bắt *thằng Bé* đi học với hấn cho có bạn.” Tôi gượng gạo bằng lòng, nhưng phải được ôm theo con gà cứng bỏ vào cái lồng nhỏ xếp thành hình quai vạc.

Ngày vào học trường làng, tôi chưa tới bốn tuổi. Thầy giáo – thầy Trình – không thêm ghi tên vào

sổ và miễn cưỡng cho tôi bài vở cốt để tôi khỏi làm rộn các trò khác. Học và làm bài xong, tôi tự động ra sân chơi một mình và đợi con Chắt đem đồ ăn vặt giữa buổi của mẹ tới; nó là cháu nội duy nhất của anh Đồng và cùng tuổi với thằng Gái. Trước ngày chúng tôi đi di cư, thầy Trình đến gặp mẹ cho biết thằng Gái học ngang với lớp ba (lớp 3) và tặng tôi cuốn Toán học Lớp Nhất (lớp 5) của Trần Tiểu thầy gửi mua trong Huế,

“Thằng Bé đã học hết sách của *tui*; cả năm *ni tui* cho hấn bài riêng không có trò *mô* hiểu tới.”

Tôi không chết, dần dần tỉnh lại. Một tuần sau hết sốt và bắt đầu ăn trả bữa. Tôi giữ kín câu chuyện lúc “lâm chung” vì có nói cũng không ai thèm nghe. Gần nửa thế kỷ sau, tôi có dịp về Quảng Bình gặp lại con Chắt, lúc ấy là một bà già tàn tật. Nó cho biết anh Đồng bị Việt Cộng sát hại ngay sau khi tiếp thu làng vì anh không chịu “học tập” để đấu tố nội. Như thế, anh đã qua đời trước thời điểm tôi “hấp hối” ở Đà Nẵng.

Lớn lên, tôi hầu như luôn luôn gặp may mắn trong việc học hành thi cử, học tôi đứng đầu lớp, và thi tôi đậu đầu bảng nên mẹ nói tôi có “quối nhờn” phò họ. Tôi đậu kỹ sư điện và hãnh diện là người đầu tiên trong dòng họ tốt nghiệp đại học, nhưng vẫn biết mình chưa theo kịp họ Trần. Rồi cuộc đời dun rũi khiến tôi học lên tiến sĩ kỹ sư. Mùa xuân 1975, tôi học xong mọi môn học đòi hỏi và hoàn thành luận án về truyền sóng điện từ, nhưng phải bỏ nước ra đi, không kịp trình luận án.

Ước vọng của tổ tiên, tôi vẫn nhớ. Nhưng so với niềm đau mất nước và những mất mát lớn lao khác, hụt cơ hội đậu tiến sĩ là chuyện nhỏ.

Đầu thập niên 1980, tôi phụ trách mục “Đố Vui Để Chọc” của tạp chí Xxxx Việt ấn hành ở Toronto, Gia Nã Đại do Bảo bạn tôi chủ trương, và thường ghé lại Toronto để tiếp tay với các bạn Xxxx Việt.

Trong một chuyến viếng thăm, tôi nghe Bảo nói chuyện “Tiến sĩ CETA” (người Việt đọc là “xê-ta”) Cung Thái Giao mà báo chí Việt ngữ đang thắc mắc. CETA là chương trình huấn nghệ của Đạo luật Bao quát về Nhân dụng và Huấn nghệ năm

1973 nhằm cung cấp việc làm từ 12 đến 24 tháng cho những người lợi tức kém hay bị thất nghiệp dài lâu. Trong thời gian huấn nghệ, người tập việc trong hãng xưởng được trả lương như nhân viên thực thụ, nhưng chính phủ liên bang hoàn trả lại số tiền đó cho chủ.

Ngày ở Ban Mê Thuột, tôi đã nghe tiếng giáo sư Giao dạy Việt văn ở trường trung học La San K’Buôn Ban Mê Thuột. Mặc dù không có bằng Tú tài I, ông được học sinh và các *frère* quản đốc kính trọng và yêu mến vì dạy hay và ăn nói lưu loát. Nhờ khéo giao tế, ông xoay sở đổi về dạy trường La San Taberd Sài Gòn; ngoài giờ dạy, được giao thêm công việc trong tờ báo và cơ sở ấn loát của tòa Tổng Giám mục Sài Gòn; và từ đó bước vào nghề viết báo viết văn. Ông là đồng tác giả bút ký lịch sử nổi tiếng *Làm Thế Nào Để Lật Đổ Một Nền Cộng Hòa* xuất bản năm 1971.

Sang Hoa kỳ định cư ở Silver Spring, Maryland thuộc vùng ngoại ô Hoa Thịnh Đốn, Giao thường gửi bài bình luận thời sự hay biên khảo đăng trên các báo Việt ngữ, trong số đó có Xxxx Việt. Gia đình ông “ăn *welfare*” (nhận trợ cấp của chính phủ), ông phải theo chương trình CETA. Không ai biết ông học nghề gì trong 18 tháng huấn nghệ, nhưng sau đó người ta thấy ông bắt đầu thông vào các bài biên khảo, dưới dạng phụ chú, tham chiếu luận án tiến sĩ có đề tài “Vai trò của thương buôn người Hoa trên thị trường lúa gạo Việt nam 1865 - 1965” với tên ông là tác giả. Ông không tự nhận mình có bằng Tiến sĩ, nhưng khi đăng bài, tờ báo nhận biết và trình trọng giới thiệu tác giả là Tiến sĩ Cung Thái Giao. Ngay cả khi in sách, ông cũng

không trực tiếp nhận mình có bằng Tiến sĩ mà trích đoạn bài báo gọi ông là “Tiến sĩ” để in lại ở bìa sau.

Bảo đưa cho tôi xem phụ chú cuối bài viết mới nhất của Giao trên Xxxx Việt,

[12] *Giao, Cung The. 1980. The Role of the Chinese Merchants in VN's Rice Market 1865 - 1965. Ph.D. thesis, Georgetown University, Columbia.*

Trước cặp mắt chờ đợi của Bảo, tôi cười khà khà,

“Tôi đã gặp thằng bạn cũ bỏ học đi lính trước khi học hết đệ ngũ [lớp 8] mà sang đây lớn lối xưng có bằng Cử nhân Văn khoa. Rồi có ông thượng sĩ già oai phong vỗ ngực xưng là đại tá. Nay có thêm ông ‘Tiến sĩ CETA’ nói không có sách, mách không có chứng. Chỉ cần đọc cái phụ chú này, tôi dám chắc người viết nó chưa bao giờ đặt chân đến trường đại học Mỹ.”

“Thật không?” Bảo nóng lòng.

“Này nhé, trước hết là chữ ‘Việt Nam’ bị viết tắt thành ‘VN.’ Đối với người Việt, đó là chuyện tự nhiên, nhưng đây là nhan đề của luận án tiến sĩ, viết tắt là lỗi lầm không thể tha thứ; một nhà khảo cứu người Mỹ muốn tìm hiểu đề tài luận án sẽ phải hiểu ‘VN’ là gì? Thứ hai, ông Giao dịch chữ ‘luận án’ từ tiếng Pháp ‘thèse’ ra tiếng Anh ‘thesis’ mà không biết ở đại học Mỹ, ‘thesis’ là luận án cao học; luận án tiến sĩ là ‘dissertation’! Thứ ba, cái đuôi dốt nát thò ra khi ông ta ghi trường Đại học Georgetown nổi tiếng nằm ở ‘Columbia,’ thay vì ‘District of Columbia.’ Người Việt quen dịch ‘D.C.’ thành ra ‘Quận Columbia,’ và ông ta cho rằng chữ ‘Quận’ không cần thiết nên bỏ đi và ghi địa điểm ‘Columbia’ không ai biết là cái gì hay ở đâu.”

Tôi quên bằng chuyện này cho đến đầu thập niên 1990, khi vụ “Mặt trận kiện báo chí” xảy ra. “Mặt trận” là Mặt trận Quốc gia Thống nhất Giải phóng Việt Nam, một tập hợp gồm một số tổ chức chính trị và võ trang, do cựu Phó Đề đốc Huỳnh Công Mai lập ra năm 1980 với mục đích khôi phục đất nước từ tay Cộng sản. Những năm đầu, được mọi người Việt tỵ nạn ủng hộ nhiệt thành, Mặt trận lập chiến khu ở Thái Lan và phát động “đấu tranh Ìong tiến.” Trong cuộc hành quân Đông tiến giữa năm 1987, ông Mai bị trọng thương và tự sát. Mặt

trận bắt đầu phân hóa, các viên chức cao cấp dấu kín tin ông Mai tuần tiết và tiếp tục gây quỹ kháng chiến, nhưng dùng tiền vào việc kinh doanh riêng.

Mùa thu 1990, ký giả Lê Tú của tạp chí Văn nghệ Tạp sự ở Hoa Thịnh Đốn và bà vợ bị bắn chết trước nhà tại Bailey Crossroads, Virginia. Trước đó, trong nhiều số báo liên tiếp, ông viết bài châm biếm và đả kích Mặt trận thậm tệ.

Tuy cục Điều tra Liên bang FBI và ty cảnh sát địa phương ra sức điều tra mà không tìm ra manh mối, Giao viết ba bài bình luận đăng trên Văn nghệ Tạp sự quy kết Mặt Trận là thủ phạm. Ông còn viết hồi ký ám chỉ nội bộ Mặt Trận rất lam nham, và sách được nhà xuất bản Vũ Nguyên ở Houston, Texas ấn hành. Bị chạm nọc, ba tay đầu não của Mặt Trận bèn thuê luật sư kiện Giao, chủ báo Văn nghệ Tạp sự, và chủ nhà xuất bản Vũ Nguyên về hành vi phỉ báng mạ lỵ, và đòi bồi thường \$550,000. Họ ỷ thế Mặt Trận và dùng tiền để dằn mặt ba nhà văn nhà báo nghèo mạt, và ngu xuẩn tin rằng sẽ thắng kiện trong môi trường tự do ngôn luận và tự do báo chí ở xứ này.

Cuối năm 1994, tòa Hòa giải Rộng Quyền quận Santa Clara ở San Jose, California xử vụ kiện. Giao là nhân chứng đầu tiên, ông nói tiếng Việt. Luật sư hỏi bằng tiếng Anh, thông dịch viên dịch ra tiếng Việt, Giao trả lời bằng tiếng Việt, và thông dịch viên dịch ra tiếng Anh cho quan tòa và bồi thẩm đoàn nghe.

Để hạ uy tín Giao, luật sư nguyên đơn căn vặn về bằng tiến sĩ lơ mơ của ông. Ông khai, “Tôi có bằng Tú tài Việt Minh năm 1953 và đỗ bằng Cử nhân Việt Hán năm 1967. Năm 1974, tôi học hàm thụ École Universelle de Paris của Pháp và đỗ bằng tiến sĩ. Cha mất sớm, gia đình nghèo, thuở bé tôi đi chăn trâu. Mẹ tôi buôn tảo bán tần nuôi tôi ăn học và mong tôi đỗ đến tiến sĩ. Tôi vừa học vừa đi làm vất vả và khi đạt mục đích, đem bằng tiến sĩ tới trước mộ mẹ, đốt cúng dâng bà.”

École Universelle (ảnh) chỉ là trường tư dạy nghề, không phải đại học, rất ít người biết tới. Trong khi quan tòa và bồi thẩm đoàn ngơ ngác không hiểu tại sao ông lại đốt bằng tiến sĩ, đám cử tọa người Việt cười thầm vì ông làm gì có bằng

tiến sĩ để mà đốt; vả lại, tín đồ Công giáo như ông đầu có lệ đốt vàng mã cúng người chết như người bên lương.

Sau khi bồi thẩm đoàn tuyên phán bên bị thắng, ông chép miệng tiếc rẻ, “Thế mà tớ quên mất, không khai luôn cái bằng tiến sĩ năm 1981 tại Mỹ cho chúng nó nể mặt.”

Giao giỏi hơn tôi ở chỗ ông đã hoàn thành ước vọng của mẹ ông.

Có điều, khó có ai chấp nhận lối đi ngang về tắt để đạt danh hiệu “Tiến sĩ” như thế! ●

Bài thơ Tháng Ba

Lời thơ chưa ngỡ cùng ai
 Mới vừa Tết, hết giêng hai mất rồi.
 Quanh thân cành đã đâm chồi
 Nụ hoa thành những quả rồi, còn non.
 Mùa Xuân dù vẫn đang còn
 Hạ về buồn nắng xanh rờn lá cây.
 Tiếng chim thỏ thẻ đâu đây
 Đàn ong kiếm mật vây đầy cánh hoa.
 Vẫn còn đó một tháng Ba
 Cho người ta gặp người và Tình yêu.

Nguyễn Đức Phúc

HỎI VÀ ĐÁP VỀ DI TRÚ

Hỏi: - Người thân của tôi sau cuộc phỏng vấn để xin cấp visa vào Mỹ đã bị từ chối. Hồ sơ bị từ chối theo điều khoản 221(g) của Luật Di trú và Nhập tịch (INA). Xin cho biết thêm chi tiết về điều khoản 221 (g) này là gì và thế nào?

Đáp: - Bị từ chối theo Điều khoản 221(g) có nghĩa là hồ sơ xin thị thực của bạn còn thiếu những thông tin cần thiết hoặc hồ sơ đó cần thêm thời gian nghiên cứu về hành chính.

1. Trong trường hợp bạn được yêu cầu nộp bổ sung thông tin, viên chức sẽ hướng dẫn cho bạn cách gửi thông tin đó. Khi đơn xin visa của bạn bị từ chối theo điều khoản 221(g), bạn sẽ nhận được thư thông báo về việc từ chối cấp visa kèm theo thông tin về tài liệu được yêu cầu bổ sung, nếu có.

Khi hồ sơ của bạn bị từ chối theo Điều khoản 221(g), bạn sẽ nhận được giấy từ chối (OF-194) thông báo về việc từ chối và bạn sẽ có 12 tháng tính từ ngày ghi trên giấy từ chối để nộp bổ sung các giấy tờ được yêu cầu mà không phải nộp đơn mới hay đóng lệ phí thị thực mới. Bạn cần làm theo đúng hướng dẫn trên giấy từ chối và nếu bạn không nộp các giấy tờ được yêu cầu trong vòng một năm, đơn xin visa của bạn bị hủy theo Điều khoản 203(g).

2. Viên chức lãnh sự phỏng vấn đương đơn cũng sẽ thông báo cho bạn vào cuối buổi phỏng vấn nếu đơn xin visa của bạn bị từ chối theo điều khoản 221(g) nghĩa là cần được giải quyết thủ tục hành chính. Thời gian giải quyết thủ tục hành chính sẽ khác nhau tùy theo từng trường hợp vì hồ sơ này cần tìm hiểu thêm.

Trước khi hỏi thăm về tình trạng giải quyết hành chính, đương đơn nên đợi ít nhất sau 180 ngày kể từ ngày phỏng vấn hoặc nộp tài liệu bổ sung

(Francis Khuc, BIA)

HẾT

Giải Mã

NAY LẠI

GIẢI ẢO

• ĐỖ VĂN PHÚC

Năm ngoái, sau vài bài góp ý, hai chữ “**giải mã**” đã biến mất trên những chương trình thời sự thực hiện qua hệ thống YouTube và trang truyền thông xã hội. Xin cảm ơn và hoan nghênh tinh thần phục thiện của các vị.

Nhưng hiện nay vẫn còn hai chữ “**Giải Ảo**” xuất hiện thường xuyên trên một channel thời sự thế giới trên Facebook hay

YouTube.

Trước hết, **ẢO** là gì?

Ảo là thứ không có thật (false), là thứ do tưởng tượng ra (imaginary), hay do xảo thuật, kỹ thuật âm thanh, ánh sáng tạo ra để làm cho người khác tưởng là thật (magic).

Có những chữ thường nghe như: ảo ảnh, ảo tưởng, ảo tượng, ảo giác, ảo mộng vân vân. Trong toán học có số ảo (imagery number) viết ký hiệu là “i” (I ngắn) mà bình phương của nó là -1 (một số âm): $i^2 = -1$. Đó là một số số hư cấu, không có thật. Vì bình phương của hai số, dù âm hay dương, thì kết quả luôn là một số dương. Ví dụ: $2^2 = 4$, $-3^2 = 9$.

Ban đầu, số ảo được đặt ra, có vẻ vô dụng. Về sau, các nhà toán học áp dụng được vào các công thức tính toán dòng điện xoay chiều.

Các ví dụ về *ảo*:

1.- Những người lữ hành trên sa mạc, do sức nóng nung người và do khát nước quá độ; tâm lý bị ảnh hưởng, vào lúc tuyệt vọng nhất có khi nhìn thấy phía trước một hồ nước xanh mát. Thực ra đó chỉ là **ảo ảnh**; không có hồ nào, mà chỉ là các đồi cát trùng điệp.

2.- Khi lái xe trên xa lộ dưới cơn nóng trên 100 độ, chúng ta bị **ảo giác**, thấy những phong cảnh phía trước như lay động trong làn hơi nóng dày đặc.

3.- Khi đi xem nhà ảo thuật David Copperfield, chúng ta thấy một cô gái đẹp bị cửa làm hai hay cảnh chiếc xe hiện ra rồi biến mất trong tích tắc trên sân khấu. Đó là do **ảo thuật**.

4.- Vì thương yêu và tương tư quá mức, anh X. đêm nào cũng bị **ảo mộng**; h chợp mắt cũng mơ thấy cô Y đến bên mình.

5.- *Karl Marx và những người Cộng Sản nuôi **ảo tưởng** xây dựng “Thế giới Đại đồng” là xã hội hoàn toàn bình đẳng, không ai cai trị, không ai bóc lột ai!*

Dùng khoa học, lý luận để giải thích những hiện tượng trên, cho người ta biết rằng những thứ đó không hề là sự thật. Đó mới gọi là “**Giải Ảo**.”

Còn khi nói về những biến cố xảy ra trên thế giới, là những việc xảy ra thật chứ không phải tạo ra ảo giác, ảo tưởng để phải cần giải ảo!

Đúng ra, chỉ là loan tin, bình luận và giải thích để thánh giả, độc giả hiểu tường tận nguyên nhân, diễn biến và thêm phần nhận định mà thôi. Không có gì là **giải ảo**.

Nhân đây, cũng xin nhắc qua vài chữ mà một đàn anh của tôi làm

chủ bút báo Người Việt Illinois đề nghị tôi lên tiếng:

1. Đó là chữ **Giông** mà nhà văn Vũ Trọng Phụng dùng trong tựa đề cuốn truyện *Giông Tố*, mà đúng ra phải viết là “**Dông Tố**.”

Tự điển Việt Nam chỉ có chữ “**Giông**” theo nghĩa *điều xui xẻo*; còn khi dùng trong vấn đề thời tiết, thì đó là chữ “**Dông**” là *dông bão, dông tố*. Vàng, chính xác là **DÔNG TỐ**.

Sông Định Mệnh và nhà văn Nhật Tiến cũng viết *Tặng Phẩm của Dòng Sông*.

Do những bài viết góp ý, phân tích về chữ nghĩa, ông bạn Nguyễn Gia Quốc của Hội Nhà Báo Độc Lập ưu ái tặng cho tôi hĩnh danh “ông Chechu.” Chechu là Chê Chử đấy!

Theo ông, tôi là người chẻ chữ ra làm tư để tìm cái sai như người ta vạch lá tìm sâu ấy mà!

Tôi không biết việc chẻ chữ của tôi là tốt hay là xấu? Nhưng nếu là để đóng góp vào việc bảo tồn sự trong sáng của tiếng Việt thì tôi sẽ vẫn cứ tiếp tục công việc của mình.

Tôi cũng từng sai dù đã cầm bút nhiều thập niên. Vì là dân miền Trung, tôi cũng từng viết sai dấu hỏi ngã trong rất nhiều bài trước đây.

Tôi cũng viết lầm lẫn nhiều chữ như các chữ “che dấu” mà đúng ra là “*che giấu*”. Tôi cũng từng vội vã phê phán nhiều chữ mà tôi chưa hề nghe tới nên cho rằng sai. Nhưng tôi biết câu tiến, phục thiện.

Được ai chỉ điều sai, tôi biết ơn họ và tìm tòi thêm thật kỹ cho đến khi biết chắc chắn đúng/sai. Thường, sau khi viết xong một bài, tôi luôn gửi cho nhiều bạn bè hỏi ý kiến nhờ tìm lỗi chính tả, văn phạm và ngay cả ý tưởng trước khi gửi ra công luận.

Vì thế, tôi xin quý vị tha thứ và không cho rằng tôi “chẻ chữ” để nhằm đả kích ai!•

Dông

Dông. Con mưa gió to : *Trời nổi cơn dông.*
Dông tố. Mưa to gió lớn : *Lũ khi dông tố phũ-phàng (K).*

Giông

Giông. Nói gặp cái gì mà thành ra điềm không may về sau : *Đầu năm rạ ngô gặp giông, hay giông cả năm.*

2. Cũng như chữ **Dòng** khi dùng trong các chữ *dòng sông, dòng giống, dòng dõi, dòng họ*...

Chữ **Giông** không tìm thấy trong tất cả các cuốn tự điển của Hội Khai Trí Tiến Đức, Huỳnh Tịnh Của, Lê Văn Đức & Lê Ngọc Trụ, Nguyễn Đình Hoà, Trần Văn Kiệm. Các học giả nổi tiếng như Dương Quảng Hàm, Bùi Kỷ, Trần Trọng Kim, Đào Duy Anh, Hoàng Xuân Hãn, Trần Trọng San... cũng viết “*dông*”. Nhưng vẫn có vài nhà văn trong Tự Lực Văn Đoàn ngày trước như Nhất Linh đã viết *Giông Sông Thanh Thủy*; Tú Mỡ, Thạch Lam cũng viết “*Giông nước ngược, Theo giông*.” ngoại trừ Doãn Quốc Sỹ (rể của Tú Mỡ) đã viết *Dông*

Dông

Dông. 1. Đường nước chảy : *Dông nước, dông sông, dòng nước mắt v. v. — 2. Một nhánh, ở chung một gốc mà ra : Dòng họ, dòng quan, dòng đạo v. v. — 3. Theo một chiều thẳng : Dòng chữ.*

Dông-dôi. Con cháu do một tổ sinh ra : *Dông-dôi như Lê. || Dòng giống.* Cũng nghĩa như dòng-dôi.

VĂN-LIỆU. — Con dông, cháu giống. — *Dắt dông văn tự. — Văn hay chẳng lọ dài dông. — Làm quan có mã, kẻ cả có dông. — Đời xưa kén những con dông. Đời nay tìm cột ụo lòng thì thôi. — Khôn ngoan tâm tính tại lòng, Lọ là uổng nước giữa dông mới khôn. — Trùng rỗng lại nở ra rỗng, Liu-điu lại nở ra dông liu-điu (C-d).*

Dông. Buồng một đầu dây xuống : *Dông dây xuống giếng.* Nghĩa rộng : buộc lời đi theo một lối : *Dông thuyền, dông xe, dông con trâu về nhà.*

Chuyện thường ngày ở Huyện: ĐÙA VỚI TỬ THẦN

Nỗi Khiếp Sợ Của Người Nước Ngoài KHI ĐẾN THĂM VIỆT NAM

• Tổng Hợp Tin Báo Chí Trong Nước

Có người đùa rằng, khách Tây khi đến Việt Nam phải... đi học võ trước khi ra đường. Câu nói đùa đó xuất phát từ nỗi sợ hãi của người ngoại quốc khi bị “giăng bẫy từ bề” từ giao thông lộn xộn cho đến tệ nạn “chặt chém”, lừa đảo, móc túi.

Đối với người nước ngoài, giao thông nguy hiểm ở Việt Nam được ví như “sát thủ thầm lặng”. Nỗi khiếp đảm của họ khi bước chân ra đường phố ở các thành phố lớn là dòng xe cộ quá đông, quá nhiều xe máy.

Ôtô xe máy chung một làn đường mà người ta ví von kiểu hạt lạc kẹp hạt vừng. Thêm vào đó đường đi lại quá hẹp, người tham gia giao thông thường không dừng đúng vạch sơn. Đó là chưa kể tới việc nhiều tuyến đường trong phố cổ, đèn đỏ dường như chẳng có mấy tác dụng khi đường nhỏ, giao nhau nhiều, các phương tiện cứ thế chạy qua khi không thấy bóng cảnh sát giao thông ở đâu.

Người nước ngoài ví mỗi lần băng sang đường giữa dòng xe cộ nườm nượp ở thủ đô là một cảm giác phiêu lưu, mạo hiểm mà họ chưa từng được “trải nghiệm” ở nước mình. Và trong cuộc phiêu lưu ấy, họ có thể trở thành nạn nhân của một vụ tai nạn giao thông bất kỳ lúc nào. Thực ra, đây là chuyện thường ngày ở Huyện và họ luôn nghĩ mình đang đùa với tử thần.

Ví dụ điển hình nhất là vụ ông Blankenstein (46 tuổi, quốc tịch Hà Lan) bị xe đâm vì tuân thủ luật giao thông Việt Nam mới đây trên

đường Bùi Thị Xuân, P.Bến Thành, Q.1, Saigon.

Lúc đó, ông Blankenstein sang đường tại khu vực có vạch kẻ trắng, dành cho người đi bộ. Khi ông Blankenstein ra đến giữa đường thì bất ngờ bị một chiếc xe máy lưu thông theo hướng Bùi Thị Xuân về Cách Mạng Tháng Tám với tốc độ cao tông phải. Lực tông quá mạnh khiến ông Blankenstein văng xuống đường. Tiếp đó, một xe máy khác lưu thông hướng ngược lại không kịp xử lý tình huống

bất ngờ nên tông mạnh vào nạn nhân.

Hai cú tông liên tiếp đã khiến ông Blankenstein bị thương khá nặng, nằm quằn quại trên đường trong đau đớn. Điều đáng nói, mặc nạn nhân nằm đau đớn trên đường, chủ phương tiện đâm đầu tiên thả nhiên cho xe tháo chạy khỏi hiện trường, chỉ còn chủ chiếc xe đâm thứ 2 đã ở lại phối hợp với người đi đường đưa nạn nhân đi bệnh viện cấp cứu.

Chị Nguyễn Thị Hằng, một người bán hàng trên phố cổ cho hay, chị đã chứng kiến không dưới một lần cảnh người nước ngoài khi sang đường bị xe máy đâm phải dù đi đúng luật. Họ hầu hết đều là khách du lịch hoặc người mới sang Việt Nam, chưa hiểu rõ về tình hình giao thông lộn xộn của Việt Nam.

Có lần, chị Hằng còn nghe thấy 2 cô gái sau khi suýt đâm vào một ông Tây còn quay sang nói với nhau: “Bọn Tây đi ngu... như bò, sang đường mà cứ cắm đầu đi không nhìn 2 bên”. Trong khi đó, người nước ngoài họ đã đi đúng làn dành cho người đi bộ.

Trước nỗi ám ảnh của người ngoại quốc về giao thông ở Việt Nam, nhiều người thậm chí còn nói đùa: Tây sang Việt mà muốn an toàn khi ra đường thì phải trải qua khóa huấn luyện đặc biệt như “vẫy tay” thật lực để người đi đường để ý, làm biển hiệu cầm sang...

Còn nữa, cứ gặp Tây là “chặt

chém” từ đầu tới chân

Có một sự thật mà bất kỳ người nước ngoài nào từng sống ở Việt Nam một thời gian đều hiểu rõ, đó là chính cái mác “ông Tây”, “bà Tây” khiến họ luôn trở thành đối tượng bị “chặt chém” từ đầu tới chân theo đúng nghĩa đen. Cắt tóc bị “chém”, đánh giày cũng bị “chém”.

Gia đình anh Jimmy (Anh) lần đầu tiên đi tour mở đến Việt Nam và ghé Hội An.. Một lần, anh vào tiệm cắt tóc trên đường Trần Phú cạo sơ cái đầu bóng láng của mình. Chỉ mất vài phút nhưng sau đó anh phải trả 200.000 đồng, trong khi thực tế dịch vụ này cho người Việt chỉ khoảng 30.000 đồng.

Khách du lịch nước ngoài dù mua hàng hóa gì, đi đâu cũng bị “hét” giá trên trời. Thậm chí, ngay cả những người đánh giày cũng tụ tập thành tốp để dễ bề bắt chẹt, chặt chém du khách ngoại quốc. Hễ thấy du khách nước ngoài, nhóm đánh giày lao tới, cúi xuống chỉ vào chân rồi dùng lọ keo ấn vào giày... Sau vài động tác, người đánh giày giơ tay ra hiệu và đòi bằng được vài trăm nghìn của khách mới chịu đi.

Theo nhiều người dân khu phố cổ, hiện tượng người đánh giày bắt chẹt khách du lịch nước ngoài khá phổ biến, nhưng không ai dám nói vì sợ “tai bay vạ gió”.

Và dịch vụ khiến người nước ngoài phải “lột trái túi” nhiều nhất chính là ăn uống ở nhà hàng. Dịp Tết, một nhóm du khách gồm 7 người (4 người Nhật và 3 người Việt Nam) vào quán Hương Việt. Với 6,1kg tôm kẹ (tôm hùm loại nhỏ); 3,5kg cua; 1,7kg mực, hào... nhóm du khách trên phải trả 16,6 triệu đồng. Sau khi tiếp nhận phản ánh của nhóm du khách, đoàn kiểm tra liên ngành du lịch và dịch vụ Vũng Tàu đã tiến hành xác minh, bên cạnh việc xử phạt quán ăn Hương Việt, chủ quán còn phải bồi hoàn lại cho nhóm du khách 4,8 triệu đồng.

Các thủ đoạn “chặt chém” khách nước ngoài hiện khá phổ biến ở các quán ăn Việt. Khi khách gọi món, họ thường không mang thực đơn ra; hoặc thực đơn ghi mập mờ để gian lận số lượng và chất lượng. Khi tính tiền, nếu khách thắc mắc thì nhân viên mang ra một thực đơn khác với giá cao gấp nhiều lần ban đầu. Khi khách phản ứng, nhân viên quán tỏ thái độ hung hãn, đe dọa khiến nhiều du khách sợ mà ngậm bồ hòn làm ngọt.

Đi bộ thì nguy hiểm, song nếu người nước ngoài muốn đi taxi cũng phải đối mặt với hiểm họa bị taxi dù chặt chém. Điển hình là vụ việc 3 vị khách nước ngoài (quốc tịch Anh, Mỹ) bắt chiếc xe taxi dán logo Hồng Minh BKS 29A-94449 đi từ đầu phố Hàng Đào sang số 9 Mã Mây (đoạn đường dài khoảng 1km) nhưng lái xe taxi “dù” đã lấy tiền cước lên tới 245.000 đồng

Tình trạng taxi móc túi khách nước ngoài vẫn xảy ra, dù lực lượng chức năng đã có những biện pháp chấn chỉnh.

Phát hiện tài xế “chặt chém” giá cước, những hành khách này đã chụp lại biển số xe và hình ảnh của lái xe, sau đó nhờ tiếp viên khách sạn báo đến đường dây nóng của Sở VH-TT&DL.

May quá, sau gần 1 ngày rà soát các hãng taxi trên địa bàn, vào 4 giờ 30 phút sáng 20/1, lực lượng Thanh tra giao thông đã phát hiện và tạm giữ xe taxi “dù” tại khu vực gần ga Hà Nội. Thừa nhận về hành vi sai trái của mình, lái xe Hoàng Triệu Quý (SN 1971) đã ký vào biên bản vi phạm và cùng lực lượng thanh tra mang tiền trả lại cho 3 du khách nước ngoài.

Tệ nạn “chôm chĩa”, lừa gạt thì sao? - Ngoài nỗi sợ giao thông và “chặt chém”, khách Tây đến Việt Nam cũng thường phải thủ theo vài “ngón” đặc biệt để đề phòng tệ nạn ăn cắp vặt, móc túi, lừa gạt. Những kẻ xấu rất dễ lợi dụng sự cả tin và bất đồng ngôn ngữ của người nước ngoài để thừa nước đục thả câu.

Có thể kể ví dụ gần đây nhất là vụ một nhóm trộm cắp làm trò nhảy múa để chôm đồ của khách nước ngoài vào ngày 5/2.

Phát hiện vợ chồng anh Natthachat Sanyaphan (SN 1970, quốc tịch Thái Lan) đang ngồi trước số nhà 30 Nguyễn Hữu Huân, có để túi xách đựng máy ảnh, nhóm trộm cắp tiến sát để “tác nghiệp”. Bọn chúng đã nói chuyện và nhảy múa để thu hút sự chú ý của vợ chồng anh Natthachat Sanyaphan nhằm tạo sơ hở để 1 đối tượng lấy trộm chiếc túi xách và trốn thoát.

Cơ quan điều tra sau đó đã bắt giữ Bùi Văn Anh (SN 1985, ở Lạc Thủy, Hòa Bình), Nguyễn Thị Hồng Nguyên (SN 1983, ở Hà Nội), Nguyễn Tiến Dũng (SN 1966, ở Hà Nội), Nguyễn Thị Hạnh (SN 1975, ở Hoài Đức, Hà Nội) và đang truy bắt những đối tượng còn lại.

Một trong số những khu vực mà người nước ngoài dễ trở thành “mục tiêu” nhất chính là phố cổ Hà Nội vì đây vốn là nơi tập trung đông du khách ngoại quốc. Và hễ bước chân ra ngoài, họ sẽ bị “quây kín” bởi những người bán hàng rong, mà trong số đó, thường trà

trộn kẻ xấu, lừa bịp, trộm cắp vặt.

Cuối tháng 7/2012, một số trang mạng đưa tin về một cô gái người Scotland là nạn nhân của một vụ lấy trộm hộ chiếu ở phố cổ Hà Nội. Cô kể, chỉ vừa cầm hộ chiếu trên tay đã bị mất.

“Ai lấy hộ chiếu của tôi vui lòng trả lại hoặc chỉ cho tôi cách nào lấy được. Tôi sẽ đưa thật nhiều tiền” - cô gái vừa khóc vừa giơ cao tờ 100 đô la Mỹ.

Ngay sau đó, một phụ nữ khoảng 35 tuổi bước đến kêu nhẹ cô gái ngoại quốc và chỉ tấm hộ chiếu ở trên nắp capo chiếc xe hơi đậu gần đó. Cô gái kiểm tra kỹ càng lại tấm hộ chiếu của mình rồi đưa cho người phụ nữ ấy một tờ 100 USD Mỹ. Câu chuyện về tấm hộ chiếu... 100 đô la Mỹ cho thấy thực trạng đáng báo động về tình hình trộm cắp tài sản của người nước ngoài ở Việt Nam.

Đến Việt Nam, người nước ngoài còn rỉ tai nhau, rằng du lịch ở phố cổ Hà Nội, nên tránh xa mấy người bán hàng rong, để không phải mua đồ giá cắt cổ, cũng như tránh bị móc túi, bị

người bán hàng rong đeo bám

Cảnh giác hơn, thay vì đeo sau lưng, họ lại đeo balô... về phía trước ngực để khỏi phải bận tâm, sợ mất đồ.

Những ví dụ kể trên quả thực là câu chuyện buồn không chỉ với người nước ngoài mà cả với phần lớn người dân Việt Nam, những người luôn mong muốn và hy vọng làm đẹp hình ảnh đất nước mình trong mắt bạn bè thế giới.

Nếu như gặp chuyện không may lần đầu tiên, người nước ngoài có thể sẽ dễ dàng bỏ qua bởi có lẽ họ cũng đã lường trước một số bất tiện khi đến một đất nước khác.

Tuy nhiên, khi họ bị “giăng bẫy” từ bề với đủ các vấn nạn từ “chặt chém” đến “chôm chĩa”, thì chắc chắn ấn tượng xấu ấy không dễ bị phai mờ, hình ảnh đất nước hình chữ S sẽ mất đi phần nào sự thân thiện, thú vị. Và việc thay đổi suy nghĩ tiêu cực của họ lúc đó chắc chắn sẽ khó hơn nhiều so với việc gây dựng ấn tượng tốt đẹp ngay từ đầu.

Vấn nạn cướp giật đường phố từ lâu đã xảy ra thường xuyên khiến cho không chỉ người dân bất an mà du khách nước ngoài luôn bị đe dọa về tài sản, thậm chí là cả tính mạng.

Mặc dù, có nhiều trường hợp ra tay cướp giật bị cơ quan công an phát hiện, bắt giữ, tuy nhiên người dân vẫn không khỏi lo lắng trước vấn nạn cướp giật tài sản của người nước ngoài •

TÔI HỌC ĐƯỢC RẰNG:

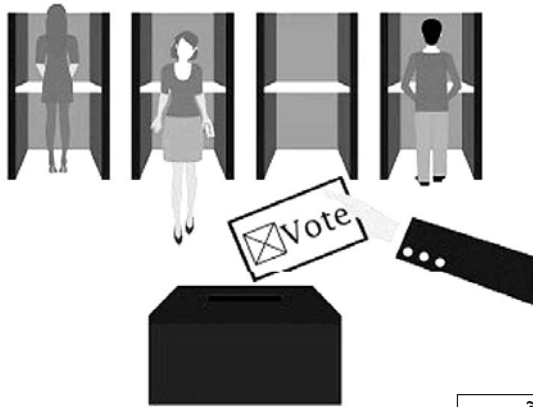
- *Tôi học được rằng:* Có những điều dù ta chỉ làm trong khoảnh khắc nhưng lại làm ta đau lòng cả đời.
- *Tôi học được rằng:* Mỗi khi xa rời người thân yêu, hãy luôn nói lời thương yêu nhất, bởi có thể đó là lần cuối ta gặp họ.
- *Tôi học được rằng:* Tình bạn chân thành sẽ mãi lớn lên dù cho có cách xa ngàn dặm, và tình yêu đích thực cũng thế đấy.
- *Tôi học được rằng:* Chỉ vì ai đó không yêu ta theo cái cách mà ta mong muốn, điều đó không có nghĩa là họ không yêu ta hết lòng. Đối với một người bạn tốt, sẽ chẳng có vấn đề gì nếu chẳng may họ làm tổn thương ta, và hãy biết tha thứ cho họ vì điều đó.
- *Tôi học được rằng:* Sẽ không đủ nếu ta chỉ biết tha thứ cho người khác. Đôi khi cũng phải học cách tha thứ cho chính mình.
- *Tôi học được rằng:* Bất kể con tim ta có tan vỡ, cuộc sống cũng sẽ chẳng dừng lại, và vẫn vô tình như không biết đến tổn thương của ta.
- *Tôi học được rằng:* Cuộc đời ta có thể bị đổi thay tại một khoảnh khắc nào đó bởi một người thậm chí ta không quen biết.
- *Tôi học được rằng:* Ngay cả khi trắng tay, ta vẫn có thể thấy được mình thật giàu có để giúp đỡ mỗi khi bạn bè cần đến.
- *Tôi học được rằng:* Người mà ta rất quan tâm, thậm chí cả cuộc đời thì lại có thể rời xa ta rất sớm. Người mà ta nghĩ sẽ vùi ta xuống đất đen khi hoạn nạn, nhưng chính họ lại là người nâng ta dậy khi ta vấp ngã.
- *Tôi học được rằng:* Khi không vui, ta được quyền giận dữ, nhưng lại chẳng được phép tàn bạo và hung ác.
- *Tôi học được rằng:* Trên đời này, không phải ai cũng tốt và tử tế với ta, cho dù ta không động chạm đến họ. Cách tốt nhất là đừng nên để ý đến những kẻ muốn chứng kiến ta gục ngã. Hãy sống vì những người yêu quý ta.
- *Tôi học được rằng:* Để “thành nhân”, thành người mà ta mong muốn, phải mất thời gian rất dài.
- *Tôi học được rằng:* Hãy chịu trách nhiệm về những gì ta làm dù điều đó có làm lòng ta nát tan.
- *Tôi học được rằng:* Nếu ta không làm chủ được hành vi của mình, nó sẽ điều khiển lại ta.
- *Tôi học được rằng:* Người trưởng thành có nhiều điều phải suy nghĩ với những kinh nghiệm đã qua, và có được những bài học rút ra từ đó, và không bao giờ quan tâm nhiều đến việc mình đã tổ chức bao nhiêu lần sinh nhật.
- *Tôi học được rằng:* Hoàn cảnh sống có ảnh hưởng đến việc hình thành nhân cách của chúng ta, nên hãy ý thức về điều đó.

VỀ NHỮNG CUỘC BỎ PHIẾU SƠ BỘ TẠI HOA KỲ

Bài này viết từ nhiều năm trước (mùa bầu cử TT 2016) nên vài con số có thể đã thay đổi. Tuy nhiên nội dung vẫn như thường lệ. Xin gửi đến quý vị tham khảo.

PRIMARIES

CAUCUSES

• ĐỖ VĂN PHÚC

Trong hai kỳ bầu ông George Washington là Tổng Thống đầu tiên hai nhiệm kỳ năm 1789 và năm 1792, cử tri đoàn đã đảm nhiệm việc đề cử (nomination) và bầu cử (election). Sau đó, thì các chính đảng đảm nhiệm việc lựa chọn và bầu cử qua các lần họp gọi là *Caucuses* và *Primaries*.

Các cuộc bầu sơ bộ và Caucuses được tổ chức xen kẽ từ tháng 1 cho đến tháng 6 của năm bầu cử. Sự khác nhau là tiền bầu cử thì do chính quyền địa phương tổ chức, còn caucuses thì do chính đảng tổ chức. Tùy quyền các chính đảng để tổ chức bầu sơ bộ hay caucuses hay kết hợp cả hai.

Tiền bầu cử (Primaries) là những cuộc bỏ phiếu sơ bộ do hai đảng Cộng Hoà và Dân Chủ tổ chức tại địa phương để quyết định ai là người đại diện đảng mình ra tranh cử trong cuộc bầu cử chính thức. Cử tri chỉ tham dự một trong hai cuộc bỏ phiếu. Hoặc Cộng Hoà, hoặc Dân Chủ. Các đảng khác như Cấp Tiến, Tự Do... có cách chọn riêng của họ. Qua Tiền Bầu Cử, các đảng cũng quyết định chọn số đại biểu tương ứng với từng ứng cử viên của đảng.

Caucus là một từ ngữ chỉ có ở Hoa Kỳ, xuất phát từ thổ dân da đỏ có nghĩa là người cố vấn, khuyến khích, ủng hộ. Bây giờ thì mang nghĩa là một cuộc họp mặt của những thành viên hay người ủng hộ của một chính đảng hay đoàn thể nào đó. Không có từ ngữ nào tương đương để dịch ra tiếng Việt.

Diễn trình bầu cử sơ bộ và caucuses có những thuận lợi vì nó giúp cho ứng cử viên tập trung được nhân vật lực một lần tại mỗi địa điểm then chốt thay vì đi vận động cùng một lúc tại nhiều tiểu bang khác nhau. Tuy nhiên, kết quả tại các nơi này chưa hẳn phản ánh sự lựa chọn của cử tri đoàn toàn quốc.

Những cử tri tại Iowa, New Hampshire và tại vài tiểu bang nhỏ có truyền thống tổ chức bầu sơ bộ sớm thường có ảnh hưởng đầu tiên đến toàn bộ cuộc bầu cử trong khi cử tri tại California và các tiểu bang lớn tổ chức sơ bộ trễ hơn (tháng 6) thì không còn ảnh hưởng bao nhiêu vì sự lựa chọn xem như đã xong. Vì thế, hiện nay các tiểu bang có khuynh hướng dời ngày bầu cử sơ bộ sớm hơn là trễ theo truyền thống.

Xin nói sơ qua về tiến trình caucuses ở Iowa: Cử tri của Tiểu bang Iowa sẽ họp caucus tại mỗi trong 1681 precincts và bầu đại biểu (delegates) tham dự đại hội (conventions) tại 99 counties. Sau đó, tại các counties này sẽ bầu đại biểu tham dự Đại Hội cấp district và tiểu bang.

Cuối cùng lại bầu đoàn đại biểu tham dự đại hội toàn quốc để cử ứng cử viên của đảng. Con số đại biểu chọn từ Iowa chỉ chiếm 2% đại biểu toàn quốc, nhưng caucuses Iowa lại có ảnh hưởng rất lớn đến toàn bộ cuộc bầu cử.

Tất cả sự chăm chú toàn quốc đặt vào đó, các hệ thống truyền thông tập trung toàn lực vào đó. Vì thế, có thể nói ai thắng ở New Hampshire và Iowa thì cầm chắc sự thắng lợi cuối cùng. Những ứng cử viên có số phiếu thấp tại Iowa thì nên biết điều bỏ cuộc cho đỡ hao tổn thì giờ và tiền bạc.

Đối với đảng Dân Chủ, ứng cử viên nào thắng ở Iowa thì có 43% hy vọng được chọn ở Đại Hội Đảng, tỷ lệ này là 50% cho ứng cử viên đảng Cộng Hoà.

Kỳ bầu cử TT năm nay 2024, cựu TT Trump được 51% số phiếu, Thống Đốc DeSantis được 21.2%, và cựu Đại Sứ Nikki Haley được 19.1%. Trong lịch sử 40 năm qua, các ứng cử viên thua sơ bộ và caucuses ở Iowa và New Hampshire đều không bao giờ được chọn làm ứng cử viên để được bầu làm Tổng Thống Hoa Kỳ (trừ một lần ngoại lệ là trường hợp ông Bill Clinton).

Phải nói rằng bầu cử ở Hoa Kỳ rất phức tạp – phía Dân Chủ còn phức tạp nhiều hơn trong các caucuses - khó có thể trình bày ra đây trong một thời lượng eo hẹp.

Ngay cả nhiều người Mỹ tích cực về chính trị cũng mù tịt về các diễn trình này.

Caucuses thường diễn ra từ lúc 8 giờ tối, kéo dài trong một giờ hoặc lâu hơn. Người ta không đến để chỉ đơn giản bỏ phiếu mà còn thảo luận, vận động cho ứng cử viên.

Phía Cộng Hoà, caucuses đơn giản và diễn ra trật tự ở 700 địa điểm. Người ta nghe các đại diện nói về ứng cử viên của mình, sau đó là bỏ phiếu kín. Trong số 1236 đại biểu cần có để đề cử ứng cử viên, các cau-

cuses Iowa của Cộng Hoà sẽ có 30 đại biểu.

Về phía đảng Dân Chủ, không bỏ phiếu bằng tay mà bằng chân. Nghĩa là những cử tri sẽ tập họp chung trong một phòng nhưng đứng về một bên những người ủng hộ ứng cử viên của mình. Nhưng cử tri còn lưỡng lự sẽ đứng riêng.

Trong 30 phút, các cử tri có quyền trò chuyện, thuyết phục cử tri khác ủng hộ ứng cử viên của mình. Sau đó, thì chấm dứt mời gọi để đếm đầu người ủng hộ của mỗi ứng cử viên. Nhân viên thẩm quyền sẽ quyết định ứng cử viên nào có hy vọng là những ứng cử viên có trên 15% số người ủng hộ.

Người có dưới 15% coi như xong việc. Những cử tri lỡ ủng hộ những người có dưới 15% có quyền tái lựa chọn để đứng vào nhóm ủng hộ ứng cử viên khác. Từ 11065 đại biểu của 1683 precincts ở Iowa, các caucuses các cấp cuối cùng sẽ bầu ra 52 đại biểu trong số 2382 đại biểu toàn quốc cần thiết để đề cử ứng cử viên của đảng Dân Chủ.

Trong mùa bầu cử 2016, cũng vì cử tri của các ứng cử viên Dân Chủ tập trung trong cùng một phòng nên đã xảy ra chuyện mất mặt của bà Hillary Clinton khi bà ta đang đọc bài diễn văn vào giờ cuối của Caucus Iowa, thì trong đám cử tri ủng hộ ông Sanders có nhiều tiếng la lớn “Liar!” •

PHÂN ƯU

Chúng tôi nhận tin:

CỤ ÔNG GIUSE LÊ VĂN TÍNH

Sinh ngày 23 tháng 10 năm 1930 tại Nghệ An
đã an nghỉ trong Chúa ngày 31 tháng 12 năm 2023
tại Glendale Heights, Illinois
HƯỞNG THỌ 93 TUỔI

Chúng tôi xin chân thành phân ưu
cùng toàn thể đại tang quyến.
Xin hiệp thông cầu nguyện cho linh hồn Cụ Ông Giuse
sớm được Thiên Chúa đón nhận
về nơi vĩnh phúc trên Nước Trời

**Chương Trình Chăm Sóc Cao Niên
Hội Người Việt Illinois
ĐỒNG PHÂN ƯU**

SOCIAL SECURITY COLUMN

HELP SOMEONE YOU LOVE APPLY FOR SOCIAL SECURITY AND MORE...

• By **DOUG M. NGUYEN**

Social Security Regional Communications Director

Sharing is caring. This Valentine's Day, take time to remind your loved ones that Social Security helps people in all stages of life. We provide easy and convenient ways to learn about and apply for benefits. Using our online services, you can assist friends and family members to:

1. Apply for Supplemental Security Income (SSI).

Check if the person you are helping is eligible for SSI – and start the process online – at www.ssa.gov/ssi.

2. Apply for Social Security Disability Insurance (SSDI).

When the unexpected happens and a loved one can no longer work due to a serious medical condition, SSDI can be a lifeline. Find out more at www.ssa.gov/benefits/disability.

3. Create a personal *my* Social Security account.

If your loved one is planning for retirement or interested in estimating their future benefits, they can create a free and secure *my* Social Security account at www.ssa.gov/myaccount and view their benefit estimates.

4. Check the status of a pending application for benefits.

Checking the status of an application is quick and easy with a personal *my* Social Security account. If you don't have an account, you can create one at www.ssa.gov/myaccount.

5. Appeal a decision for benefits.

If someone you know was denied Social Security benefits or SSI, they can request an appeal. We provide information about how to appeal decisions for both medical and non-medical reasons at www.ssa.gov/benefits/disability/appeal.html.

To discover more ways you can assist others, please visit www.ssa.gov/thirdparty/.

MARCH NEWSLETTER

BẢN TIN THÁNG BA

WWW.HNVI.ORG

VAI ROOTS WEBINAR SERIES

Webinar topics:

- Vietnamese refugees
- Abolition
- Community organizing
- POC solidarity and anti-blackness
- Mutual aid

The Vietnamese American Identity (VAI) Roots: Webinar Series aims to empower attendees to create positive social change in their local community in Chicago and beyond.

In each webinar, we will learn and discuss a different topic relating to our community. Attendees will:

- Build critical race consciousness
- Process personal politics, identities, and relationship to the Vietnamese diaspora
- Get connected to local community members

Questions? Contact Us:

- ✉ Linh "Lilly" Le • linh.le@hnvi.org
Community Services Manager
- ✉ Huong Trinh • h.trinh@hnvi.org
Community Organizer

MARCH NEWSLETTER

BẢN TIN THÁNG BA

WWW.HNVI.ORG

Chuỗi Hội Thảo Trực Tuyến VAI Roots

Các buổi hội thảo chủ đề:

- Người tị nạn Việt Nam
- Phong trào bãi bỏ
- Tổ chức cộng đồng
- Người da màu đoàn kết
- Phân biệt chủng tộc đối với người da đen
- Hỗ trợ lẫn nhau

Chuỗi Hội Thảo Trực Tuyến VAI Roots cam kết trao quyền cho những người tham dự để họ có thể tạo ra những sự thay đổi xã hội tích cực trong và ngoài cộng đồng địa phương của họ ở Chicago.

Trong mỗi buổi hội thảo, chúng ta sẽ tìm hiểu thêm và thảo luận về các chủ đề liên quan đến cộng đồng của mình. Người tham dự sẽ:

- Xây dựng ý thức chủng tộc phân biệt
- Bàn luận về chính trị cá nhân, bản sắc cá nhân, và mối quan hệ với cộng đồng người di cư Việt
- Kết nối với các thành viên của cộng đồng tại địa phương

Nếu quý vị có bất kỳ câu hỏi nào, xin vui lòng liên lạc:

- ✉ Linh "Lilly" Le • linh.le@hnvi.org
Quản lý dịch vụ cộng đồng
- ✉ Hương Trinh • h.trinh@hnvi.org
Người tổ chức cộng đồng

UPCOMING EVENTS

SỰ KIỆN SẮP TỚI

JOIN US AT A FUTURE EVENT / THAM GIA CÙNG CHÚNG TÔI TẠI SỰ KIỆN SẮP TỚI

AFTER SCHOOL PROGRAM

OPEN ENROLLMENT FOR YOUNG PEOPLE AGES 6-12

Our program includes:

- ✓ Homework Time
- ✓ Light Meals
- ✓ Arts, Crafts, and Games
- ✓ Social Justice Framework

Dates & Time:

Tuesdays - Fridays
3PM - 6PM

Location:

VAI Chicago Office
5110 N. Broadway Ave.

REGISTER TODAY!

Acie Juco Roxas • Youth Program Manager
aj.roxas@hnvi.org • 309-388-2112

UPCOMING EVENTS

SỰ KIỆN SẮP TỚI

JOIN US AT A FUTURE EVENT / THAM GIA CÙNG CHÚNG TÔI TẠI SỰ KIỆN SẮP TỚI

CHƯƠNG TRÌNH SAU GIỜ HỌC

ĐĂNG KÝ MỞ RỘNG DÀNH CHO TRẺ TỪ 6-12 TUỔI

Chương trình bao gồm:

- ✓ Thời gian làm bài tập về nhà
- ✓ Các bữa ăn nhẹ
- ✓ Nghệ thuật, thủ công, và trò chơi
- ✓ Khuôn khổ công bằng xã hội

Thời gian:

Thứ 3 - Thứ 6
3:00 - 6:00 chiều

Địa điểm

Văn phòng HNVI Chicago
5110 N. Broadway Ave.

ĐĂNG KÝ NGAY HÔM NAY

Acie Juco Roxas • Quản lý Chương trình Thanh niên
aj.roxas@hnvi.org • 309-388-2112

Mutual Aid

Date: March 5, 2024

Location: 5110 N Broadway St Chicago, IL 60640

Time: 12:00-1:30 PM

Our next mutual aid event is on March 5th. We appreciate all of the support we've received last year and we hope to keep the program going strong in the New Year.

Chương trình Tương trợ Lẫn nhau

Ngày: 5 tháng 3 năm 2024

Địa điểm: 5110 N Broadway St Chicago, IL 60640

Thời gian: Từ 12:00 - 1:30 chiều

Chương trình Tương trợ Lẫn nhau sẽ được thực hiện vào ngày 5 tháng 3. Chúng tôi chân thành cảm tạ sự hỗ trợ của tất cả quý vị trong năm qua và hy vọng sẽ giữ cho chương trình tiếp tục phát triển mạnh mẽ hơn trong năm mới.

COVID-19 | Masks are Required at VAI's Offices

For everyone's health and safety, we continue to require masks in our office building. If you don't have a mask, a front desk staff person would be happy to give you a free one. VAI also has free masks available for community members.

COVID-19 – Xin vui lòng mang khẩu trang thường xuyên khi đi lại trong trụ sở HNV

Vì sự an toàn và sức khỏe của mọi người, chúng tôi sẽ tiếp tục yêu cầu việc đeo khẩu trang tại văn phòng VAI. Nếu quý vị không có khẩu trang trong lần ghé thăm tiếp theo, nhân viên tại quầy lễ tân sẽ sẵn lòng cung cấp khẩu trang miễn phí cho quý vị.

A AGRUSS
LAW FIRM

TỔ HỢP LUẬT SƯ

People, First.

Qui Ngoc

**LUẬT SƯ VỀ TAI NẠN XE CỘ -
THƯƠNG TÍCH CÁ NHÂN**

**QUÝ VỊ KHÔNG TRẢ CHI PHÍ
LUẬT SƯ CHO ĐẾN KHI QUÝ VỊ
ĐƯỢC BỒI THƯỜNG.**

**TƯ VẤN HOÀN TOÀN MIỄN,
LUÔN LUÔN SẴN SÀNG 24/7**

**TỔ HỢP LUẬT SƯ CỦA
CHÚNG TÔI SẼ GIÚP QUÝ VỊ
CÁC VẤN ĐỀ: LUẬT HÌNH SỰ,
DUI, TICKETS, LUẬT GIA ĐÌNH
LI DỊ, DI TRÚ, THẺ XANH, QUỐC
TỊCH, EB3 MUA BÁN TIỆM
NAILS VÀ CƠ SỞ THƯƠNG
MẠI, DI CHỨC, THỪA KẾ...**

773-906-9999

Quingoc@Agrusslawfirm.com

CHÚNG TÔI MUỐN GIÚP QUÝ VỊ

4809 N RAVENSWOOD AVE

SUITE: 419

CHICAGO IL 60640

**1577
Client
Reviews
★★★★★ 5**

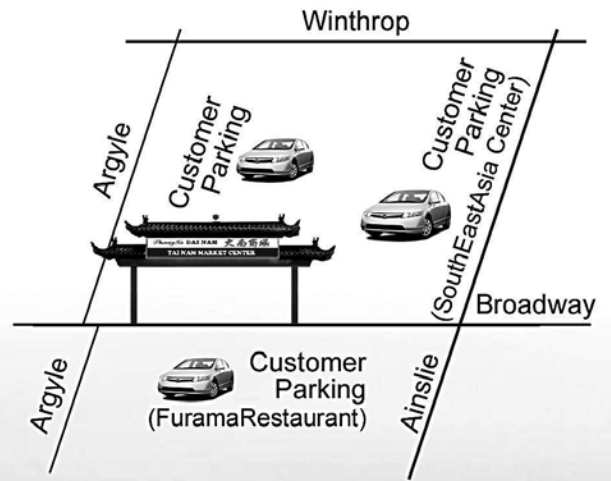

大 TAI NAM 南 MARKET Sieu Thi ĐAI NAM

A premier Asian Supermarket in Chicagoland

Open everyday:
9AM to 8PM

4925 N. Broadway St., Suite J, Chicago, IL 60640

Tel: 773-275-5666, Fax: 773-275-9051

www.TaiNamMarket.com

CẦN TUYỂN NGƯỜI

VANLANG FOODS TUYỂN:
 Công nhân chế biến thực phẩm

Không đòi hỏi tiếng Anh
 Làm việc: MONDAY - FRIDAY
 Trả lương tăng ca,
 Holidays, PTO
 401K Program, Medical,
 Dental vision,
 Life and Disability

Thông Tin chi tiết, xin liên hệ:
(773) 946 -1482

NHÀ CHO THUÊ

- 3 phòng ngủ, 11/2 phòng tắm
- Lầu 2 mới tân trang toàn bộ
- Sạch sẽ, Gọn gàng, Thoáng mát
- Có Garage đậu xe
- Khu vực yên tĩnh, rất an ninh
- Gần chợ Việt Nam, chợ Cermak
- Gần chợ Ấn Độ và gần Trường học
- Thuận lợi đón xe Bus, xe lửa
- Có thể dọn vào ở ngay
- Giá đặc biệt cho đồng hương

Xin liên lạc: Anh DANH
(312) 493 - 5971
 hoặc:
(312) 493 - 5929

Xin gọi trước 12 giờ, nếu gọi sau 12 giờ,
 vui lòng để lại lời nhắn.

Quý vị muốn nhận nhiệm vụ
CHĂM SÓC CAO NIÊN TẠI GIA
 Hay

Quý vị Cao niên, Tật bệnh
MUỐN ĐƯỢC CHĂM SÓC TẠI GIA?

XIN LIÊN LẠC:
HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS
 5110 N. BROADWAY ST.
 CHICAGO, IL 60640

CHƯƠNG TRÌNH CHĂM SÓC CAO NIÊN
773 . 728 . 3700
309 388 2137

Café Hoàng

VIETNAM -THAI Restaurant
 232 W. Cermak Rd.- Chicago, IL 60616
 (312) 674-9610
 1020 W. Argyle St.- Chicago, IL 60640
 (773) 878-9943

ĐỊA ĐIỂM RẤT KHANG TRANG

Ngoài những món ăn thuần túy Việt Nam như:
 Các loại Hủ tiếu, Phở, Bánh bèo tôm cháy, Bún thịt
 nướng, Canh chua, Cá kho tộ, Cua/Tôm rang muối,
 Các món lẩu, Các món bò, gà, đồ biển xào và Cháo
 lòng, v.v.

Quý khách nên ghé Café HOÀNG để thưởng thức những
 món ăn Huế chính cống.

ĐẶC BIỆT:

Bún bò Huế ai ăn cũng chịu,
 Ai thưởng thức cũng khen.

Bún Bò Huế

TIẾP ĐÃI ÂN CẦN

Mở cửa 7 ngày trong tuần
 Kính mời

MINI THƯỜNG XÁ

MEDICAL CENTER

4947 N. WINTHROP Ave.
CHICAGO, IL 60640

(773) 989-9118

PHARMACY (NHÀ THUỐC)

1069 W. ARGYLE St.
CHICAGO, IL 60640

(773) 728-1007

TRUNG TÂM Y KHOA CÓ NHIỀU BÁC SĨ, Y CỤ TỐI TÂN
NHÀ THUỐC NGAY BÊN CẠNH TẠO NHIỀU THUẬN LỢI

- **TRẦN XUÂN NINH M.D.**, Giảng viên Y Khoa Saigon, Bác sĩ gia đình và giải phẫu.
- **EDUARD ZINGER, M.D.**, Bác sĩ gia đình, Chuyên khoa Nội tổng quát
- **THOMPSON DZIDZA, PA-C**
- **IRINA DUDAR, M.D.**, Bác sĩ chuyên trị đau nhức và chích vào chỗ đau
- **HOWARD RUBIN, M.D.**, Bác sĩ gia đình và Vật lý trị liệu (Tai nạn xe cộ)

CHUYÊN TRỊ: CÁC BỆNH NGƯỜI LỚN VÀ TRẺ EM

NHÀ THUỐC:

- Có thử máu, nước tiểu, siêu âm, đo điện tim
- Xét nghiệm loãng xương
- Xét nghiệm chức năng phổi (PFT) tại chỗ
- Chích ngừa các bệnh cho trẻ em và người lớn
- Giao thuốc tận nhà
- Cung cấp dụng cụ y tế:
(Tã, gậy, sữa, máy đo huyết áp, máy thử tiểu đường...)
- Có bào chế tại chỗ những thuốc đặc biệt
(không có trên thị trường)
- Có nhân viên nói tiếng Việt, tiếng Anh và tiếng Hoa

GIỜ LÀM VIỆC:

MỞ CỬA 7 NGÀY MỘT TUẦN, TỪ 10:00am - 5:00pm

Nhận:

• **MEDICARE** • **MEDICAID**
và **HẦU HẾT CÁC LOẠI BẢO HIỂM**

Để tránh chờ đợi, xin Quý vị vui lòng gọi điện thoại trước
để lấy hẹn khám bệnh hay lấy thuốc.

COSMETIC DENTISTRY

BROADWAY DENTAL

Nguyễn Thiện Minh

5860 N. BROADWAY
CHICAGO, IL 60660

TEL: (773) 561-6071
FAX: (773) 561-0250

NHA KHOA THẨM MỸ

- Tái tạo men răng, làm khít răng thưa
- Sứt mẻ, đen, nám, đổi màu

NHA KHOA NHI ĐỒNG

- Chăm sóc cho trẻ em mới mọc răng
- Phòng ngừa răng, sâu, mọc lệch

NHA KHOA TỔNG QUÁT

- Trám răng, nhổ răng cấm, lấy gân máu
- Bọc răng, làm các loại răng giả

- ⊕ IMPLANTS: Trồng răng thẳng vào xương hàm, để làm răng giả ổn định
- ⊕ ORTHODONTIC: Dùng Visible Braces để tiếp
- ⊕ BLEACH: tẩy tất cả các loại răng bị vàng, đen, nám
- ⊕ PERIODONTIC: Giải phẫu nướu răng để chữa bệnh sưng nướu, chảy máu răng, lung lay, đau rát.

Mở Cửa: Thứ Ba – Thứ Bảy: 10AM – 6PM
Đóng Cửa: Chủ Nhật & Thứ Hai

Phòng Nha Khoa

Bác Sĩ DAVID TOÀN NGUYỄN, DDS

620 W. Roosevelt Rd., Unit A1 - Wheaton, IL. 60187
TEL: (630) 462-9047 • FAX: (630) 462-9047

**TẬN TÂM, CỞI MỞ, THÀNH THỰC, CHÚ TRỌNG VỀ PHẨM CHẤT (Quality),
KHÔNG MẤT THỜI GIỜ CHỜ ĐỢI**

Đó Là Đặc Điểm Của Phòng Nha Khoa B.S. David Toàn Nguyễn, DDS

• NHA KHOA TỔNG QUÁT

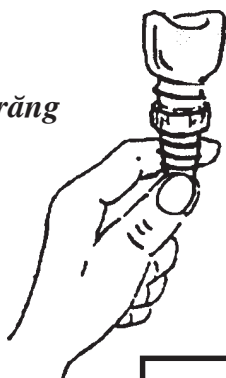
*Nhổ răng, Trám răng, Làm sạch răng
Lấy gân máu, Trị bệnh nướu răng*

• NHA KHOA NHI ĐỒNG

Khám nhập học, cố vấn trị liệu

• NHA KHOA THẨM MỸ

*Tẩy trắng răng
Tái tạo men răng (Porcelain Veneers)*

• LÀM RĂNG GIẢ ĐỦ LOẠI

Mũ răng (Crowns)

Cầu răng (Bridges)

Hàm giả (Denture)

Cấy răng (Dental Implants)

NHẬN CÁC LOẠI BẢO HIỂM

LÀM VIỆC THEO HẸN

Thứ Hai - Thứ Năm & Chủ Nhật: 9AM - 5PM
Thứ Sáu: Từ 9AM đến 3PM

VALUE SERVICES

AUTO REPAIR

AUTO BODY

TRANSMISSION

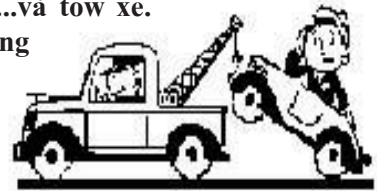
TOWING

6040 N. Broadway Ave., Chicago, Illinois - Tel: (773) 764-0550

TRANG BỊ KỸ THUẬT CAO - THỢ VIỆT, MỸ NHIỀU NĂM KINH NGHIỆM - TẬN TÂM

AUTO BODY

- * Làm đồng, kéo frame, giúp khách hàng liên lạc các hãng bảo hiểm...và tow xe.
- * Nhận sơn sửa tất cả các loại xe bị tai nạn hoặc tùy theo ý khách hàng
- * Giảm tiền deductible hoặc miễn phí cho những xe hư hỏng nặng

AUTO REPAIR

- * Chẩn bệnh bằng Computer.
- * Chuyên sửa Fail Test khói, Electrical và Engine performance
- * Sửa chữa bảo trì tất cả các hệ thống xe: Engine, Brake, Muffler, Fuel Injectio

GIỜ MỞ CỬA:

Thứ Hai – Thứ Sáu: 8AM – 6PM

Thứ Bảy: 8AM - 1PM

ĐẶC TRẦN kính mời

Chủ nhật: Đóng cửa

GIÁ BIỂU QUẢNG CÁO

ADVERTISING RATES

NGUYỆT SAN **người việt illinois**

Trang Trắng Đen (BW Pages)

1/8	1/4	1/2	1
\$25	\$50	\$80	\$150

Trang Màu (Colored Pages)

Bià Trong (Inside Cover): \$300

Bià ngoài trang sau (outside back cover): \$400

Quý độc giả muốn nhận được báo hằng tháng,
xin gửi ủng hộ \$50 bưu phí cho một năm 12 số.

To receive NGƯỜI VIỆT ILLINOIS

Please send for one year subscriptions:

First Class: \$50

- Giảm % nếu đăng dài hạn.
- Giá riêng dành cho Cáo Phó

MIDTOWN FUNERAL HOME and CREMATION OPTIONS

Under The New Ownership of GREGORY J. LINDEMAN

Proudly continuing to serve the Asian Community

**AN TÁNG, HỎA THIÊU, ĐƯA LINH CỬU VỀ VIỆT NAM
KHI NGHĨ RẰNG GIA ĐÌNH BẠN CÓ TANG SỰ**

**Xin Gọi Ngay Cho Chúng Tôi
Để Tham Khảo Miễn Phí Và Được Giúp Đỡ**

Lee Do
(Tiếng Việt)
(773) 502-1635

**KINH NGHIỆM
UY TÍN
GIÁ CẢ PHẢI CHĂNG**

Greg
(Tiếng Anh)
(773) 505-3874

Xin gọi trước vì chúng tôi
không ở văn phòng thường xuyên

Available 24 hours a day/ 7 days a week

PHỤC VỤ THEO YÊU CẦU CỦA TANG CHỦ

Địa điểm uyển chuyển • Chôn cất theo thẻ Medioplan của Bộ Xã Hội
Tùy nghi cử hành theo các nghi lễ tôn giáo, phong tục và hoàn cảnh

THAM KHẢO MIỄN PHÍ • CÓ NGƯỜI VIỆT PHỤC VỤ

GREGORY J. LINDEMAN
Owner/ Director
greg@midtownfunerals.com

3918 W. Irving Park Road
Chicago, IL 60618
773. 654. 3744
midtownfunerals.com

Quý khách an tâm khi đậu xe trong PARKING của Hội Người Việt

**5017 N. Winthrop
Chicago, Illinois 60640
(Argyle và Winthrop)**

888.578.7275

• **Đậu xe theo tháng:**
(Monthly parking available):

\$ 140

KHI QUÝ VỊ ĐẬU XE, LỢI TỨC THU ĐƯỢC TỪ PARKING SẼ GIÚP HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS HOÀN THÀNH NHIỆM VỤ:

- Hỗ trợ, phát triển các chương trình văn hóa, xã hội và giáo dục khác nhau để phục vụ người Việt và các nhóm dân tộc khác ở Illinois.
- Xây dựng tinh thần tương trợ lẫn nhau trong cộng đồng.
- Thúc đẩy mối quan hệ chặt chẽ hơn với các tổ chức khác nhau của người Việt quốc gia trong một nỗ lực chung để phục vụ theo nhu cầu của các thành viên trong cộng đồng.
- Tăng cường và duy trì sự đoàn kết của mọi cư dân người Việt trong tiểu bang Illinois.

Điều hành: SP+ 888-578-7275

Funds from the parking allows the Vietnamese Association of Illinois to accomplish our mission:

1. To promote, support, and develop various cultural, social, and educational programs to serve Vietnamese Americans and other ethnic groups in Illinois.
2. To help generate the mutual assistance spirit among Vietnamese ethnic group members.
3. To foster closer relationships with various Vietnamese organizations in a common effort to serve the needs of Vietnamese Americans in the state of Illinois.
4. To strengthen and perpetuate the unity and solidarity of the Vietnamese Americans residing in the state of Illinois

Parking is managed by SP+ 888-578-7275

Mua chỗ đỗ xe tại www.parking.com với giá đặc biệt này.
Purchase parking at www.parking.com for this special rate.

HỘI NGƯỜI VIỆT ILLINOIS CHÀO MỪNG NĂM MỚI

NGÀY 24 THÁNG 2 NĂM 2024 TẠI NHÀ HÀNG FURAMA

VIETNAMESE
ASSOCIATION OF ILLINOIS

IMMIGRATION PROGRAM CHƯƠNG TRÌNH DI TRÚ PROGRAMA DE INMIGRACIÓN

NATURALIZATION
GREEN CARD RENEWAL
EMPLOYMENT AUTHO.
REMOVAL CONDITIONS
TRAVEL DOCUMENT
ADJUSTMENT STATUS
FAMILY PETITION
FOIA REQUESTS
FBI PRINTS

NHẬP TỊCH
ĐỔI THẺ THƯỜNG TRÚ
GIẤY PHÉP LÀM VIỆC
THAY ĐỔI ĐIỀU KIỆN THƯỜNG TRÚ
TÁI NHẬP CẢNH
ĐIỀU CHỈNH TÌNH TRẠNG
BẢO LÃNH THÂN NHÂN
THEO DÕI THÔNG TIN
LÝ LỊCH FBI

NATURALIZACIÓN
RENOVACIÓN DE RESIDENCIA
PERMISO DE TRABAJO
CONDICIONES DE RESIDENCIA
SOLICITUD DE DOCUMENTO DE VIAJE
RESIDENCIA PERMANENTE
PETICION DE FAMILIA
SOLICITUD DE FOIA
HUELLAS DE FBI

ONLY AVAILABLE ON TUESDAYS
(Asylum, U Visa, T Visa, TPS)

CHỈ NHẬN HẸN VÀO THỨ BA
(Tỵ nạn, T & U visa, TPS)

SOLO DISPONIBLE LOS MARTES
(Asylo, Visa T&U, TPS)

**PLEASE CALL
TO MAKE AN
APPOINTMENT:**

**XIN VUI LÒNG
GỌI TRƯỚC
ĐỂ LẤY HẸN:**

**POR FAVOR
LLAME PARA HACER
UNA CITA:**

Monday-Thursday / THỨ HAI- THỨ NĂM / Lunes-Jueves
9am - 5pm

(773)728-3700 / vaiappointments@hnvi.org

Vietnamese Association of Illinois - CHICAGO
5110 N. Broadway Street
Chicago, Illinois 60640
www.hnvi.org

Vietnamese Association of Illinois - DUPAGE
640 St. Charles Rd. - Suite 200
Carol Stream, Illinois 60188
www.hnvi.org